

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BAVUL

Hayat bir yolculuktur, yanınızda bulunsun.

Haziran 2017

Sayı: 21

Fiyah: 7 TL

İlhan İrem
İsmail Saymaz
Meltem Cumbul
Refik Durbaş
Cengiz Bozkurt
Hüsnü Arkan
Selahattin Demirtaş
Filinta Önal
Manuş Baba
Umur Bugay
Meltem Yılmazkaya
Fulsen Türkler
İlyas Salman
Berkay Ateş
Ali Lidar
Emre Karayel
Müfit Can Saçın
küçük İskender
Ayşen Aksakal
Haydar Ergülen
Necati Tosuner
Caner Cindoruk
Burhan Sönmez
Sansar Salvo
Emre Kongar
Pınar Ergün
Cihan Mürtezaoğlu
Alişer Delek
Alpay Erdem
Evrin Kuran
Fatih Pınar
Yeşim Coşkun
Umut Yiğit
Selin Kalkan
Mustafa Üstündağ
Can Binali Aydın
Sinem Keyik
Onur Tuncay
Ethem Onur Bilgiç
Kemal Can Kayar
Önder Akar

TÜTÜNSÜZ, UYKUSUZ KALDIM,
TERKETMEDİ SEVDAN BENİ...

AHMED ARİF

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantev.org>

İsmail Ali & Akşamsefası

Thomas Bernhard “kusursuz yapıt”ın izini sürüyor...

“Bernhard’ın kahramanları ne kadar kaçmaya çalışırlarsa çalışırlar; dış dünyaya fazlaca açıktırlar; zihinlerinin içine çekileceklerine dış dünyanın anarşisini kucaklarlar (...) hastalığa, yenilgiye, haksızlığa teslim olmazlar, sonuna kadar çılgın bir öfke ve hırsla mücadele ederler. Sonunda yenilmişlerse eğer bizim okuduğumuz onların yenilgisi ve teslimiyeti değil hırslı kavgaları ve mücadeleleridir.”

Orhan Pamuk

Fotoğraf: © Andrey Reiser / Suhrkamp Verlag

YapıKredi
Kültür Sanat Yayıncılık

Ucuzayiyenler
Thomas Bernhard
Çeviren: Esen Tezel

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://tr.industry.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Sevdadır bu teyze...

Ahmed abi Ankara'da tutuklanmıştır. İstanbul'da gargış karşısına çıkarılacaktır. Ankara'dan iki komiser ve dört polis nezaretinde yola çıkarlar.

Ahmed abi, "Serçe kadar canım vardı. Boğazımda kanama vardı. Hastaydım. Ekmek çiğneyemez, yemek giyemezdim. Zaten zayıf bir cocuktum, büsbütün zayıflamışım. İşte böyle bir günde götürdüler beni..." diye o günleri anlatacaktır.

Trenle gitmektedirler. Kompartımanında bir teyze ile bir amca vardır. Amca galiba demiryolu emeklisi... Polislerin kocaman tabancaları var, neredeyse dizlerine ulaşacak... Teyze ile "Koyun tüccarıyız, Erzurum'a gittik, hayvan aldık, İstanbul'da satacağız" falan diye konuşuyorlar.

Polisin biri gazete okumakta, bir yandan da "Adamın dişinin altına cereyan veriyorlar. Işıklı odaya bir girdi mi hali dumandır" diye söylenmekte...

Ahmed abi, hem polisi dinlemekte, hem ileride çekeceği işkenceyi düşünmektedir.

Akıntı Fontamara gelir, Çan Kay Şek'i öldürmek için kendisini arabanın altına atan Çen gelir. Çen de kendisi gibi bir felsefe öğrencisidir. Kendisini onunla kıyaslar. Bu arada polisler horlamaya başlar.

Bu sırada o teyze fısıltıyla Ahmed abiye sorar:

"Oğlum nedir halin?"

Şimdi cevap olarak ne desin Ahmed abi? Siyasi dese olmaz, üniversite öğrencisi, o da olmaz... Eylemci dese, sosyalistim dese... "O kadıncağıza bunlar ne ifade edecek?" diye düşünür.

Birden "Sevdadır bu teyze" deyiverir. Birden ağdınlanır kadıncağızın yüzü... Ahmed abiği kucaklayıp öpmek ister. Sonrasını Ahmed Arif şöyle anlatacaktır:

"Bir sevgili, bir anne gibiydi. Ömrümce böyle bir anneye, bir ablaga hasret kaldım. Çıkınını açtı, para vermek istedi bana.

Almadım. Cebimde de beş tiram var.

Keşke alsaydım, ama çok utandım.

O da garip..."

Refik Durbaş

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Bana Islak Bir Bez Verin

Dünyanın Tozunu Alayım

Yetmişler...

Delizamanlar...

Denizlerin deniz, kızların aşk koktuğu yıllar.

Özgürlüğün aramadığı, gelip sızı bulduğu, soluduğunuz havada yoğunlaştığı yaşlar.

"Karakolun yanındaki merdivenlerden yüz seksen altı basamak çık, sağdaki kapıyı çal." Böyle tarif ediyordum Bebek'teki evimi. Başka yollar da vardı ama sahilden gelenler için en kolay(!) tarif buydu.

Yirmili yaşların avare günleri...

Sahilde gezinmeye inmişken, birden İzmir'e çöp şiş yemeye, evde ışıkları açık bırakıp Bebek'te dolaırken, Ankara'ya Gölbaşı'na, ya da Bursa'ya özleyip Uludağ'a gidilen neşeli günler.

Sabaha karşı, stüdyodan veya bir yerlerden Bebek'e döndüğümüzde, eve gitmeden mutlaka uğradığımız bir mekân vardı; "Şimdi." Özdemir Asaf'ın barı... Bar demek ne kadar doğru... Gece kütüphanesi de denebilir. Tek farkla, karanlık ve içeridekilerin çoğu harika müzikler eşliğinde, sessizce, çakır keyif bir sohbet halinde. Barın tanıtım kartlarında da "Biblio Bar" yazıyordu zaten.

İçkiler tezgâhın altında ve barın arkasındaki raftarda sadece kitaplar var... Asaf'ın kitapları. Her yerde koyu renk ahşap kokusu... Üzerinde ziyaretçilerin

yazdığı isimler, şiirler... Ve duvarda akrep ve yelkovanı olmayan, yalnızca saniyesi dönen bir saat.

Gecenin son saatlerinde yorgun argın 'şimdi' ye girdiğimizde, üstat çoğunlukla barın önünde, düşüncüyör, içkinisi yudumlayarak bir şeyler karalıyor olurd.

Edebiyat çevrelerinin ve Bebekli marjinal gençliğin buluşma yeri, Asaf'ın manyetik alanı, yıldızlığın yeni düşüncelerle yeni kapıları önüne getirdiği yirmili yaşlarını 'şimdi'ye çekiyordu.

Barın hemen üstünde Asaf bir şiirini yazmıştı: "Bana ıslak bir bez verin, dünyanın tozunu alayım." Karşı duvarda yalnızca saniyesi dönen saatin altında bir başka şiir: "Bir bakıyorsanız üç, bir bakacaksınız hiç." Sonra diğerleri ve kendi el yazısı ile duvarlara ilaştırdığı ötekiler. "Birilerini gördüm, gemileri batmış. Bir gemi gördüm, yolcuları batmış."

Çoğunlukla şansonlar ve Latin müzikleri çalınan barın, sabaçlara gece sığınışı olmasının bir başka sebebi de barmen Halit'in yaptığı inanılmaz lezzetli kuru fasulye idi. Biz sarhoşlara içkembeci etkisi yapan kuru fasulye öylesine tarifsizdi ki gecenin bir vakti fasulye krizine girer, tencereyi kapıp, eşofmanlarla 'şimdi'ye kuru almaya inerdik.

İlk gençlik yıllarımızda uğrak yerlerimizden sadece biri olan o bar önemliydi. Şimdi o günleri hatırladıkça ben de o barın en anlamlı bir kişi

Değirmen
Bir kez geçer bir insan bir karşıya...
Ondan sonra artık her şey karşıda...
Orada bir dur-yeri olmaydı ya...
Almamasa, bir karşı-yarısıydı...
(Asaf'ın el yazısı)

Duvardaki şiirlerden... "Değirmen"
(Asaf'ın el yazısı)

zamanlar genelde Asaf'la selamlaştıktan sonra masamıza oturup kendi maceralarımıza dalarken, üstatla gece sohbetlerimizin süresi giderek uzamaya başladı. O güzel adam, ilgiden bunalan, çevresinde oluşan beklentilerle, içindeki zen bahçelerinin derinliklerine kanatlanma arasındaki kararsızlığın tedirginliğini yaşayan o günlerin genç şöhretine, gece yolculuklarında gizli kapılar aralıyordu.

Bu noktada hızlı bir geleceğe dönüş yapmalıym. Kendi içime kapandığım çocukluk zamanlarımdan bu yana, yaşarken ve uyurken, fısıltılar... Mucizenin mucize olmadığını gördükçe yüreğe dökülen anlam denizleri... Yollar dünyadan ayrıldıkça, türlü vesilelerle korkusuz milatların ışında dönenleş çığlıklar.

"Veda" şiirim şöyle sonlanır: Bir gün, bir ay, bir yıl sonra, tohum tanıştı tanıştıyla.

O ayrıcalıklı ilk uyanışın ne zaman olduğunu düşündüğümde, sessiz bir evde bir yaşımin bebeliğini gördüğüm imkânsız bir düşün anımsıyorum. O büyüü günden sonra göklerden şihirler yağmaya başladığını... Her şeyin dışındaydım artık. Yıllar kaçınılmaz büyük yalnızlığa doğru aktı. Evim bulutlardaydı! Başka bir galaksinin sıtli güneşleri altında, başka türlü müziklerin dinlendiği, sınırsız düşüncelerin sessizliğinde, kendince bir alem... Ziyaretçilerim o

evrenlerin gönüllü sakinleriydi. Dünyalı konuklar ise, misafirlikleri süresince efeslu zamanların parçası olup, sonraki günlerine, gecelerine sirayet edebilen bir dönüşüm yaşıyorlardı.

Şimdi bakıyorum da, bebeklikten başlayan, her şeyin dışına kanatlanma tutkusunun biling tohumları yetmişlerin Bebek günlerinde yeşermişti. İlk uçma denemeleriyle yuvadan düşüp, tekrar tekrar daha yüksekleri hissetmek... Bir an durup hayata bakınca dökülen düşünceler, yolculuk sürerken, aşayan bir değişmiş gibi ruhun görünmeyen kokusu...

Tahta masamızda içkilerimizi yudumlayıp karanlık geceyi anlamlandırırken, şarkının sesizliğinde bir hıçkırık duydum. Yandaki masada tek başına bir kız ağlıyordu. Henüz yirmisinde bile olmayan güzel bakışlı bir kumral, başını öne eğmiş hıçkırıyor. Üçümüz birden kaygıyla ona dündük. Gözlerinden yaşlar akarak bize baktı, "Gitti," dedi. Boyaları yüzüne akmıştı ve çok güzeldi! Nasıl da hissetmişim derin karanlığımı. Ağız birliği etmiş gibi, aynı anda "Gitsin," dedik. Gecenin üçünde, Asaf'ın barının loşluğunda ağlayan bu kız kızcımı burktu. "O gitsin, sen buraya gel."

Masamızda oturdum. Gözlerini silip, biraz kendine geldikten sonra, dört estki dost gibi sabaha kadar sürecekeyifli bir sohbet başladı. Alkolün de etkisiyle uyuklar gelip gözler ağırlaşıırken şimdi'nin kapısına çıktık. Tek tük insanlar vardı caddede. İlk otobüsler çalışmaya başlamıştı.

"Seni bırakalım, evin nereye" dedim. "Eve gitmek istemiyorum, sizinle kalayım," dedi. Dört kişi arabaya doluştuk, hemen arka tarafta, Efram Yokuşu'ndaki evime gittik. Evde bir süre daha içkiye devam edildi. Gecenin bir saati şarkımsa çıkan gizemli kiz, arka odalardan birine geçip uyudu sonra. Biz üç delifşek salonda fısıltıyla sohbetimizi sürdürdük. "Adını bile sormak aklımıza gelmedi," diye hayıflanıp gülüştük. Daha sonra herkes kendi yatağına çekilip uykuya daldığında güneş çoktan doğmuştu.

Akşama doğru uyandığımızda manzara müthişti. Salondaki masada nefis bir kahvaltı bizi bekliyor, tabağın kenarında bir not duruyordu: "Hayatımda bu kadar güvenli ve huzurlu uyuduğumu hatırlamıyorum. Yeniden hayata döndüm. Sizi tanıdığım için mutluymuy. Hepsinize teşekkür ederim. Çay hazır, altını yakın, ben çıkıyorum. Bu arada adım Nisan..."

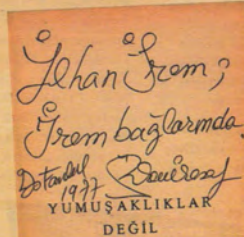
Bir daha hiç görmedik Nisan'ı. Koşullar içinde unuttuk gitti.

On yıllar sonra, Hansu'ya porselen bebekler almak için girdiğim antika dükkanının sahibesi; "İlhan Bey, ben Nisan'ın annesiyim," dedi. Ayrlığın açısını şarkılarla, güllüslere, düşüncelerle üzerinden

savurduğu o geceyi anlatmış annesine.

Asaf çoktan gitmiş, "Şimdi" kapanmış, umut sokaklarında karanlığın böcekleri dolmaya başlamıştı. Rüzgârlı çocukluk günleri şöyle bir geçti gözlerimden... "İlginç ve güzel bir buluşmaydı," dedim. "Daha tanışmadan bin yıllık dostlar gibi sohbet etmiştik."

Annesi anlattı, film yönetmeni olmuş... O her dem güzel ve genç hanımın mağazasına daha sonraki zamanlarda pek çok kez uğradık. Ama Nisan'la bir daha hiç haberleşmedik. Yetmişlerin bir kiş gecesi rastlaştığımız o masumiyet buluşması, anılarda

Duvarlardaki o güzelim anıları sıvayıp kapatlar. Doğallık ve iyilikle aydınlanan, o saf pamuk günler bitti.

öylece donup kaldı.

Şimdi, "Şimdi"yi düşününce aklıma başka bir gece geldi... O gece stüdyodan daha erken çıkmıştım. Bir civanı Bebek'e geldim. Şimdi'ye uğradım. Kalabalık ve gürültülüydü. Dumanın göz gözü görmüyordu. Barda kendime bir yer buldum. İçkimi söyledim ve elimdeki zarfı barın üstüne koydum. Oldukça neşelidim. Zarfta "Konuşamıyorum" ve "Sen Bilirsin" şarkılarının yer aldığı yeri 45'lighim vardı. Asaf'ı göremedim, yoktu. İki üç dubleden sonra, saat gecenin üçü olmuş, ortalık biraz daha sakinleşmişti. Bir masaya geçtim. Az sonra barın kapısı hissimla açıldı. Elinde aksesuar olarak kullanıldığı sık bastonunu ve peleriniyle Özdemir Asaf göründü. Başını uzatıp şöyle bir içeri baktı, duman hâlâ kesifli. "Berbat bir yer!" diyerek, kapıyı çarppı çıktı. O kadar doğru bir tonlaması vardı ki, r'leri söyleyemediği fark edilmezdi hiç. On dakika sonra tekrar geldi. Oldukça sinirli görünüyordu. Gülmüsedim. Selamlastık ve barın en arka tarafına geçti. Az sonra masadan kalkıp yanına gittiğimi

ŞİMDİ

ÖZDEMİR ASAF

BİBLİO - BAR - RESTORAN

65 11 43

KÜÇÜK BEBEK

çoktan "Şimdi" tanıtım kartı kadehini yarılıyordu. "Gel İrem, e di. Eklendi İlhan İrem İrem, Bağları'nda..." Barmen Halit'ten bir kitabını istedi, imzalayıp verdi. "Şimdi sıra bende üstat," dedim, önündeki zarfı açtım. "O ne," dedi. "Son plağım, bir ay sonra çıkacak. Bir tane örnek baskı, ancak çıktığında verebilirim," dedim. "Şimdi" iyice tenhalasmıştı. Plağı eline aldı, şarkıların isimlerini yüksek sesle okudu, soru tonlamasıyla "Dinleyelim," dedi. "Tabii," dedim, plağı barmene verdim. "Sen Bilirsin" çalmaya başladı. "Sahillere dalgalar, dalgalara rüzgârlar, rüzgârlara bulutlar muhtaç..." Sonuna kadar hiç konuşmadın dinledi. "Bulutlara yağmurlar, yağmurlara topraklar, topraklara ağaçlar..." Şarkı bittiğinde "Ne kadar nahif, çok güzel," dedi. "Zaten hepsi birbirinin ardına takılı. Birbirine ilgili parçalar birbirine takılı. Muhtaç olan da olmasın da gelir." Halit plağın arka yüzünü çevirdi. "Sazlıklardan havalanan..." Şarkı bittiğinde usulca konuştu; "Bir ay ki o değil!" Doğru mu duydum emin olamadım, "Duyamadım," dedim. Tekrarladı, "Bir ay ki o değil." Sonra devam etti. "Senin asıl güzelliğin karanlık yüzünde, bu ezigde gördüm onu, kendine oradan bak, orada hazine var!"

Düşüncelerle sustum. Duvara baktım Asaf'ın şiiri illüstri gözüme. "Bir kez geçey, bir anın bir karşı'ya, Ondan sonra artık her şey karşı'dır."

Orada bir dur-yeri olsaydı ya...

Olması, bir karşı-yanıydı."

Birkaç yıl sonra uçtu gitti Asaf. Dizeleri göklerde hep uçacak ışıltıya.

"Şimdi" kapandı... Önce pastane, arından baklavacı oldu. Bugünlerde butik galiba. Duvarlardaki o güzelim anıları sıvayıp kapatlar. Doğallık ve iyilikle aydınlanan, o saf pamuk günler bitti.

Ben zırlarımı keşane atma bindiğimde, atından düşen süvarilerin kuşanında karanlık çağlara gömülüyordu Türkiye.

Ses Sineması

İnsanım yahu ben, insanca yaşamak istiyorum, yaşatmak istiyorum.

Bir yere bir şeye dahil değilim, olmak da istemiyorum.

Ben Bruce Lee ve Jean Claude Van Damme'i Ses Sineması'nın girişine asılan dev afişlerle tanıdım. 12 Eylül'ün ertesiydi. Birkaç yıl önce Cumhuriyet Meydanı'ndaki Çay Mitingi'nde yeri göğü sarsanlar, bir daha ağzılarını açamayacak şekilde susturulmuştu. Yılmaz Güney, mahsurlu bir hatıra, Tanık Akan, devletten çizik yemiş delikanlıydı. Cüneyt Arkın mı? Sanki bir burçtan ötekine sıçrarken, kayzerin askerlerine yakalanmıştı da kalede rehin tutuluyordu. Böylesi bir karantlıkta Ses, rakibi Yeni Melek'in kapanmasından sonra şehrin biricik sineması oldu.

Cumhuriyet Meydanı'ndaki iki katlı eski binada hizmet veren Ses, ayakta durabilmek için kung-fu, karate, boks ve dövüş filmlerine sığındı. Hem başka çaresi mi vardı? Sinemanın bitişğinde jandarma komutanlığı, karşısında emniyet ve vilayet binaları, sağ çaprazında Şeyh Camisi, Rize Adliyesi ve Atatürk Heykeli vardı. Devletin ve imamın gözü Ses Sineması'nın üzerindediydi.

Ve zaten devir, adaleti sağlayan kabadayılardan değil, yumruğunu düzenden yana indirenin devriydi.

Ses Sineması'ndan çıkanlar bir omuzları kalkık şekilde şehri adımlarken bir yandan da bellerine sokuşturdıkları kurusıkıyı okuyorlardı.

Mahalle aralarında açılan karate salonları dolup boşalıyor; duvarları afişler değil, karate ve vücut geliştirme dergileri süslüyordu. Artık her kahvehanede bir Bruce Lee, her çaylıkta bir Van Damme vardı. Jackie Chan tıfıl bir oğlandı daha...

Doksanlara girerken, videonun evlere kadar yayılmasıyla bu hırır son buldu.

Yaşar'ın video salonuna çevirdiği çay ocağı, Ses Sineması'nın en ciddi rakibi oldu. Bu izbide Bruce Lee'nin uçan tekniğiyle Van Damme'in sol kroşesi su bardağına

doldurulmuş çayı deviriyordu. Samuraylar oralet parasına dövüşüyordu. Kuşburnu, kahvehanelere düşmemiştir henüz.

Ses Sineması, bu dövüşü kaybetmeye mahkûmdu. Sinemanın duvarından Bruce Lee ve Van Damme'in afişleri usulca indirilip yerine Zerrin Egelliler'in göğüsleri ve kasıkları maviye boyanmış afişleri asıldı. Şimdi iki film art arda verilen seks komedileri Ses Sineması için tek çıkış yoluymdu. Sinemanın ahşap koltukları, salon karardığı andan itibaren "Son" yazısı perdeye düşene kadar aralıksız gıcırdıyordu. Yaşlı makinst "muzır" hallerin önüne geçmek için bir el feneriyle salonu aydınlatıyordu. O an salon sussa Aydemir Akbaş susmuyordu. Akbaş sussa Bülent Kayabaş kahkaha atıyordu. Matineden çıkanlar bir akrabasına denk gelmek için sinemadan

koşar adım kaçarlarken bir yandan da pantolonlarının fermuarını okşuyorlardı. Karate dergilerinin yerini "kırmızı noktalı" magazinler almıştı. Gel gör ki bu cenabet çok sürmeyecekti.

Sovyetler Birliği dağılıp Sarp Sınır Kapısı açılınca şehrin her köşesi Ses

Sineması'na döndü. Artık herhangi bir otel odasında, Zerrin Egelliler ve Dilber Ay'ın torunu yaşındık Rus ve Gürcü kızlarla, üstelik iki sinema bileti parasına bir yatağı gıcırdatmak mümkündü.

Doksanlar biterken, şehrin diğer ucundaki Müftü Mahallesi'nde Pembe Köşk Sineması açıldı. Rizeliler ilk kez İstanbul'da gösterime giren bir sinema filmini birkaç gün sonra Pembe Köşk'te izleyebileceklerdi. Pembe Köşk'ün önünde kuyruklar uzarken, Ses suskunluğa gömülüyordu.

Bir sabah öünkü afişler kaldırıldı, tabelası değiştirildi.

Ses Sineması, Ses Düşün Salonu oldu.

Ses Sineması'nın sol kroşesi su bardağına dünya evine giriyorlardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://www.pdfkitap.org>

Doksanlı yılların son günlerinden
bugünün Türkiye'sine
cesur bir bakış

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

Giden Senden Değil

BİZDEN Güzel Kardeşim!

İnsanım yahu ben, insanca yaşamak istiyorum, yaşatmak istiyorum.

Bir yere bir şeye dahil değilim, olmak da istemiyorum.

İllüstrasyon: Erhan Cihangiroğlu

Bir cumartesi akşamı, hava güzel, sokaklar dolup taşmış, pencere kenarında çayımı yudumlarken akordeon çalan babayla kız geçiyor kapının önünden. Bu ara sıkça uğruyorlar bizim mahalleye. Gözüm kediler için her zaman dolu tuttuğum mama kabına takılıyor. Kabin içinde bir sümkükle böcek, bu akşamın rızasını paylaşılmaya gelmiş, hoş gelmiş. Aç insanı değil aç canlıyı doyurmanın bir erdem olduğunu anladığımız zaman başta ülkem sonra dünya pek güzel bir yer olacak, eminim. Son birkaç gündür yediğim her lokmamı saymaya başladım ben, çok düşündüm, çok üzüldüm, çok şaşırđım ben. Yazsam yazarsın da sayfalarca, birkaç öçlemeye takılı kaldım ben... Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm... Bu dünya ne sana ne bana ne de ona... Şekerli su, tuzlu su, B vitamini... Sonra Semih sonra Nuriye sonra zaman...

Son zamanlarda sosyal medyadan uzak durmaya çalışıyorum. Hem tatsız haberlere gerçekten mecalim yok artık hem de yaralı ya da hasta hayvan bulan bana bir şekilde haber verip çekiliyor ortadan. Bir şeyden haberi olduktan sonra ona kayıtsız kalabilen biri değilim, ancak bu da can demeden de edemiyorum artık. Ruhuma, duyguma iş yapıyorum ben, üstelik komedi yapıyorum. Ondan ara ara kendini her şeye kapatmak pek iyi geliyor. Gündemdekilere göz atarken, denk geldim haberlerine, açık grevinde ki hocada Wernicke-Korsakoff belirtileri başladı diye bir haber yapılmış. Birçok ihraç edilen hoca gibi Nuriye ve Semih'ten de haberi vardı ancak işin bu yönüne gelebileceğini hiç düşünmemiştim. Birkaç yıl önce bir belgesel izlemiştim, açık grevinden sonra bu hastalığa yakalanan insanları anlatıyordu, adını ilk kez orada duymuştum. Ondan tühdi bir panik kapladı içimi. Herkesin kendini savunma gücü, bir haksızlığa karşı verdiği mücadele şekli farklıdır elbet, ama bu açıdan

sonunu bilemez ki insan, üstelik bu ülkenin okuyan, bilen, eyleyen, öğretene insana ihtiyacı varken. Ortada iki genç insan, iki ömür varken gidip yapma, etme demek istiyorsun, ama nafie...

Yol, yol boyunca bir türkü, türküyü bilmeyen kaçınıcı kez dinleyene kadar vardığımız Ankara...

Altmış dördüncü günüm ö gün. Nuriye'de işiğ hassasiyet, kulakta çınlama başlamış. Semih'in migren atakları çoğalmış artık, dile kolay altmış dört gün... Hayatında ilk kez gördüğün bazı insanların uzun zamanlar tanıyor gibi olursun ya, tam da öyle bir his işte. Selam ilettik onlara, çok yormak istemedik. Söylemeyi düşündüğüm her şeyi unutan ben, sadece dinledim onları, sonra bu kararlarına saygıyla ayırdım yanlarından. Bu yazı yazılmıyana kadar kaçınıcı gün olur bilmem, ama ölmediğim tek şey, sesleri duyulsun ve ömürlerinde vazgeçmesinler. Çünkü çok acı gördük artık çok kayıp gördük. Hiçbir şeyin bedeli can olmamalı, bir bunu anlayamadık.

Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki, söylediginiz her söz, yaptığınız her hareketle, insanlar sizi hemen bir şeye dahil ediyorlar. Bu bir din de olabiliyor, bir mezhep de bir grup ya da bir görüş de ya da neyse... Şaşırdığım çok zaman var böyle. Niye? Düşün oluncu iyiliğin de, ondan oluncu mı kötüyüm? İnsanım yahu ben, insanca yaşamak istiyorum, yaşatmak istiyorum. Bir yere bir şeye dahil değilim, olmak da istemiyorum. Düşünüyorum, hissediyorum, doğruları yanlış vicdanımla da ayıralabiliyorum. Ve yok yere ölenleri, kader deyip geçilen ölümleri unutmuyorum. Sokak ortasında canına kıtılan

insanlar, sokak ortasında yitip gidenler, sokak ortasında yitip gidenler, sokak ortasında yitip gidenler...

fotoğrafını da, şehit haberi verilmeye gidilen gariban mahalleleri de unutmuyorum. Sadece üzülüyorum kardeşim, sen ben yüz yüze kalmadan sırt sırta verilecek çözülecek her şey, aynı şeyleri düşünmüyor olabiliriz ama biz kaç zamandır aynı şeyleri hissedemiyoruz kardeşim, ondan bu nedenini anlayamadığımız ama bir kıvılcımla karşı karşıya geldiğimiz sevimsiz hal ahval. Oysa acıda da sevinçte de bir olmak zor değil, oysa topağımız ortak, güneşimiz ortak, suyumuz ortak, ekmeğimizi bölüşmeyelim mi kardeşim?

Yol, yol boyunca bir türkü, türküyü ezberleyene kadar vardığımız İstanbul...

Bindik arabaya, dönüyorum. Beş saatlik yol boyunca sessiziz. Ara ara uykumuz gelmesin diye havadan sudan konuşuyoruz o kadar. Gözümü kapatıyorum, gülüşleri, gözümü kapatıyorum, anneleri. Kadın olmak zor, anaysan, şikâsın, bir mücadeleye inanmışsan hele. Annem beni hep "Kötüsünü düşün, iyi olursa sürpriz olsun"la büyüüttü, bu yüzden çoğu zaman yenik başlamanı bazı şeylere. Ama yok, bu sefer iyi düşünmek istiyorum ben. İyi olsun istiyorum, iyi

olalım istiyorum. Yitip giden senden değil bizden güzel kardeşim, bir ananın canından, bir ömrün yarından. Bunu anlayalım istiyorum. Mayıs ortası, hava daha da ısınmaya başladı, tepemizde güneş. Toprak su, kalp iyi niyet, insan umut, iki ana güzel haber bekler kardeşim.

Ben türküyü kalbine dolamışken...

"Öleyim kokusuna, yarımın hasretine, haydi bizim bağa, gidelim bizim bağa"

Ben Müzik / PETAG albümünden.

Sonra Taş Olmuş!

Antik Çağ'dan günümüze gelen çok eser, ölüme ve ölü bedenlerle ilgilidir. Sofokles iki bin dört yüz yıl önce *Antigone* adlı eserinde, ölülerin gömülme hakkını ve yaşayanların sevdiklerinin cenazesine sahip olma hakkını ele alır.

Kirli savaş kavramı, kendi içinde çelişkilidir. Savaş, yani öldürme sanatı, bütünüyle etik dışıdır. Yaşamı değil, şiddetle yok etmeyi temel alan her şey gibi kirilidir. Ama tarih bize kötünün de kötüsü olduğunu öğretir. Hayatımız her zaman iyi ile kötü arasında tercih yaparak ilerlemediğinden, çoğu zaman kötülü de daha kötü arasında seçim yapamk zorunda kalırız.

Üç ay önce Dersim'de Kemal Gün adlı bir baba, bomba ile öldürülen oğlunun birkaç parça kemiklerini almak için çabaladı, ama yetkililerle diyalogunda bir sonuç elde edemeyince, açık grevine girdi. Oğlunun cesedi yoktu, geride sadece parçaları vardı. Yaşamı geride kalan baba, hiç ölmezse ölümlüğü hakkını, mezar hakkını istiyordu. Cumartesi Anneleri'nden daha şanlı görünüyor, e, azından oğlunun kemiklerinin yerini biliyor. Cumartesi Anneleri ise devlet tarafından kaybedilen yakınlarının en ufak parçasını bile yerini bilmiyor, bunun için çabalyorlar.

Antigone'nin ağabeyi iktidar savaşında öldürülmüş, ceset bir ceza olarak açıkta bırakılmıştı. Kral öyle emretmişti. Ceset, toprakla buluşmuyacaktı. Ama *Antigone* gizlice kardeşini toprakla örtcek, sonra o da cezalandırılacaktı. Kralın zulmü krala da felaket getirir ama tarih boyunca hangi hükümdar bundan ders almış ki... Açık başında insanlar kralı yendiği halde idare etmiş, çevresindekileri ve kendisini felakete sürüklemiş bir yöneticidir o. Dersimli baba da, oğlunun üzerine toprak atmak istiyor. Peşinde olduğu kemikler, toprağı dolduracak kadar çok değilse de, bir mezar yerli olsun istiyor. Semboldür. İnsan zihni, maddi ve hayali sembollerle varlığını sürdürebilir. Babanın isteği, zihnin, hayalini ve maddi gerçeklerin dünyasına atılır. Bu dünyada ölüme rağmen mutlu olabilmek için, oğlunun cesedinin bedeli olarak sonunda mecburen kendi bedenini sunuyor. Açık grevine yatıyor. Yoksa

zihnindeki ve hayalindeki parçalanmış dünya asla birleşemeyecek. Maddi dünya zaten parçalanmış, bu asılamaz, hiç olmazsa zihin dünyasında bütünleşebilsen hayat. Bunu istiyor. Gömülme hakkı, *Antigone*'den çağlar önce, Truva Savaşı'nda da mesele idi. Truva Prensi Hektor'un cesedini almak için babası fide vermiş, nihayet oğlunu kendi gelenek ve inançlarına göre defnedebilmişti. Ama bundan önce oğlunun cesedine yapılan eziyeti on iki gün boyunca izlemek zorunda kalmıştı. Zulüm, ölüler üzerinden sürüp gider. Benzer bir kötülüğü iki yıl önce Taybet Ana maruz kalmıştı. 2015'in Aralık ayında Silopi'de yoğunlaşan ve sivilleri hedef alan savaşta bir keskin nişancı atışıyla vurulan Taybet Ana yedi gün boyunca sokakta kalmıştı. Hektor'un on iki gününden daha az. Taybet Ana'ya yaklaşmaya çalışanlara tezgah açıldı, kayınbıraderi bu teşebbüslerin birinde öldürüldü. Taybet Ana yaralı halde yattı, ailesinin ve çocuklarının gözleri önünde inledi. "Çok üşüyor muydu," dediği duyuldu. "Susadım," dediği duyuldu. Beyaz bayraklarla ona doğru gitmeye çalışan herkes hedef alındı, eşi kolundan vuruldu. "Yedi gün boyunca hiçbirimiz uyumadık," dedi oğlu, "köpekler ve kuşlar yanışamış diye yüz elli metre ileride bekledik. Sonunda yanına gidebildik. Annemini elleri kaskatı olmuş ve öyle sıkışmış ki eşarbin belli ki canı hayli acımış, öptüm ellerinden, helal et hakkını diye ama... Kanı kurumuş annemin, elleri, yüzü ki yüzü düşerken toprak olmuş, elbiseleri kandan ıslanmış sonra kurumuş, sonra taş olmuş..." Taybet Ana bir mezarla gömüldü sonra, ama cenazesine eşinin ve çocuklarının katılmasına izin verilmedi.

İktidarın cinnet gösterisi. Canlar yetmez, ölüler de onundur, kötü savaşın en kirli yerinde. Mezarlıkların tahrip edildiği, mezar taşlarının sık sık kırıldığı bir toplum yaratılır. Bazen Ermeni mezarlığı, bazen Can Yücel'in mezar taş, bazen devlet tarafından öldürülmüş devrimcilerin mezarı hedef olur. Oysa herkes *Antigone* gibidir. Herkes sevdiklerinin mezarına sahip olmak ister. İktidar bundan çekinir, öldürmen bile korkar. *Antigone* ağabeyinin cesedini toprakla örttüğü

bunu da kabullenmez. Ölüyü sahiplenene *Antigone* bir adım atarak ölümün bizzat kendisini ele alır. Kendi canına kıyar. Sınır tanımayan hükümdarın alanında onun kurallarını tersine çevirir. Kendi canına kıymak, açık ve net bir ifadedir. Bedeni ve canı hakkında son söz insanın kendisine aittir. Dersimli baba, oğlunun bedenini alabilmesi için kendi bedenini musalla taşına yatırdığında, *Antigone* gibi farkındadır, yaşam ancak ölümün bilincine varılarak anlaşılabilir. Babanın açık grevi, yavaş ölümdür. Babanın yavaş ölümü, oğlunun hızlı ölümüne itirazdır. Yaşama dönük bir sesleniş, yaşamı güneş düşmeyen bir yerde yüceltmedir.

Ölüye sahip çıkmak, insanın kendisini yok olmuş bir geçmişte ve oradan da sonsuz bir geleceğe bağlamasıdır. Geçmiş, yani bellek, insanı insan yapan yegane ögedir. İnsan onunla var olur, onunla sevinir veya pişmanlıklara düşer. Geçmiş mahkûm olmak ile geçmişten kaçmak arasında yanıp sönen ömür çakmağında, ara ton, dengeli çıkış veya makul çözüm bulmak zor. Hele 21.

Yaşam ancak ölümün bilincine varılarak anlaşılabilir.

yüzyılda, hele Ortadoğu atmosferinde, hele Türkiye toprağında, hele aptallar çağında yaşayanlar için çok daha zordur bu. Berkin Elvan'ın ölüm acısı yaşayan annesiyle nasıl alay edildiğini gördük. Ankara'daki tren garı

katliamında ölenler anılırken, bir stadyum dolusu cahilin nasıl hakaret ettiği gördük. Çehalet bilgisizlik değil, iyiliği yitirmektir. Bunu mezyet sanıp saltanat sürmektir.

Bundan seksen yıl önce Dersim halkının lideri Seyit Rıza, idama götürülürken son dileğini söylemiş, "Beni ölümden önce asın," demişti. Aynı ölümler sırasında berkerlerken, bir baba, oğlunun ölümünü görmek istemez. Ama efendiler, onun isteğini tersini yaptılar. Önce oğlunu astılar, gözlerini önünde. Yaşlı bir adama oğlunun ölümünü izletip sonra ona da astılar. Kötülüğün ve chealetin saltanatı. Filozof Wittgenstein, "Mutlu insanın dünyası mutsuz insanın dünyasından farklıdır" demişti. Doğru, mazlum insanın dünyası da zalim insanın dünyasından farklıdır.

Her şey yoluna girecek

Bazı durumlar oldu diyemedim sana. Daha iyi olmadı hiçbir şey. Gerçi bir süre sonra daha kötü de olmadığını fark edince çok da umurumda olmadı açıkçası. Kaç kez seninle keyfe keder, neşeli durumlar yaşıdım, yaşıyorum da... Lakin bir tarafımız hüznü daha bir meylli olunca o taraftan kayımız oldu hep. Kafamı karıştıran şeyler var şu ara. Sonsuz ayrıntılar takılıyor aklımın her köşesine. Biricğin doğum günüyü. Mağazaya gidip bütün parayı vitrinde beğendiği elbiseye harcamıştım. Akşamına bizim Kartal İsmail'i Samatya'da on paraya eski lokalede hesabına satınca ertesi gün gelip "Nasıl-sın," diye sormuştun. Anladım sevdiğini.

"Unutmak değil ama hatırlamak belki de mümkün," demişti Muzafer abi. Önceki gece eski fotoğrafları, mektupları, kuruttuğum çiçekleri yaktım... Biriktirmeyi sevmiyordum artık. Bir daha yan yana olamayacağın insanlarla aynı fotoğraf karesinde yıllarca kalabileceğin olmak pek sevimli değildi benim için. Uzansam uçurum, dokunsam ateş, bir boşlukta dağı yararcasına... Hani ateşten gömlekler giymişim sanki, kızıl ormanların, dikenli güllerin arasından geçiyordum... Bilişsiz ve amaçsız yolların ortasında aldanacağım kokuların ve vücutların arasından geçiyordum. Nereden baksan otuz yıl oldu ama her saniyesi için için kaynayan gizli bir coşku ile yaşıyarak geçti benimkisi. Binlerce çocuk, bir o kadar gülüş, yüzbinlerce düş geçti içimden. Ne yalan söyleyeyim, geriye dönüp bakasım bile yok. Bir sana aldanyorum, bir de gülüşüne. Ne seni ne de kendimi affedebilirim.

Bizim kahveci İlyas'ın mevzuusuna dertlenmişiz o gece. Ağır duman, bir o kadar sigara ve bir o kadar kırık cam... Dedi ki bulalım. Dedik bulamın. Çıktık. Bir o kadar sokak, bir o kadar soğuk. İlyas'ın gözyaşı gelmezmiş güçlüğüden. Ya da biz öyle belledik hep. Konuşmazdı çok fazla. Bir de çayı eksik etmezdi. Deli derlerdi İlyas'a, ama "Çayı bu deli kadar güzel

yapan da yok," derdi Bilal abi. Sokağı dönünce fark ettik, "Buldum," dedi. Kahveye girdik. Tek yatak vardı. Cam kenarına ben uzandım. İlyas ortada, Memed diğer yanda. O hafta bazı sıkıntılar oldu, uğrayamadık. Bir hafta sonra ölmüş dediler İlyas için. Gidip baktık...

Kuduz köpekler ile filler sevişiyorlardı sokağın ortasında. Fil boşalırsa bütün sokak spermden boğulacak. Geri döndüm. Arka sokaklardan geçtim. Soyundum. Yani öyle sanıyordum! Bu mümkün sanıyordum. Hatırlıyayım. Ağzı, eli, dudakları yabancı bir ses, kulağımda çınlıyor. Tanımıyorum, hatırlıyamıyorum. Ne söyledim ne duydum son kez. Ne yazdım bilmiyorum. Hiçbir şey yok dün geceye dair. Ben hiçbir şeyi hatırlıyamıyorum.

Seninle ilk kez yan yana geldiğimizde kavuşamadığımızı anlamıştım. Vedalaşmak da gereksizdi bu yüzden.

"Günaydın," dedi. "Farkında mısın uzun süredir bazı şeyleri artık konuşuyoruz seninle, bak bugün ne kadar da güzel güneş." Perdeyi aralamasını istedim. Uzun ince kollarıyla ilkeye ayırdığı perdenin arasından sızan güneş elbisesinin sıyrılmış askılarının omuzlarına vuruyordu. Bir şenlik bahçesi gibi teninde kırmızı güller açıyordu. "Sanırım yapamayacağım," dedim. Kimi kimin anlamadığına bir türlü karar veremiyorduk. Karar verilebilseydi diğer bitişler bu kadar uzun sürmezdi belki de. Yüzünü döndü. "Seni seviyorum," dedi. Masanın üstündeki sigara izmaritleri gözüne takıldı. "Aç karnına sigara içmekle iyi yapmıyorsun," dedi. "Seni azaltı azaltı

bırakmayı düşünüyorum," dedim. "Kimi" dedi? "Seni," dedim... Kimi? Seni... Kimi... Yüzünü döndü. Tanıyamadım. Üstümü giyinmek için toparlandım.

Bin bir kılığa giyinmiş korkularım ile sıyrılmadığım kendim olma bilincim arasında toplumsal her tavra, duruşa, ürüne karşı tepki ile yürüyordum.

Vitrinler, camekânlar, televizyonlar insanlar için en iyi şeyleri seçtiklerine dair reklamlar ile doluydu. En iyi kılı bu çeker, en iyi saç bu boyar, en güzel yemekleri burada yersiniz... En güzel manzaralı evler burada... En iyi yataklar... En güzel kokular... Kaçırmanın efendileri! Bunların hepsi sizin için? Sizin... Siz kim?

Seninle ilk kez yan yana geldiğimizde kavuşamadığımızı sanıyordum. Vedalaşmak da gereksizdi bu yüzden. Balkondan sarıttığın ellerini izliyorum. Ağır, dingin... Anlayabilmek için dokunmayı denemek istiyorum. En fazla avuç içim terlerdi... Ateşten, sudan, topraktan ve güneşten geliyordum sana. Ellerimi toprağabastırıp ayağa kalktığım anda nasıl oluyorsa birden ellerimi tutuyorsun. Eridim...

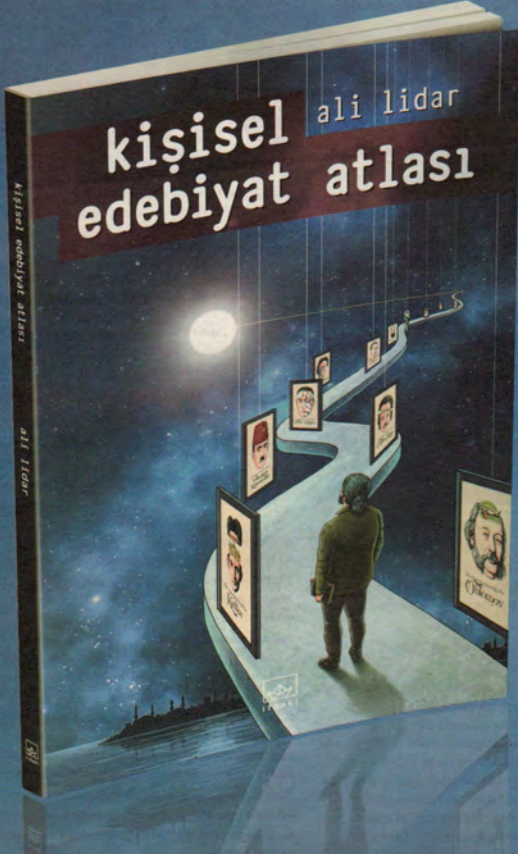
Balkondan sarıttığım saçlarım değişordu yüzlerine, gülüşlerine, kadehlerine... Hepinizi tanıyordum, siz oradakiler benim hayatımı, kişiliğimi oluşturan bir yığın renk, gülüş, tavrı... Birazdan aşağıya inip sizlere kaldığım yerden şarkılar söylemeye devam edeceğim. Küçük yaşta o toplumsal kaygılarının arasında fark ettiğim inançlar, alışkanlıklar, psikisler... Öğrendiğim, edindiğim bir yığın gerilik duruş tavrı... Bana tek şey bıraktı geriye... Babamın bir yaz akşamı Tarsus'ta dam üstünde ağzından dökülen söz... İnandığım tek doğru gerçek...

"Hayatımızda bazen bir şeyler yolunda gitmeyebilir ama her şey yoluna girecek."

Buna inan...

"Bugüne kadar yayımlanan kitaplarımdan çok daha farklı oldu Atlas. Hangi yazarları sevdiğimi, hatta o yazarların özellikle hangi kitaplarını sevdiğimi ve bunun nedenlerini aklımın ve dilimin yettiğince anlatmaya çalıştım."

-ALİ LİDAR

Şiir, öykü ve anlatılarından tanıdığınız Ali Lîdar'dan kişisel bir edebiyat kanonu; çevirdiğiniz her sayfada yazarın patikasını takip ederek ayak izlerinin ardında kaybolacağınız bir yazar atlası...

/ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

İnternet Satış: www.ithaki.com

Genel Dağıtım: PUNT

küçük İskender şiiir ve diğerleri...

SOKAĞIN MASALLARI: TERZİ MEHPARE

Dünya var olduğunu beri aynı yerde, zamandan ve mekândan bağımsız yaşaması gibi duran, her hâliyle kendine özgü Aynalı Perişan Sokağı'nda, sokağın bütün pencerelerine gül desenli perdeler diken, iyi huylu, güleç yüzü bir kadın yaşar: Terzi Mehpare.

Terzi Mehpare, dikisini kendine sanat bellemişti. Aynalı Perişan Sokağı'nın pencerelerine çok ufak model farkları ile diktiği gül desenli perdeler, onun imzası gibidir. Hayatınızda görüp görebileceğiniz en şen, en matrak, en hayat dolu kadınlar arasında bildirir Mehpare. Üstelik süsüne de çok düşündü. Her akşam yatmadan önce iri bigudilerle saçlarını sarar, uyanınca ilk iş saçlarını şekillendirir, kokusunu çok sevdiği pembe rujunu yanaklarına sürüp eliyle dağıtarak alık yapar, tel tel kırıpkırlı kaşlarına uzanana dek rimelle kıvrır, boynuna inciler takar, kısa kolları, gül desenli, boydan elbiseler giyer ve dikış makinesinin üzerinde her sabah mutlakla dalından taze koparılmış bir gül bulundurur... Mehpare'nin dünyası, dertsiz ömürlerinde güllerle ilgilenmeye bolca vakit bulan çok mutlu kadınların mis kokulu saçheleri gibidir. Kokusu, rengi, hâli, tavırı, her şeyi gül pembesidir. Tabii dışarıdan böyledir bu. Ya içerden? Mehpare gerçekten dertsiz midir? Şunu söyleyebiliriz ki Mehpare en azından bu hayatta çekeceği derdi kendisi seçmiştir.

Bu derdin ne olduğunu ise Mehpare'nin günlük rutinindeki çok önemli bir detayla açıklayabiliriz. Bir fotoğraf var, bugün kırklı yaşlarını sürdürmekte olan Mehpare, henüz otuzuna girmeden çekilmiş. Mehpare o fotoğrafta şimdiki tarzının aksine dümdüz bir elbise giymiş, saçlarını bukle bukle yapmak yerine inci işlemeli bir şapka ile sarp toparlamış, yüzünde ağır bir makyaj var fakat pembe tonlarında değil ve en önemlisi Mehpare o fotoğrafta elinde bir gül tutuyor. Bugün dikış makinesinin üzerinden bir gün bile tazesiini eksik etmediği, yanaklarına rengini verdiği, elbiselerine hatta sokağın tüm perdelerine desenini işlediği o meşhur pembe gülü.

Fotoğrafta Mehpare'nin gözleri kıpkırmızı, belli ki az önce ağlamış ve kameraya bu anı asla

unutmamak ister gibi bakıyor. Kısa bir süre evvel, bir insanın dünyada karşılaşılabileceği en acı gerçeklikle yüzleşmiş, bu gerçeği şu an kuvvetli bir biçimde reddediyor ama biraz sonra vakur bir tavırla kabul edeceğim gibi bakıyor. En basit hâliyle anlatmak gerekirse Mehpare o fotoğrafta, "Bana bunu yaptın ya şimdi git, ben bu acının altından kalkmasını bileceğim," der gibi bakıyor.

Mehpare, Behram Bey'in elindeki kameraya, hissettiği bütün acıyı bakışlarında toplayarak bakarken sevgilisinin onu hep hatırlamasını nasıl sağlayabileceğini düşülmüş ve sonunda bunun bir yolunu bulmuş. Biraz önce acıdan çıldıracaktı gibi sevgilisine yakarmakta olan Mehpare, fotoğraf çekildikten sonra vakur tavırını giyinerek Behram Bey'e yaklaşıp ve ondan, kendisine başka bir kadınla evleneceği haberiyle birlikte

verdiği bu gülü her gördüğünde, Mehpare'nin ondan ayrıldığını, onun geri döneceği günü pembe güllerle beklediğini hatırlamasını istemiştir. Ve on yılı aşkın süredir Aynalı Perişan Sokağı'nda evliliğini sürdürmekte olan Behram Bey, baktığı her yerde, kendi evinin penceresinde bile Mehpare'nin işlediği gül desenli perdeleri görmekteydi. Eşiyse kavgalıyken, eşiyse mutluysan, kendini yalnız hissederken, kendini kalabalık hissederken... Gitmek isterken, kalmak kolayken... Behram Bey'in evliliğinin mahremiyetini örten Mehpare'nin diktiği gül desenli perdelerdir.

Mehpare ise sevgilisinden ayrıldığı o günün bu yana her sabah yanaklarını pembeleştirip, gül desenli elbiselerini giymeden önce yatağının yanındaki komodinin çekmecesinde duran o fotoğrafa bakar ve ardından tüm dünyaya gül desenleri işlemeye koyulur. Çünkü Mehpare'ye göre, insanın kendi hikâyesine sadık kalması gerekir. Ve Mehpare'nin hikâyesi de sevgisinin, sanata dönüştürmektir.

İnsanın kendi hikâyesine sadık kalması gerekir.

genç şairin

editör bilmecesi

Büyük olasılık 1990 gibi bir yıl, Adam Yavınlı'ndayım. Öğle tatili esnasında yanevi çalışanlarıyla beraber yemekhanede yemeğimizi yiyoruz. Karşımda Memet Fuat ve Turgay Fişekçi oturuyor; yanımdaki iskemlede ise sonradan geldiğim için tanıştırmadığım, simasını da bilmediğim biri var. Konuşmalarından şair olduğunu hissediyordum. Ama haddinden fazla kibirli bir adam. Anlamaya çalışıyorum onu.

Derken şair tuvalete gitmek için kalkıyor ve o uzaklaşırken Memet Fuat, Turgay'a şunu söylüyor: Keşke bir fotoğraf makinemiz olsaydı, ikisinin resmini çekerdik.

Ardından hırzırcı gülümsüyor hoca. Dayanamayıp soruyorum:

-Neden hocam?

Memet Fuat hafifçe eğilip yanıtlıyor beni:

-Sen farkında değilsin henüz. Bir daha asla yan yana gelmezsiniz.

-Olur mu hocam... diye üsteleyecek oluyordum; sözümü kesiyor, tekrarlıyor:

-Yok, yok. Bir daha asla yan yana gelmezsiniz.

Şairin İsmet Özel olduğunu sonradan öğreniyordum. O fotoğraf çekilmiyor. Aradan birkaç yıl geçiyor ve Sivas Katliamı gerçekleşiyor. Özel, o dönemde yazdığı bir yazıyla yüzünü iyice belli ediyor. Sivas Katliamı'nı Müslümanlara yönelik büyük bir provokasyon olarak gördüğünü belirttiği makalesinin son paragrafında aynen şunları söylüyor: İslamî dönüşümün Türkiye için ideal toplum tasarımı olmaktan ziyade bir zaruret haline geldiği günden güne daha belirginleşiyor.

Ülkemizde dünya sistemine teslimiyeti ifade eden bütün politikalar iflas etmiştir. Daha gerçekçi dille söylemek gerekirse Türkiye İslam'dan uzaklaşmanın rantını yiyememiştir. Batılılaşma ülke insanı için bir tuzak yemi olarak kullanılmış, İslam kimliğinden kopma karşılığında vaat edilen ücret ödenmemiş, Türkiye elini verdiği için kolunu kurtaramamıştır. Millet olarak İslamî bir kararlılık gösterememenin cezasını çekiyoruz. Başımızda dolanan belayı defetmenin yolu Sivas (veya Kayseri) semalarında Sırp uçaklarını davet etmekten geçmez.

Bir editörün gözünün gücüne saygı duymanın, gizli matematiğine hayranlığın başka açıklaması olabilir mi? Kendini kanıtlamış bir şairle bir genç şair adayı arasında kurduğunuz denklemden böyle bir sonuç çıkartması, adeta geleceği görmesi nasıl bir ustalıktır?

Bugün dergilerin editör koltuğunda büyük çoğunlukla bir şair oturuyor. Dergiylı kendi beğenisine göre şekillendirirken yayımlamak için seçtiği şairlerde de ister istemez kişisel beğeni kriterlerini esas alıyor. Oysa Memet Fuat bir şair değildi. İlah olmaz bir şiirserver, şiirseverdi eni konu.

Editörleri şair olan dergilerden hep çekinmişimdir buyüzden; takıma girmek için onun gibi olmak şartı aranıyormuş hissine kapılırdım. İlk yazdığınız mektuba, maile genellikle şöyle yanıtlar gelebilirdi: Ürünlerinizi ilk kez o dergiye yolladıysanız "Kimi

dergilerde pişmenizi ve daha sonra yeniden ürün yollamanızı öneririz", ürünleriniz tek tük başka dergilerde de görüldüyse "İlk ürünlerinizi yayınlayacak gençlere öncelik veriyoruz, size kapı açan o dergileri tercih etmenizi öneririz". Kısa baştan savılmaktı bu. Direnci kıran genç şair birkaç dergi doladıktan sonra ister istemez kitap bastırmaya yöneliyor. Yanında bir Memet Fuat yok çünkü. Ve kaçınılmaz bir sonla "acemi şiirlerden oluşan bir kitap" raflardaki yerini alıyor.

Cözüm?
Cözüm, idealden vazgeçmemek ve meseleyi şair diye anılmaktan çok, şiiri iyi biliyor diye anılmak olarak algılamak.

İdeal ile iddia seçeneklerinden yanlış olanını işaretlemeye itiliyor genç şair; iddia diyor. "Siz yayımlamazsanız ben de kitabımı çıkartırım." Ondan sonrası büyük bir tuzak: Kötü yayınevleri, para karşılığı kalitesiz basılmış kitaplar, bir yayın kirliliği ve edebiyat ticareti. Beklentilerin karşılığında "Benim de artık bir kitabım var, şimdiki kale alırlar beni" yanılgısı ve hüsrân.

Cözüm? Cözüm, idealden vazgeçmemek ve meseleyi şair diye anılmaktan çok, şiiri iyi biliyor diye anılmak olarak algılamak. Metinler arası analizlere, dönemler arası karşılaştırmalara hakimiyet, dili kavramak. Şüphesiz var olduğunu düşündüğünüz yeteneğinizin geliştirecek etütler yapmak. Şair olmasa da Öğüt Atay'ın ilk romanı *Tutunamayınlar!* otuz yedi yaşında yayımlandığını söylemek belki de "acelecilik" hususunda ne demek istediğimi özetler.

İçimizde Rimbaud aramayı bırakırsak belki Rimbaud da bizi özgür bırakır.

Salası Yarıda Kesilenler

1970'lerin sonunda Türkiye'nin her köşesinde filizlenen devrimci muhalefet Karadeniz'de de uç vermiş, 1979 yılında devrimcilerin adayı Fikri Sönmez dönemin hükümetinin iki kez erteleddiği belediye seçimini açık ara farkla bağımsız aday olarak kazanmıştı. Terziydi, 3096 oy almıştı, sosyalist bir insandı. CHP, Adalet Partisi, MSP ve MHP'nin oylarının tamamı Terzi Fikri'nin aldığı oya yetişmiyordu. İlk işi ekibiyle mahalle komiteleri kurup halkın kendini örgütlemesini sağlamak olmuştuk. Sorunlar yine halk meclislerinde halk tarafından belirlendi. Fatsa'nın her tarafını kaplayan çamur sorunu "Çamura Son" kampanyasıyla üç günde çözüldü. Fındık üreticilerinin sorunları saptandı, komisyoncular ve aracılardan önu kesildi, kooperatifleşme sağlandı. Tüm ülkeyi kaplamış karaborsacılık sorunu bu şirin ilçede de vardı, yok edildi. Karaborsa mal stoklayıp yüksek fiyatta mal satmaya çalışan esnafın deposu basıldı, malları olması gereken fiyattan halka satılıp, parası esnafa teslim edildi. Fırsatçılar uyarıldı. İlçedeki ekmeke fiyatları fırıncılarla görüşülerek çözüldü.

Her şey halkın özgüçü olan komiteler tarafından müzakere edilerek ve oylanarak çözüldü, katilimci demokrasinin en ileri örneği Karadeniz'in güzel mi güzel ilçesinde halkla iç içe geçmiş devrimcilerin öncülüğünde hayata geçiriliyordu. Ulaşım ve su ucuza, dokuz ay gibi kısa bir sürede Fatsa'daki husumetler ve adil vakalar sıfırlanmış, hâkim, savcı işsiz kalmıştı. Somut sorunlara, somut çözümler üretiliyordu.

Terzi Fikri'yı yönetime getiren irade 1977 yılının 1 Mayıs'ında bir bildirgeyle siyasi hayatımıza giren, üniversitelerden çıkıp, önce şehirlerin gecekodu kesimlerine, oradan da ülkenin ilçeye köylerine inanılmaz bir hızla yayılan Devrimci-Yol hareketiydi. Kuruluşundan, yani 1977'den 1980 darbesine kadar geçen üç kısa yılda Türkiye'de hiçbir sosyalist hareket nasip olmayan bir kiteselleğe ulaşmıştı. Geçtiğimiz 1 Mayıs'ta kırkıncı yılını kutladık, kutladık diyorum çünkü ben de hareketle 1978 yılında Batı Karadeniz'de Sakarya-Karasu'da, on üç yaşında tanışmış bir memur çocuğuydum. Otuz dokuz yıl boyunca da ne yurt içinde ne de yurt dışında yaşarken siyasi ailemden

Bu memlekete ve insanına sevdiyi, biziyok edemeyeceksiniz, tam köklerini kazıdık dediginiz dönemde yeniden filizlenip, dikileceğiz karşınıza şanlı tarihimizden aldığımız haklı güçle.

koptum. Yumruk yıldızı her gördüğünde yüreği pırpır edenlerden, kalbine sıcaklık yayılanlardanım. Çünkü Devrimci-Yol öğrenci mücadelesi denince ODTÜ-ÖTK'yi, işçi mücadelesi denince Yeni-Çetmek'i, Tarış'ı, faşizme karşı mücadele denince "Direniş Komiteleri"ni, yazılı basın denince "Demokrat" gazetesini, şehir-köy örgütlenmeleri denince "Mahalle Meclisleri"ni, yerel yönetim deneyi denince "Fatsa"yı üç yıl gibi sıkıştırılmış bir zaman aralığında bize armağan etmiş bir hareketti.

Türkiye'nin her köşesine kiteselleşerek ulaşmış bu hareket Fatsa'da işbaşına gelmiş, dergilerdeki

sosyalist düzen söylemi Fatsa'da hayat bulmuş, gerçeğe dönüşmüştü. İlçedeki saçgılar dâhil herkes halinden memnundu. Devrimci-Yol'un siyasi iradesiyle sorunlar çözüldü, halk ibadetini özgürce yapıyor, kültürlü sanat şenlikleri düzenleniyordu. Çocuk korosu kuruluyor, kadınların sorunları çözüldü, aileleri parçalayan kumar illeti devrimcilerin müdahalesiyle ilçeden kazınıyordu. Bu güzel örnek hale hale büyüyor, etrafındaki köyleri, Gökçöy, Aybastı, Çamaş, Ünye gibi Ordu

ilinin diğer ilçelerini, hatta Giresun, Artvin, Rize gibi komşu illeri de etkisi altına almaya başlamıştı. Bu da birilerini rahatsız etmiş hatta çok korkutmuştu, tabii ki müdahale gerekmedi. Halk için iyi olan, halkın yararına olan, ülkenin tepesine çöreklenmiş seçkinlerin, politik elitin

zararınaydı. Halkın sempatisini büyük bir hızla kazanan Terzi Fikri, arkadaşlarıyla ve Fatsa halkıyla bir yola tevessül ettiği için cezalandırılmıyordu.

Hemen hükümet, MİT ve ordu eliyle bir provokasyon tertip edildi. Başkan ilçedeki iyi şeyleri yazmak için geldiğini sandığı gazetecilerle makamında röportaj yaptı. Bir bir yaptıklarını anlattı ama tuzağa düşürüldü. Ertesi gün Hürriyet gazetesi yazarı Oktay Ekşi öncülüğünde bir karalama kampanyası başlatıldı. Atılan manşetler korkunçtu. "Komünistler Fatsa'yı Ele Geçirdi", "Dinsizler Dini Yasakladı", "Başkan, Burası

Gölge Kadın

Nalân Tuntaş

Roman, 262 sayfa

"Çahide", "Zor Yıllar", "Arşipel'in Çocukları" ve "Zirvede" adlı romanların yazarı Nalân Tuntaş'tan unutulmamacak bir roman daha: "Gölge Kadın" Anıların içinde yaşayan yalnız bir kadının duyguyu yüklü yaşamı; içe dönüklüğü, dışlanmışlığı, unutulmuşluğu, karabasanları... Kendini toplumdaki soyutlayan Asilhan'ın bastırılmış cinselliği, çaresizliği, umutsuzluğu onu nereye kadar götürecektir? Londra, İstanbul ve Mardin'den İzmir'e uzanan üç kıyır yaşamın izlerini ibretle okuyacaksınız.

facebook.com/yitikulkekitap
twitter.com/yitikulkeyayin

gençdağtım
PUNT

Kurtarılmış Bölge, Devlet Giremez" dedi gibi yazılarda kendi kendini barış içinde yöneten Fatsa halkı hedef gösterildi. Hatta "Burada halk mutlu, sorun yok," diyen Fatsa kaymakamı hemen görevden alındı ve ordu eylemi 12 Temmuz 1980'de, darbeden iki ay önce devlet tanklarıyla Fatsa'ya "Nokta Operasyonu" düzenledi. MSP ve Adalet Partisi ilçe başkanlarının hükümete operasyonu durdurabilmek için çektileri "Burada sorun yok, rahatız" telgrafları mahkeme kayıtlarında, Fatsa Devrimci-Yol davasının kayıtlarında halen durmaktadır. Yüzlerce insan, başkanla beraber tutuklandı, ağır işkencelerden geçirildi. İki ay sonra ordu 12 Eylül darbesiyle ülkedeki yönetime tamamen el koydu. Her yerde sıkıyönetim mahkemeleri kuruldu. Halkın oyuyla seçilen meşru başkan Terzi Fikri Sönmez ve arkadaşları anayasal düzeni silah zoruyla değiştirmek iddiasıyla yargılandılar. Fikri Sönmez'i işkencede ölmekten "Napıyorsunuz bu adam belediye başkanıdır" diyerek kurtaran bir subaydır. Ama her şeye rağmen Terzi Fikri'nin doğup büyüdüğü topraklara getirmeye çalıştığı özgürlük, adalet, kardeşlik, huzur içinde hakkaniyetli bir dünyaya yaşama isteği hem ona hem bu ülkenin güzel insanlarına çok görüldü. Acıyı, ihaneti, vahşeti gören Başkan'ın yorgun, küskün kalbi 4 Mayıs 1985'te cezaevinde durdu. Cezasiz sorun oldu. Önce "Dinsiz bu," deyip cezasini yıkamadılar. Sonra "Vatan haini bu," deyip, salasını yarıda kestiler. Namazın bile kılmak istemediler. Bunu yapanlar maalesef yine kendi insanlarıydı.

Terzi Fikri'nin eşi Nürten Sönmez yıllarca ciğden içe ağladı. Sessiz gözyaşlarının sebebi sadece eşini kaybetmesi değildi. Cenaze töreninde yapılanlardı. Yıllar sonra söylediği şu sözler kalplerini dağıtıldı. "Sala okunurken birden yarıda kesildi. Sonra öğrendik ki, 'Bu Müslüman değildir, cenazesi yikanmaz, salası okunmaz, namazı kılınmaz,' diye toplantı yapıp, karar almışlar. Bu benim içimi çok acıttı. Çünkü Fikri namaz kılar, oruç tutardı. Yıllardır her sala okunduğunda, içimden 'Allahım inşallah yarıda kesmezler,' diye dua ederim. Sala bitene kadar da ağlarım."

Bundan on yıl önce 2007 yılında Fatsa'nın Kabakdağı köyüne o zaman çocuk çöküşü halimizle eşimle beraber mezarlığa zor girmiştik. Camiden çıkan bir köylüsü "Kime geldiniz," diye sormuştu. "Fikri Sönmez'e," dedik. "Nesi oluyorsunuz," dedi. "Siyaseten devamıyız," dedim. Bir süre baktı lütfedip "İyi, tamam, geçin," dedi. Bugün de öyleyiz, siyaseten devamıyız. Bu eşsiz yurdun güzel insanı memleketi için adalet ve eşitlikten başka hiçbir şey istemedi, istemedik. Bugünlerden bakıldığında belki yeni kuşaklar için anlaşılması zor gelen bu feda kuşağı, gözünü kırpmadan hiç tanımadığı insanlara yapılan zulme ve haksızlıklara karşı canını veren vatansever kuşağı. Salası yarım bırakılanlar. Bu memleket ve insanına sevdalıyız, bizi yok edemeyeceksiniz, tam köklerini kazıdık dediginiz dönemde yeniden filizlenip, dikileceği karşınıza şanlı tarihimizden aldığımız haklı güçle. Mahir'iz, Ulaş'ız, Terzi'yiz bu topraklarda, öyle ya da böyle yürürüz halkların Devrimci-Yol'ununda.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Kanatlarım

Yediğim ilk yumruk... Tokat demiyorum yumruk. Yüzümde ilk büyük

gülümsememle yaylana yaylana okuldan çıkmış yürüyordum...

Nerede kalmıştık...

Rüyalarımızın kurbanı değil, aydınlığı, umudu alalım. Bize yol gösteren tüm sinema emekçilerine teşekkürlerimle.

Sinema, hikâye, duyularımız... Şunu söylemekte fayda var, duyularımızın sadece ikisini kullanarak seyretme eylemini gerçekleştirebilirsiniz. Gerçek hayatın içinde seyretme eylemi, daha fazla duyu organımızı kullanmamıza neden oluyor. Dolayısıyla, tepkilerimiz daha çabuk ve kuvvetli olabiliyor. Tabii bunu hayatı seyretme eylemi içinde olanlara seslenerek -ki ses de bir duyu organı olarak görülsün iyi olur- duyurmaya çalışıyoruz.

Hikâye... En güzel hikâyeler defterlere yazılmayan hikâyelerdir... en güzel filmde sadece hayattaydılar, en güzel aşklar ki daha bir filmde yoktular ve onlar ki sadece hatıralardı ve çok yakındılar...

Durmaksızın çarpan kalbinin hep böyle attığını bir düşün... Kendimi bildiğim bir yaşıyım: On bir. Dershane de kolejlere hazırlık için deneme sınavları var ve ailecek yılbaşını geçirmek için İstanbul'a gideceğiz. Herkes gitmiş. Bu sınavı bitirip gitmek için babam beni bekliyor. Durmaksızın çarpan kalbinin hep böyle attığını bir düşün. Çok heyecanlıyım. Bir düşün sıcaklığı. Hangi filmde hissedebilirsin. Bu sıcaklığı hangi filmde görebilirsin. Babamın horlamasını hatırlıyorum. Ben ise uyumadım sabaha kadar. En güzel aşklar ki daha bir filmde yoktular...

Güneş gözüküyor. Bulutlar biraz arkada kalmak ister gibi. Taktığım metal başlığı açtığımda daha net görürüm. Uzun yürüyüşten sonra sigaramdan bir nefes çektim ve anemin bana okuduğu Barbara Cartland romanlarını hatırladım. Ayaklarını ovduktan ve küçük ayaklarıyla sırtının üzerinde dolaştıktan sonra nasıl da rahattıymıştı. Yanına

uzanmıştım. Daha huzurlu olamazdım onun yanında. Çok sıkıktı... Okudukları umurumda değildi.

Oturduğumuz küçük kasabada bir şempanzenin sirkten kaçtığını söylediler. Çocukları ve kedileri boğazlıyormuş. Niye yapsın ki böyle şeyleri sirkten kaçan bir şempanze. Canavar gibi bir şey herhalde diye düşünüp, terasta oynarken çınar ağacına tırmanan bu hayvanın trabzanlara oturan ablamın saçını çektiğini gördüm. Ablamın arkasından yaklaşıp onu aşağı çekmesinden çok korkmuştum. Ablamı tutarak son anda düşmesini engelledim. Oynamak istiyordu belki de bizle ama koşarak eve kaçtık. Annem ve yardımcımız temizlik yapıyordu. Den, "Şempanze! Şempanze ablamın saçını çekti!" diye bağırınca, Kadın da "Kanatlı mı?" diye aynı şekilde bas bas bağırmaya başladı. Sonra öğrendik ki eli tüfekli bir abi vurmuş hayvanı.

Yediğim ilk yumruk... Tokat demiyorum yumruk. Yüzümde ilk büyük gülümsememle yaylana yaylana okuldan çıkmış yürüyordum... Altı yaşımdayım. Ailece görüştüğümüz bir takım insanların oğlu, sınıf arkadaşım la beraber bana bakarak yürüyor. Onlar da gülümsüyor. Bir tanesi, takımdan gelen, yanına doğru geliyor, daha çok gülümsüyorum. Bir yumruk çakıyor bana, ağzımdan burnumdan kan gelmeye çakıyor. Ablam görüyorum balkonda, "Kardeşim, kardeşim," diye bağırıyor. Benim ne olduğuma bilmeyenler için "Kanatlı mı?" dercesine şaşıma ve çocukça bir yumruk. Akımda ablamın hep bana kurduğu, eyleme hiç geçmemiş bir cümle: "Seni öyle bir döveceğim ki ağzından burundan kan gelecek." Geliyor... İkinci yumruk, artık şehirdeyiz, yaş dokuz, ayağımda patenim var. Abim Paris'ten

getirmiş. Onsuz günüm geçmiyor. Patenlerimle yalı tarafında oturduğumuz apartmanın otoparkında güzel güzel kayıyorum. İki apartman arasından bir tünel geçiyor arabalar için. O tünelin zemini kaymaya uygun olduğu için oralarda takılıyor. Mahalleden arkadaşım Kurtcebe beni kovalamaya başlıyor. Ayağımdakilerle kaçmak bir yerden sonra zor oluyor merdivenleri çıkmak da, asansöre doğru kaçıyorum yakalıyor, bir yumruk, bir yumruk daha yedeyim. Asansörün içinde. O da ayakta, bana bakıyor: "Seviyorum kızım seni..." Hiçbir şey anlamıyorum. "Seni öyle bir döveceğim ki ağzından burundan kan gelecek." Geliyor...

En güzel aşklar ki daha bir filmde yoktular ve onlar ki sadece hatıralardı ve çok yakındılar. En güzel hikâyeler deftere yazılmayan hikâyelerdir en güzel filmler ki sadece hayattaydılar.

En güzel aşklar ki daha bir filmde yoktular ve onlar ki sadece hatıralardı ve çok yakındılar.

Daha gerilere gidiyorum. Beş yaşımdayım. Galiba ilk kez sinemaya gitmişim. Hangi film? Arkadaş, Yılmaz Güney...

Dürbün var filmin bir sahnesinde. Hayatımda ilk kez adını bilmediğim o müthiş aleti görüyorum. Eve bir dürbün alıyorum. Çok sıcak, röntgen. Herkes herkesin röntgenini çekiyor. Her şey daha yakın, denizler uzak oldukça. Kalbin çarpması, çok hızlı. Ne görmüştüm, ne ayıp? Böyle bir düşünce yok. Heyecandan yanlışlıkla yere uzandığımda terasta ayağımda demir sandalyeye çarpıyor. Fark ediliyorum, hemen yatağıma gidip uyuyor numarası yapıyorum. En yakın arkadaşım la "yatcaz kalkcaz, yatcaz kalkcaz" dan sonra gördüğüm şeyin nasıl bir şey olduğunu tat alma duygumla deneyimlemeye çalışıyorum.

En güzel aşklar ki daha bir filmde yoktular ve onlar ki sadece hatıralardı ve çok yakındılar.

Çöplerden Semt Analizi

Büyükada

İstanbul öyle bir şehir ki içinde dünya, insanlığa, doğaya, tarihe dair binlerce yıllık yaşamışlığın izlerini taşıyor. Hele bir de sokak dergisi yapıyorsanız bu şehir eşi benzeri bulunmaz bir nimete dönüşüyor. Ülkenin tüm kültürlerinin bulunduğu bir nokta olmasından tutun da binlerce yıllık tarihin varana kadar araştırdıkça zenginleşen, anlatmakla bitmeyen, nice halklara ev sahipliği yapmış bir şehir burası. Her mevsimin hızlı yaşadığı İstanbul'a hazır yaz geliyorken biz de mevsimin götürdüğü yere, Adalar'a doğru gidelim dedik ve haziranın Çöplerden Semt Analizi için vapura atladığımız gibi Büyükada'ya gittik.

Prens adalarının en büyüğü olan Büyükada'nın bilinen eski adı, Eski Yunancada Prens anlamına gelen prinkiposmuş. Dünya, demokrasi ve reform hareketlerinden henüz nasibini almadan önce, bir çok ada gibi burası da sürgün yeriymiş. İktidar olanın tahtına tehlike arz eden adalara sürülmüş. Zorunlu sürgünlerin mekânı Büyükada, zamanla inziva ve tatil yerine, adanın tertemiz atmosferi kıymete binince ise bir cazibe merkezine dönüşmüş. Bugün yaklaşık yedi bin kayıtlı nüfusa yayıldığı ada, yaz gelince yirmi bin tatilciye, seksen bin kadar da turisti kapılarını açıyor. Beş yıl öncesine kadar gelen turistlerin yarısından fazlası Avrupalıyken bugün gelen turistlerin tamamına yakını Arap turistlerden oluşuyor. Ada esnafına bu durumu sorduğumuzda Arap turistlerin Avrupalılar kadar seçici olmadığını ve daha çok para harcadıklarını söylüyor.

Büyükada çöplerinde mahalle ayırımı yapmak biraz zor... Ada sakinleri ve turistler üzerinden bir analiz yapmanın daha doğru olduğuna karar veriyoruz. Meydandan iç kesimlere doğru yukusları arşınlamaya başlıyoruz. Kıyıda yakın kısımlarda adaya gelen ziyaretçilerin çöplerinin yoğunluğu olduğu görülüyor. Birçoğu bisikletli olan ada ziyaretçilerinin kühah dondurma, bisküvi, gıfret, kutu içecekler tükettikleri gözlemlenir. İç kesimlerdeki sokaklara doğrulillerde kaç ada halkının çöpleri yoğunlaşıyor. Et ürünleri azınlıkta. Çöplüklükle bakliyat ve sebze tüketiliyor. Paket servis alışkanlığının olmadığı adada kuru fasulye, barbunya, semiz otu, soğan ve mantar gibi yiyecekler sıkça tüketiliyor. Ada halkının yemelerine kaymaklı yoğurt ve salata çeşitleri eşlik ediyor. Yeşillik, salatalık gibi sebzelerin olduğu poşetlerde yarım kesilmiş limon artıklarına ve sızma zeytinyağı ambalajlarına bolca rastlıyoruz.

Büyükadalılar ekşi ve zeytinyağlı salatayı tercih ediyor. Adanın yüksek iç kesimlerine ilerledikçe insan sayısı azalırken abur cuburun ve alkolü içeceklerin yoğunlaştığını görüyoruz. Cips paketleri, bira şişeleri bisikletli ziyaretçilerin denlemne seanslarına eşlik ediyor olsa gerek.

Ada halkının ve pansiyonların yoğunlaştığı bölgelerde de ucuzluk marketlerinin etkisi artıyor. Özellikle süt, yumurtla, tavuk gibi ürünler bu tarz marketlerden alınarak tüketiliyor. Pansiyonların ve otellerin daha çok olduğu bölgelerde ise poşet bittik çayları, maya, kabartma tozu, margarın ve kahvaltılık gibi ürünlerin tüketimi çoğalıyor. Bu anlamda barınma hizmeti sağlayan yerlerde

kahvaltılık ve beş çayı gibi ikramların yapıldığını söylemek mümkün. Hane halkının ve çocuk sayısının yoğun olduğu sokaklarda ise genellikle haşlanmış mısır, muz, kavun, sütü atıştırmalıklar tüketiliyor. Bu bölgelerde en çok tüketilen içecek ise klasik kökme çay. Bahçelerinde annelerin, çocukların bir arada olduğu Büyükada evlerinin komşu muhabbetleri denleme çağı eşliğinde geçiyor.

Büyükada'da birkaç belediye aracı haricinde hiç motorlu taşıt yok. Ulaşım fayton ve bisikletle sağlanıyor. Doğal olarak bu araçların servis ve bakım ihtiyacı da çöplere yansıyor. Ada halkı yazın gelişile birlikte bisikletlerinin bakımlarına başlamış gibi görünüyor. Çöplerde, vitas, zincir, şambrel, sele gibi bisiklet parçalarına rastlıyoruz.

görebileceğiniz çocuklar en fazla lise çağındakiler. Bunun en önemli sebebi de Adalar'da bir üniversitenin bulunmaması ve bu nedenle üniversite çağına gelen gençlerin adadan ayrılmaları. Bu durumda adada yaşayan insanlar çoğunlukla orta yaş ve üstü yetişkinler ile çocuklar oluyor. Aynı çöpten gıfret ve beyaz kapatıcı saç boyası çıkması da bu durumu doğruluyor.

Mavi ile yeşilin kucaklaştığı, "Keşke burada yaşasam," minvalinde cümlelerin pek sık duyulduğu Büyükada, kent yaşamından sıkılan İstanbullular için hafta sonu kaçamaklarının adresi olmanın ötesine geçmiyor. Burada yaşamak için emekli olmayı bekleyebilir veya kent yaşamı yüzünden hasta olup inzivaya çekilebilirsiniz. Çünkü çöplerinde sıklıkla antidepresan ve solunum ilaçlarına rastladığımız Büyükada, sıkıntılarında kurtulmak isteyenleri çağırıyor. Daha konforlu bir yaşama sahip olmak uğruna hırpalanan, sağlığından olan insan zamanla kaybettiği sağlığını geri kazanmak için konforunu yitirmeye mecbur kalıyor. Artık hiç kimseye zorla bir şey yaptırılmıyor ama insan kendi rızasıyla kendisine zorbalık uyguluyor. Eski zamanlara oranla daha özgür bir dünyada yaşıyoruz tabii ama özgür olmak için mesai bitimini bekliyoruz. Sistemin mantığı değişti ama sonucu değişmedi. Zorunlu sürgünler, gönüllü kocalara dönüştü.

Artık hiç kimseye zorla bir şey yaptırılmıyor ama insan kendi rızasıyla kendisine zorbalık uyguluyor.

Otobüste

Yolcular elleriyle başlarını korumak, canlarını kurtarmak için korkulu

sesler çıkarak birbirlerinin üstüne kapaklanıp koridoru açıyorlardı.

İstanbul'da bir mübarek cuma öğleden sonra, tika basa dolu özel belediye otobüsü, kaptan pilot Galip yönetiminde Taksim'den kalkmış, Eminönü'ne doğru yol alıyordu. Ayaktaki yolcular üst üste ve adeta birbirleriyle akraba olmuş durumda itişip kakışmaktaydılar. Hava da sıcak mı sıcak!

Arka sıralardan biri durakta inmek üzere hazırlanmış zile basarken avazı çıktığı kadar, "Şoför beey... Durakta incek var! Duydun mu?" diye bağırdı. Şoför Galip de sinirle "Duyduk gardaşım duyduk! Sağaradeeliz, herhalde. Öyle danalar gibi böğürmenin lüzumu yok, affedersin! Zile bastın kâfi. Allah Allaah!" diyerek sert ve ani bir fren yapıp "Buyrun," dedi. Arkadaki yolculardan üçü tutundukları askılardan kopup, kafa kafaya çarpışarak birbirlerinin üstüne, "Hink! Ahh kafamı!", "Ah anam, belim kırıldı belimi!", "Höst be höst. Karpuz mu taşıyorsun yolcu mu?" diye çığlıklar atarak düştüler. Galip bu laflara çok sinirlendi. "Sana höst sana! Sen otobüste seyahat etmesini bilmiyorsan, ben n'aapım? Siki tutunacağın efendi, sıkı!" diye bağırdı. Yere kapaklanan yolcular, homurdanarak toparlanırken duraktan yeni binen birkaç yolcu da kartlarını basıp ilerlemeye çalışıyor. Galip ayaktaıkları bir daha "Arkalarda boş yerler var beyler... Arkalara doğru ilerleyelim, lütfen... Bu ne canım? Otobüse binen gapının önüne kaçılıyo kızı gibi... Gıpranın azıcık yaa," diye uyardı. Ayakta fena halde sıkışmış, patlamak üzere olan bir kadın "Daha nereye dikilip sıkışacağı acaba patladık, öldük kenarda," diye söylenince Galip de "Sıkışacağın bacım bizi burada amme görevi yapıyoruz. Vatandasa otobüs dolunca binme demeye hakkımız yok. Çok rahatsız oluyorsan binme otobasa, taksiye bin!" deyince arkasında oturan orta yaşlı, başörtülü bir kadın dayanamadı, "Aa, daha neler atık seniniki de laf mı şimdi? Çok parası var da sanki garibin taksiye binecek," diye söylendi. Galip, tam kalkışa hazırlanırken, "Ya

sabır" çekip döndü. "Onu ben bilmem hanım," dedi. "Neyinen giderse gider. Otobosta seyahat etmenin şartları bul"

Arkalardan bir kadın da, "Böyle konuşacağına söyle belediyyeye daha çok sefer koysunları!" diye bağırdı. Galip, kapıları kapatıp gazlayarak hareket ederken, "Olur, söylerim. Başka bir emrin var mı hanımefendi?" diye, kimsenin duymayacağı biçimde homurdandı. Tam hareket etmişlerdi ki, karşından koşarak gelen saç başı dağınık genç ve güzel bir kadın otobüsü durdurmak için el sallayıp sesleniyordu. Galip onu görünce, yine sert bir fren yapıp, "Hadi sen de gel bakalım," diyerek durdu, ön kapıyı açtı. Olan olmuştu, yolcular topaça gibi dönerek yine birbirlerinin üstüne yığıldılar. Genç kadın soluk soluğa otobüse binerken, yolculardan öfkeli, acılı feryatları yükseliyordu.

-Hink! Yavaş be yavaş!

-Yaa kardeşim şu yakamı bırak, boğuluyorum!

-Çüüş... Gözüme çıkardın. Dikkat etsene biraz!

-Ben ne yapıpım? Özür dilerim...

-Oof git başımdan! Kırdın ayağımı...

Galip, "Siki tutunsanıza gardaşım. Gafa göz yapıp bir de hastanelik olmayalım şimdi, haa," diye onları uyardı. Kapıyı kapatıp yeniden hareket etti. Genç kadın, otobüs hareket edince rahat bir nefes aldı... Birinden kaçtığı, sürekli arkasına bakmasından belki oluyordu. Kartını otomata gösterdi. "Yetersiz bakiye!" sesiliye irkildi. Galip, "Otobasa binmeden önce doldursana hanım sen de," diye söylendi. Genç kadın, "Vaktim olmadı telaştan unuttum," dedi, sonra utana sıkıla çevresindekilere, "Fazla kontörü olan var mı acaba?" diye sordu. Yolcuların çoğu dumunmuş gibi yaptı. Bazıları başlarını başka yöne çevirdi. Kadının biri yanındakilere usulca "Çatlasa vermem vallaha," dedi, "Telaştan dolduramamış.

Numara" Galip de usulca yanındakilere "Ooh, millet bulmuş bedava seyahatin yolunu valla," deyince, arkasında oturan kadınlardan biri de, "Vallahi oh," dedi, "Utanna da yok bunlarda." O sırada, genç kadının cep telefonu, herkesin dikkatini çekecek bir melodiyile uzun uzun çalmaya başladı. Ekranı baktı. "Üf, bıkıtm senden," diye söylenerek kapattı. Kapanan telefon tekrar çalmaya başladı. Yolculardan biri, "Telefonun çalışıyor kardeş!" diye uyarınca, genç kadın da, "Duyurem," dedi, bir daha kapattı. Otobüsteki bütün yolcuların gözleri üstüne dikilmişti. Telefonu yeniden ısrarla uzun uzun çalmaya başlayınca, dayanamadı açtı. Çok sinirliydi. "Sana beni arama demedim mi Osman? Allah Allah... Neredeseyn neredeyim... Sana ne? Sana hesap vermek zorunda mıym geri çekali? Bir daha arama baka, çok fena olur. Evet, kapatıyorum," dedi ve kapattı.

Yolcular arasında küçük sesle yorumlar başladı...

-Kocası galiba...

-Yok, kocası olsa böyle konuşamaz. Ya dostu, ya belası...

-Bence de. Benim gözüm hiç tutmadı bunu zaten. Mal, mal...

Galip de, alçak sesle, onlara hak verdi. "Aynen valla," dedi. "Gahpe gardaşım, garı gahpe... Olmasa gocasınan öyle konuşabilir mi? Kesin yidi adamın paralarını, gacıyo vıcansız." Yaşlı bir kadın da "Tuh Allah boyunu devirsin," diye lafa karıştı. "Benim oğlumu da bunun gibi... Neyse işte, anlayın... Ağzımı bozduracak şimdi. Soydu, soğana çevirdi, kaçtı. Ah, iki sene neler çekti. Evladım üzüntüden alkolik oldu da, hastanelere mi yatırdım. Hocalara mı okutmadım. Bi gözü şöyle yere, öteki göze tavana bakmaya başladı. Bi deri bi kemik kaldı yarurum..."

Muhabbet koyulaşmış, her kafadan bir ses çıkmaya başlamıştı. Galip daha da coştı. "Ah ablam ah," dedi yaşlı kadına, "bir de gadına karşı şiddet felan diyorlar. Yaa gardaşım, erkek adam şiddi bunu çekip dabancayı alının ortasında dangadanak vurmaz mı?"

Yolculardan biri telaşa, "Şöför beey! Hoopinecek var!" diye seslenince Galip de sinirli "Durağı geçtik beyim," diye bağırdı. "Aklın nerdeydi?" Adam da, "Lafa daldık!" dedi, "ne yapalım..." Galip, "Laf diyneyeceğine, önceden bassana şo zilet!" dedi yine sert bir fren yapıp kapıyı açtı. "Buyur!" Yolcular, frenin etkisiyle öne doğru savrulup üst üste düştüler. Bağıra çağıra toparlanmaya çalıştılar.

-Hünk! Bir yerimizi kırmadan hayırlısıyla inşek şo otobüsten!

-Oha be kardeşim! Dikkat etsene biraz, ezdin!

-Aah, nefes alamıyorum... Kalk üstünden kalk, eşek herif!

Lafa dalıp durağı kaçıran adam ön kapıdan inerken, genç kadının belası Osman, elinde tabanca yolcuları omuzlayarak otobüse bindi. "Burada mı o kahpe?" diye aramaya başladı "Saklamayın bak, hepinizi vururum. Namus davası bu! Ulan Arzu, neredesin ulan?" Belasını karşısında gören Arzu çığlıklar atarak arka kapıya koşturken "Eyvah, geldi. Burada da buldu beni, katil! Öldürecek beni, öldürecek. Yalvarırım tutun şunu!" dedi. Yolcular elleriyle başlarını korumak, canlarını kurtarmak için korkulu sesler çıkararak birbirlerinin üstüne kapaklanıp koridoru açıyorlardı. Osman, "Oradasın haa? Gel lan buraya, kaçma. Öldürecekim, kaçma boşuna... Beni terk eder, başkasına kaçarsın haa, orospu!" diye bağırarak gözü dönmüş halde Arzu'nun peşinden koşmaya çalışırken, Galip kızın kaçması için arka kapıyı açıp otobüsün tek sorumsuz olarak Osman'ın karşısına dikildi. "Tamam gardaşım, ağnadık namus meselesi ama bu iş belediyenin otobüsünde olmaz. Vuracaksın, goş arkasından dışarda vur," derken korkudan sesi titriyordu. Osman onu iterek "Çekil ulan şurdan! Sana mı soracağım ne yapacağımı zibidi!" diye arka kapıya doğru koşturdu. Yaşlı bir kadın iki eliyle yüzünü örtüp, iki büküm, "Ay tutma şu zimbirtiyi üstüme doğru evladım, mazallah patlar matlar!" diye yalvarırken Osman onu duymadı bile. "Kaçtı haa, kaçırдың orospuyu!" dedi hisimla atladı arka kapıdan, koşturdu. Galip, hemen kapıları kilitledi.

Otobüs yolcuları da merakla arka kapıya doğru koşturdular. Üst üste yığıldılar. Kovalamacayı heyecanla maç gibi izlemeye başladılar.

-Kadın kaçtı, kaçtı!

-Neymiş adı?

-Arzu'ymuş galiba...

-Toz oldu iki dakikada be... Yetişemez artık.

-Yetiştii be... Helal olsun...

-Saçından tuttu yatrdı...

-Vuracak!

Uzaktan iki eli silah sesi duyuldu. Hep birlikte gol sevincile alkışlayıp bağırdılar. "Vurdu, vurduu!"

Galip, yerine oturdu. Yolcuları, "Sayın yolcularımız lütfen herkeş yerine otursun. Hareket ediyorsun. Burada daha fazla ayalanamayız. Az sonra polis gelir, hepimizin ifadesini alır. Operasyon tamamdır," anonsuyla uyardı, gaze bastı. Eminönü'ne doğru hareket ettiler.

Mandalara ve ziynete dair

Ben bir garip çağanozdum ahir ömrümde
Uzun ince efkâr olur yürürdüm
Kazadan kazaya yaz gecelerinde

Ta ki o mandayı gördüm Poyracık köylüğünde
Çamuru ziynet bilmış, can çekişiyor, pişman
Çakallar uyuyor, kavak uyuyor
Dedi ki bir şeytan uyumaz
bir de döşeksiz kalmışlar, öyle bir gece
Evler odalar girer hayallerine

Herkesin bir kapısı var güya
Asılınca elinde kalıyor tokmak
Açınca mezbele

Bir kazık delmiş böğrünü, kitaplar soktu cebime
Dumanla işaretlenmiş bir kör dere haritalarda
Dedi ki, Nizam, yanıyorsunuz lan burda
Hâlâ iyi gelir ruhuma açmadığım kitaplar

Dedi ki yaralıysan böğürecekşin mandalar gibi
O eski altın gece, o çamur cennetleri, sükut
Şu iki kardeşten kork
Susmak edep dışı
Ziynet perişanlık.

Yaşamadan Ölmeyeceğim

Kalbimi salıvermeyi seçiyorum ki bir kanat, bir fener, bir umut olsun. Göze almayı seçiyorum ki bana tohum olarak gelen benden sonrakinde çiçek açsın, ve bana çiçek olarak gelen meyye versin bir sonrakinde...
Dawna Markova

Türkiye'de ortalama insan ömrü yetmiş beş yıl. Eceline gitmek mümkün olursa şayet, hayatta kalmak için ortalama yetmiş beş yılın var. Biz bu coğrafyada ekseriyette hayatta kalmaya çalışırız. Bir de yaşamak var ki o başka...

Hayatta kalmak, oksijen alıp karbondioksit salmak, dakikada beş litre kan pompalamak, vücut işlevlerinin sürekliliğini sağlamak, yani bu dünyada gövden kadar yer kaplamaksa, yaşamak ezberle bildiklerinden özgürleşip, emin olunmayana doğru tek yön bileti kestirmektir. Hayatta kalanlar içgüveysinden halliceye razı gelebilirler de, yaşamak derdine düşenler kıyılı kaybetmeyi göze almıştır çoktan. Merak etmek, hissetmek, düşünmek ve reddetmek, uyanmak, kanamak, kabuk bağlamak, ürpermek, terlemek, korkmak ve cüret etmek, arada rota dışına çıkmak, zaman zaman uçurumlardan atlamak, bazen duraklamak ve fakat hiç durmamak gerekir yaşamak için.

Hayatta kalmak bize dayatılanı devam etmenin bir yolunu aramaksa, yaşamak bırakmaktır çoğu kez. Devam etmeyi mücadele etmekle bir tuttu-

akla yatkın hale getirmeye çalışsa da insan, bırakmadığının tutsağı olduğunu fark etmez. Yaşamak için anlam, hayatta kalmak için mazeret gerekir. Dünyanın tüm tembelleri mazeret isimli bu devtentin altında toplanmıştır, birbirlerine ilişmeden. Yaşamak mazeret kabul etmez.

Hayatta kalanları sıklıkla şans faktöründen bahsederken duyarsınız. Şansları olmadıklarından söyledir ya da böyledir. Hayatta kalanlar mazeret

Hayatta kalmak sorgusuz sualsiz devam etmeyi gerektirirken, yaşamak soru sormayı sevenlerin işidir.

tentesinin altında şansın onların da yüzüne gülmesini beklerken, yaşamak müptelası olanlar erken uyananlar, vakitlice bırakanlar, daha iyi yenilenler, emek emek, ilmek ilmek, söke söke kazananlardır. Yaşamak çalışkanların işidir.

Hayatta kalmak güvenlidir; sıg sular da yüzersin, ayağın yere basar, ölçer biçer ve gerekli olandan biraz adsırsın. Bir kibrit kutusu peynirle doyarak, ikinci çeyreğin kotasını tutturarak veya kidem tazminatını almaya hak kazanarak hayatta kalırsın. Oysa düpedüz ve yüzde yüz yaşamak istiyorsan, paketin içinde acı çekmek de vardır. Yaşam içimize dokülen bir çavlandı, acının içimizde açtığı

Dawna Markova'nın *Yaşamadan Ölmeyeceğim* (I Will Not Die an Unlived Life) adlı kitabını okumuştum yıllar önce. Kitap, Markova'nın babasını kaybettiği gece kaleme aldığı bir şiirle başlıyor: "Göze almayı seçiyorum" diyor Markova, belli ki bu ölüm ona yaşamayı hatırlatıyor.

Markova, içimizdeki korku adalarından, bilgelik kıtalarına geçmek diye tanımlıyor yaşamayı. Bunun için de güçlü sorular sormamız gerektiğini söylüyor.

Hayatta kalmak sorgusuz sualsiz devam etmeyi gerektirirken, yaşamak soru sormayı sevenlerin işidir. Soru sormak arı kovana çok sokmaktr kimi zaman; yine de insan sevdiğine soru sorar bence. Çünkü hayatın kanıtıdır sorular. Her daim yanıtlanmak için değil, kimileyin beraber susmak içindir. Markova'nın sorduğu soruları yıllardır cebimde taşıyorum:

Henüz vermediğin ne var?

Henüz iyileştirmedin ne var?

Henüz öğrenmediğin ne var?

Henüz deneyimlemediğin ne var?

Ömrümüze bir yaz daha geldi. Bu yaz, kalbimizi salıverelim. Tohum olarak gelen çiçek açsın, çiçek olarak gelen meyye versin diye. Vermeden, iyileştirmeden, öğrenmeden, deneyimlemeden, yaşamadan ölmeyelim...

Soyut atların gölgesinde!

İçten ve telaşla sorulan her soruya
başım ağrıyarak cevap verdim
rüyalarımda slow motion kovalandığım
iri takunya gölgeleri ve
müteakiben uyanıp
içimden bir sigara yaktığım geceleri
bilmezler kendileri

bilmezler o gecelerin sabaha karşıları
yatağıma çepe çevre kuşatan
"es salatu hayr'ül minel nevm"
nidasını titrek bir saygıyla dinlerken
içimden hocaya üzülüp düğümü
-ne bilsin hoca
benden hayır yok!

annem belki annelikten
belki de saflığına
benden bir torun bekler
babam kravat takmamı
cumhuriyet irisi
lök gibi ortalı
ve traş losyonu
çocuklar günaydın bekler
bilmezler her gelişimin
ertelenmiş bilek kesigi olduğunu

tahammül ede ede devirdim kırk yılı
kendime, herkese ve her şeye
uzaktan parka bakıp üstümü çizmek kolay
görmezler sadece yularlarını
bankın kenarına bağladığım
soyut atların gölgesinde
dinlenebildiğim

Yeniden doğar
bütün ölümler.
Çünkü dünyanın
en romantik hareketi:
reincarnasyonu.

Zamana bile
zamanı hatırlamak
gerekıyor.
Her gün namazdan
kendini arıyor.

Kalbinde Dinamit Kuyusu

Zamanında Ahmed Arif'ini vermek istemediği birine vermişti şiirlerini. Kitap çıkacaktır ama iki yıl bekletilir. Çünkü şiirler bir yere gitmiştir. Son olarak Şevket Süreyya Aydemir'in sansüründen geçer. Rapor olumludur. İki yıl bekledikten sonra *Hasretinden Prangalar Eskittim* çıkar.

(Ara not: *Hasretinden Prangalar Eskittim* kitap olarak çıkmadan önce şiirlerin büyük çoğunluğu Soyut dergisinde yayımlanacaktır. Ayda ancak beş yüz satan dergi, o ay ikinci baskı yapacak, traşı da iki bine çıkacaktır. Kitap çıkınca da şiirlerinin hemen hepsinin, kulaktan kulaga aktarıldığı için yanlış ya da eksik olduğu anlaşılmaktadır.)

Fakat yayıncı bir kâğıt imzalamıştır Ahmed Arif'e.

O kâğıtta bir madde vardır: "Bu kitap en az iki yıl ikinci baskıyı yapamaz."

Oysa kitap baskı üzerine baskı yapmakta, baskıya halinde Anadolu'da dağıtılmaktadır.

O yıllarda *Hürriyet* gazetesinin Ankara temsilcisi Cüneyt Arca'yürek arkadaşısıdır.

Ahmed abiye bir gün der ki: "Bobin arışı sonsuz kâğıt var. Senin kitabını basalım. *Hürriyet* gazetesinin satıldığı her büfeye koyarız. Peşin de sana elli bin lira verelim. Bütün geliri de senin olsun."

Yıl, 1968'dir.

Arca'yürek, Mustafa Ekmeççi, Ahmed abi Çankaya'da bir kooperatife girmişlerdir. Ahmed Arif bir ev sahibi olacak, kiranın kurtulacaktır, ama borçlarını ödemekte sıkıntıdır. Arca'yürek'in derdi de kitabın satışından elde edilecek parayla evin borcunun ödenmesi...

Üstelik Ahmed abi iki yıl önce Aynur abla ile evlenmiştir.

Bir gün Erdal Öz gelir, "Seni Öğüz Akkan'la tanıştıracam," der. "Pişman olmayacaksınız."

Öğüz Akkan o yıllarda Cem Yayınevi'nin sahibi

Birçok nitelikli şiir kitabı yayımlamıştır.

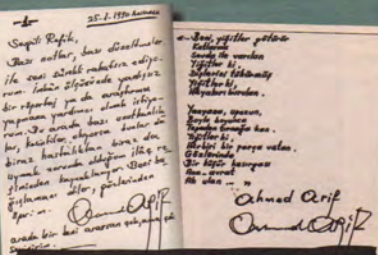
12 Mart günleri, Ahmed abi herkesten kaçmaktadı.

Bir daha buluşulur, çaylarılır.

Öğüz Akkan, Ahmed abinin kitabını yayımlamak istemektedir.

Akkan'a der ki, "Kardeşim, ben sana yeni bir kitap veririm. Hemen bugün yanın değil, ama hele ortalık bir düzelsin."

"Yok," der, "sen karışma... Onu da verisin,

"Bir sevgili, bir anne gibiydi. Ömrümce böyle bir anneye, bir ablaya hasret kaldım. Çıkını açtı, para vermek istedi bana. Almadım. Cebimde de beş liram var. Keşke alsaydım, ama çok utandım. O da garip..."

Ahmed Arif

ben bu işin kompetanırım.

Editörüm. Ben, bu kitabı satardım. Biliyorum o yayınevinin kaç bastığını..."

Ve ayrılmış Akkan, "Lütfen, eve gidinceye kadar cebindeki zarfı açma," diyerek Ahmed abinin cebine elli bin lira koyacaktır.

Bu para, o günlerde dünyaya gelen Filinta'ya

Sonraki günlerde *Hasretinden Prangalar Eskittim* Cem Yayınevi etiketiyle elliiden fazla baskı yapacaktır. Üstelik her üç ayda beş bin basılacak...

Ve Ahmed abi, üç ayda bir Ankara Zafer Çarşısı'ndaki bir dağıtımdan telifini alacaktır.

(Ara not: *Hasretinden Prangalar Eskittim*, önce Bilgi Yayınları'ndan çıkacaktır. Ahmed abi, daha sonra şöyle diyecektir: "Aynur ablan ile evleneceğim. Düşün davetiyelerini o yayınevinin matbaasından bastırıldı." Yayınevi sahibi o davetiyelerin parasını daha sonra kitabın telifinden kestir.)

Hapishanecilik Meslek Değil

Ötüzü Kurşun şiirinin yayımlandığı günlerdir.

Bir gün, bir felsefe öğretmeni iki arkadaşla ile Ahmed abinin çağlaştığı gazeteye gelir.

Öğretmen, Türkiye Öğretmenler Sendikası üyesidir. Ahmed abiye sendikadan çalışmalarından söz eder.

Ahmed abi de söz arasında "Yahu, bırakın artık böyle işleri... Doğru dürüst öğretmen olun. İş tutun, evlenin, çocuk çocuk sahibi olun," diyecek olur.

Öğretmen, "Anam gibi konuşuyorsun" deyince Ahmed abi "Ben bunu bir tariz, bir hakaret saymıyorum. Anan böyle konuşursa kurban olayım ona... Onun da ellerinden operin. Benim de anamdır o kadın. Hapishanecilik bir meslek değil ki yani..." diye karşılık verecektir.

Öğretmen, "Bak Ahmed abi," der ve anasının fotoğrafı bir olayı anlatmaya başlar:

"Hapisten çıktık, bizim eve oturuyoruz. Çay, kahve içiyoruz. İşte meyhaneye gidiyoruz geliyoruz yedi-sekiz arkadaş... Hep birlikte dedik yatmışız... Anam, 'Öğlum bırakın bu hapishaneleri,' diyor. 'Ev, bark sahibi olun, bir işe girin.'

Çocuklardan biri bir gün, 'Bak teyze,' dedi,

'sana bir şiir okuyayım'.

Ve senin *Hasretinden Prangalar Eskittim* kitabını

çıkardı, başladı Otuzüç Kurşun'u okumaya...

Anam ne dedi biliyor musun: "Girin ulan, hepiniz hapse girin... Ben, hepinize bakarım..."

Anam ondan sonra bu olayın hikâyesini anlattı. Hem de çok daha ayrıntılı bir biçimde..."

Sözün sandığına "Tabii hem bunu dünyada düşünemedim," diye kilit vuracaktır Ahmed abi...

Sevdadir bu teyze

Ahmed abi Ankara'da tutuklanmıştır. İstanbul'da yargıç karşısına çıkarılacaktır.

Ankara'dan iki komiser ve dört polis nezaretinde yola çıkarlar.

Ahmed abi, "Serçe kadar canım vardı. Boğazımda kanama vardı. Hastaydım. Ekmek çiğneyemez, yemek yiyemedim. Zaten zayıf bir çocuktum, bütünü zayıflamışım. İşte böyle bir günde götürdüler beni..." diye o günleri anlatacaktır. Trenle gitmektedirler.

Kompartımanında bir teyze ile bir amca vardır. Amca galiba demiryolu emeklisi...

Polislerin kocaman tabancaları var, neredeyse dizlerine ulaşacak...

Teyze ile "Koyun tüccarıyız, Erzurum'a gittik, hayvan aldık, İstanbul'da satacağız," falan diye konuşuyorlar.

Polisin biri gazete okumakta, bir yandan da "Adamin dişinin altına cereyan veriyorlar. Işıklı odaya bir girdi mi hali dumandır" diye söylenmekte...

Ahmed abi, hem polisi dinlemekte, hem ileride çekeceği işkenceyi düşünmektedir.

Aklına Fontamara gelir, Çan Kay Şek'i öldürmek için kendisini arabanın altına atan Çen gelir.

Çen de kendisi gibi bir felsefe öğrencisidir.

Kendisini onunla kıyaslar.

Bu arada polisler horlamaya başlar.

Bu sırada o teyze fısıltıyla Ahmed abiye sorar:

"Oğlum nedir halin?"

Şimdi cevap olarak ne desin Ahmed abi?

Siyasi dese olmaz, üniversite öğrencisi, o da olmaz...

Eylemci dese, sosyalistim dese...

"O kadıncağıza bunlar ne ifade edecek?" diye düşünür.

Birden "Sevdadır bu teyze," deyiverir.

Birden aydınlanır kadıncağının yüzü...

Ahmed abiye kucaklayıp öpmek ister.

Sonrasını Ahmed Arif şöyle anlatacaktır:

"Bir sevgili, bir 'anne' gibiydi.

Ömrümce böyle bir anneye, bir ablağa hasret kaldım.

Çıkını açtı, para vermek istedi bana.

Almadım.

Cebimde de beş liram var.

Keşke alsaydım, ama çok utandım.

O da garip..."

ahmed arif şiirlerinden üç parça

Seni sevmek,
Felsefedir kusurağuz.
İmandır, korkunç sabırlı.

Yokluzun, Cehennemin öbür adadır
Üşügrum, kapama gözlerini...

Ezgisidir dolayan bütün evreni
Bilinen, bilinmeyen izzetlikleri.

Çarpmı tılsımların aşkında sindi
Kendi ruzağıyla vurdu...

Babam Ahmed Arif

Babamın dostları ve meslektaşlarının da oturduğu, Ankara Çankaya'da Basın Sitesi'nde geçti çocukluğum. Kendime benzeyen bazı arkadaşlarımın olduğu bu sitede, ağaçların tepelerine tırmanarak büyüdüm. Ağaç tepelerinden daha fazla önemsememiz gereken şeyler vardı, bazen daha dikkatli olmamız gereken zamanlar vardı. Özellikle 12 Eylül öncesi ve devamındaki süreçlerde babamın zaman zaman öldürülme ve gözaltı tehlikesi altında olduğunu bilirdik. Bunun endişesini hep yaşıyorduk çünkü etrafımızdaki pek çok yazar, sanatçı ve aydın insan bir şekilde buharlaştırılmış ya da hapishane tecrübelerinden geçmişti. Bunlar işin zor taraflarıydı. Güzel tarafı ise anaokulu çağından itibaren hemen her gün babamla birlikte zaman geçirebilmiş olmamdır. Bunu yaşayamayan çocuklar oldu etrafımızda, onlara çok üzülürüm.

Yürüyüş sohbetleri

Dünyada ender rastlanacak türden bir insandı babam. Bu nedenle, sıra dışı şekilde çok iyi bir baba ve ești. Yaşamı aileye ve özellikle bize döndü. Yakın dostları dışında pek fazla kimseyle görüşmez, zamanının çoğunu evde okuyarak, düşünerek, bizimle geçirirdi. Anaokulu çağından beri hep beraberiz diyorum ya, babam gazeteden emekli olup benimle ilgilenmeye başlamıştı. Annemin işi ise devam ediyor, bankada çalışıyordu. Parklarda, sokaklarda yürürken babamla sohbet etmek ve akşamları okuldan geldikimde parkta oturup radyo tiyatrosu dinlemek çok keyifliydi. Her şeyimi babamla yapar ve bundan büyük keyif alırdım.

Birçok şirinin kaybolduğunu iddia ediyorlar bugün. Oysa böyle bir durum söz konusu değil. Kaybolduğunu, sonra da bulunduğunu iddia eden, gündeme gelmek isteyen bir takım zavallıların uydurmaları onlar. Kendisinin uygun gördükleri kitaplaştırılmış. Kitapları önce ve sonra yazdıkları ise ben toparlayıp yayınevime verdim, kitabın arkasında ek bir fasikül şeklinde güzel başlımlar da mevcuttu. Tek kaynak kitabın kendisidir elbette.

Samimi, dürüst, sabırla damıtılmış, acılardan ve tarihten süzölmüş biri Ahmed Arif.

"Naif bir aşktan rahatsız olunmaz"

Leylim Leylim babamın mektuplarından oluştuğunu sadece. Kitaptan, basılmasından önce haberdar olmuştuk. Leyla teyze, vefatından önce, editörü Ruken'in bu mektupları kitaplaştırmak istediğini, bizim cevabımızın ne olduğunu sormuştu. Ben ise, eğer Leyla teyze yayımlamak isterse memnun olacağımızı söylemişim. "O zaman ben öldükten sonra Ruken yayımlasın oğlum," demişti. Bundan ben de annem de hiç rahatsız olmadık. Neden rahatsız olalım ki yirmili yaşlarında iki edebiyatçı gencin aşkı. Naif, platonik, hoş. Yüzyıllar önce yaşanmış bir güzelliğ gibi. Hakikatler, bizleri asla rahatsız etmez, tüm ailemiz zaten bilirdi bu durumu. İnsanlar kitap yayımlandıktan sonra öğrenince, kendi alaturka yerli dizi tadındaki algılarıyla bunları bize soruyor. Halbuki tarih ve yaşananlar ortada. Fazla konuşmaya gerek yok.

Sabırla damıtılmış, acılardan süzölmüş

Samimi, dürüst, sabırla damıtılmış, acılardan ve tarihten süzölmüş biri Ahmed Arif. Bir de, yüksek sesle ve dobra bir şekilde konuşur gibi okunur hep. Malzemeyi asla sulandırmadan, en saf ve yoğun şekilde kullanır. Yoksa o tek kitabın, sulandırma teknikleriyle on tane kitap çıkarabilirsiniz isterseniz. Tek kitabına rağmen bunca sevilmesinin

nedeni de bunlar bence.

Filinta gibi

Her baba çocuğuna öğüt verir ya babam en çok adil olmayı öğrettiler. Dürüst

olmak, yalan söylememek, tuzaklara düşmemek, hırslara kapılmamak, dostluğa önem vermek, işini en iyi şekilde yapmaya gayret etmek... Bunların hepsi çok önemliydi babam için.

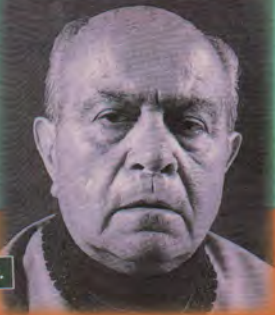
Geç yaşta evlenip, geç yaşta baba olunca olsa gerek, çok seviniyor, erkek çocuğu olunca da filinta gibi bir delikanlı olması dileğiyle "Filinta" ismini seçiyor bana. Neyse ki boyum uzun, biraz yaş ilerlese de fizik fena değil, filintaya uygun. Asıl karakterim filinta gibi olsun diyorum. Bilmem olmuş mudur, nasıldır, onu da hayat gösterir.

Seçeceğim işte özgür ve yaratıcı olmak istememden kaynaklı olabilir heykeli seçmem. Çocukluğumdan beri ilgimi çekirdi. Bir şeylere şekil vermek, yaşama şekil vermek isteği de olabilir bu, beni hep çekmiştir. Belki yaşamın ilerlemesiyle birlikte, kendime şekil verebilme isteği ile de birleşti galiba. Bakalım nereye kadar gidecek, hayat gösterir.

Ahmed Arif'in Bavulu

Şairin de bir tür 'vakavüv' olduğu bilinir, çoğu kez şair bunu bilmede de. Ahmed Arif

dağların adını, tarihini, talihini, kaderini kayda ve kağıda geçirir, "rivayet sanılır belki" diye.

Ahmed Arif'in bavulunda her şeye, herkese yer var da bir kendine yer yok. Halkının sepya fotoğrafları, ucu yamık mektupları, kurşun yemiş anıları, hançer değmiş hayatları, talana gitmiş gençlikleri... Hepsinden az ya da çok var bavulunda da kendisi yok. Ya da en az kendisi var. Ama ne gam, Ahmed Arif, "onurum, kimsesizliğimden" demiş adam.

Belki bu yüzden hep bir 'halk fotoğrafı' hatırası' gibi duruyor Ahmed Arif'in şiirleri. İki bavulu var. İkinci bavulda şişpak fotoğraf çekmek için bir fotoğraf makinesi. Halkın fotoğrafı. Kurşuna dizilmeden hemen önce şiir poz vermisi gibi duran otuz beş kült köylüsüyle: "Otuz tane köymüş kesememiş insan bir anda..." otuz şişpak da çekemez, otuz dize de yazamaz!

Ahmed Arif az mı yazdı? Şiir, topkı candan verenler, içinden gelenler için denildiği gibi 'azın çoğa sayıldığı' yerdin. Onunki de 'azın çoğa sayıldığı' bir şiir: "Olancası bir tutam can,/Kadasiya, belasiya sunduğum" dediği şey. Canıyla yazan bir şair çünkü o, "Dostuna yarasını göstermiş gibi" yazan. Şiiri cıplak camına saran.

Otuz şiir var bildiğimiz, okuyup okuyup döndüğümüz, seve seve bitiremediğimiz, her seferinde bir daha sevdiğimiz, şaşırdığımız, hayrete ve sevince düştüğümüz, hem bir yerden hatırımsızda hem hatırımsızdan hiç çıkmayan, alfabe gibi, yirmi dokuz harfin fazlası da var, kardeşlik.

On altı-on yedi yaşlarında çok şiir yazmış, defterler dolusu, gecede sekiz-on sayfa, ama "her biri bir kızda" kalmış, çoçukluğunun ve kendi deyişle 'yüreğinin fotoğrafı' olan bu şiirler. Çoğu da poliste kalırsın, ki tabii 'yüreklü şiirler'.

Cemal Süreya "ezberindedir dağlar" demişti Ahmed Arif için. Nazım Hikmet'in ayrılıktan ezberlemesi gibi, İstanbul'u, gurbeti, sürgünü, mapusı, başka kentleri de ezberlemiştir "büyük gurbetçi", Ahmed Arif de dağları ezberlemiştir, ve onların içinden geçenleri ezbette.

Şairin de bir tür 'vakavüv' olduğu bilinir, çoğu kez şair bunu bilmede de. Ahmed Arif dağların adını, tarihini, talihini, kaderini kayda ve kağıda geçirir, "rivayet sanılır belki" diye. Dağların vakavüvü. Adı

'kire've' çıkan, "Kırmem hallarımı ayrı böyle yaz" diye çağrılan. Dağların arzualcisi. Dağların kırsesi.

Bağlar gazelinde dağlar gazeline. "Karacadağ'da çeltikler/Bir küz çocuğunun gözyaşı gibi" dir.

"Dağlarının, dağlarının ardi" bazen nazlıdır, bazen korkunçtur, "Nası anlatsam.../Ağaçsız, kuşsuz, gökşesiz/Çarlıplak"tır: "Gün ala, devran döne, umut yetişe-/Dağlarının, dağlarının ardında,/ Değil öyle yoksulluklar, hasretler,/ Bir tek başak bile dargın kalmayacaktır,/Bir tek zeytin dalı bile yalın.../Sıkırsa yağmaktan yağmur,/Sıkırsa uykudan uyanmasın dağ./Bu yürek ne güne vurur..."

Ahmed Arif: Şairden fazlası. Refik Durbaş'ın 1990'da Cumhuriyet gazetesi için yaptığı "Ahmed Arif Anlatıyor" söyleşi, aynı yıl kitap olarak da yayımlandı: Kalbim Dinamit Kuşusu: Şair, "bu kişisel hayatım değildir" notuyla, halkın sıradan ve gariban bir ozanıym" der bu söyleşide. Şiirlerinin söylediğini bir kez de şair tekrar etmiş olur bu söyleşide.

Attıla İlhan'ın tanımıyla "Fedailer Mangası"nın bir neferidir o. Bu manga 1940 toplucmu kuşadı, Mehmed Kemal'in demesyle de "acı kuşak"tır. Ahmed Arif, hayatının bir parçası olan şiiri ya da şiirinin bir parçası olan hayatıyla, hem mangada olmanın hem de kendini fedaı kılmanın eşsiz bir örneğidir. Halkının sıradan ve gariban bir ozanı olduğunu söylemesi, bu tevazu bile, onun toplucmu değerleri içselleştirdiğini gösterir. Şiir de, bana kalırsa, Ahmed Arif'in yaşadığı ve yaşadığı gibidir, yani şiir de bir terbiye biçimidir ve en başta insanın nefsinin terbiye eder, büyükleme/ortadan kaldırır, kibrini ise eşliğine bile uğratır. O yüzden de bireysel şiir diye bir şey olmaz, şiirin doğması aykırıdır çünkü. Şiir tabii bir şeydir diyelim.

Bakınız: Ahmed Arif şiiri. Bunu ne çok yazmış, söylemiş, okumazdık çirimsi, duymuş, hissetmiş, aramız ve baktırızdır. Soyut dergilerin Mart 1967 tarihli yirmi üçüncü sayısında, Cemal Süreya'nın hem Ahmed Arif'i hem de şiirini anlatan yazısıyla birlikte, şairin beş şiir de şiiri yer alır. Şiirler çok hatalı ve eksik basılır, çünkü Ahmed Arif tarafından değil, elden ele, dilden dile dolaşan bu şiirleri seven Diyarbakırlı bir hemşerisi tarafından yollanmıştır.

İkinci baskı yapar. Dergilerin, hele edebiyat ve şiir dergilerinin ikinci baskı yapması pek adetten değilken memleket. 1968'de de efsane kitabı Hasretinden Prangalar Etkitimi yayımların. İçinde her biri, adından başlayarak, yalçın, sarı, yaman, on dokuz amansız şiir vardır. Yıllar sonra oğlu heykeltıraş Filinta Onal'ın girişimiyle, dergilerde kalmış gençlik şiirleriyle, ikinci kitabı için yazmaya başladığı şiirlerden oluşan başlıklı ve başlıksız toplam on şiirin yer aldığı, *Yurdum Benim Şahdamarım* (2003) yayımların. Hepsini yirmi dokuz şiir.

Ahmed Arif'in şiirlerinin ilk yayımından bugüne tam elli yıl geçti. Nazım Hikmet gibi, Orhan Veli, Özdemir Asaf, şimdilerde Cemal Süreya, Edip Cansever, Turgut Uyar, Cahit Zıfıoğlu gibi çok okunan bir şair Ahmed Arif. Daha kitabı yokken okuru olan. Sabahattin Ali'yle de benzerliği var. İkisinin şiirleri de çok okunduğu kadar çok da dinleniyor. Rahmi Sultuk'tan Cem Karaca'ya, Fikret Kızılok'a, şiirlerine yararar eğilim yapıldı.

Kendi deyişle "Diyarbakır Türkçesi"yle yazdı. Neredeseyiz eksiksiz bir Türkiye çıkar yazdıklarından. Erkin Kora'y'ın bir şarkısı gibi, Ahmed Arif'in şiirleri de "dediğim aynıyla vakti" diye okunabilir. Mapusluk, görüşme günü, hasret, Çukurova'nın pamuğu, Cibali'de tüttün iççileri, Spartakus, Anadolu, Karayitan, meçhul asker, Pır Sultan Abdal, Bedredin, Diyarbakır Kalesi, Otuz Üç Kurşun, Altındağ... Aslında hepsi de Ahmed Arif'in 'rüzgârlı' şiirlerinden ve 'belalı' hayatından nasiplerini almış. Sansaryan Han'larında içkencelere yatırılmış, tabutluklara kapatılmış, yılmamış, hücrelerden görünen bir avuç gökyüzüne, cezavî avulsundan uçuşmuş kuşlar gibi özgürlüğe açılmış kanatlarıdır. O zaman tekniğin ufukları kısılayabilir, dört yön, on altı rüzgâr ve yedi iklim, beş kta, kar altında kalabilir. "Bir kaçınıcı bahara kalmıştır vuslat", ama "kavuşmak ilmindeyiz bütün fasıllar".

Ahmed Arif'in bavulunda şiir elden ele geçiyor, içinde namus, sabır, kahramanlık, hasret, iyilik, sevdâ ve rüya var: "Rüya, bütün çektiğimi./Rüya kahırın, rüya zindan./Nasıl da yıllan buldu,/Bir mısra boyu maceram..." dediği, zorlu, zulümlü hayatıyla birlikte, Ahmed Arif'in.

Yalan Dünya

Anlatacağım hikâye bir beyaz yakalının hikâyesi. Yalandan bir sekiz ayın...

Bir boşluğun, tutunamayışın, suçluluk duygusunun, bir itirafın hikâyesi...

Biz oyuncular, "İşiniz, sektörünüz yalan dolan," derler hep. Evet. Kurgusal bir hikâyeyi gerçekmiş gibi aktarız, yalandan... Sahne de öyledir, kamera önü de. Bizlere gerçeklik adı altında dördüncü bir duvar çekmek, seyirciyi gölmecek öğretildi ama onlar adayı hep. Ya da oynadığın kişi olmak öğretildi... Böyle bir şey mümkün değil. Başka biri olmak? Yalandı bunlar. Sıkılmıştım, bunalmıştım Şehir Tiyatrosu'ndan. Politik bir kurumda özgün, yenilikçi işler yapamıyor, üç beş vodvil oyununu evirip çevirip oynuyorduk. Oyunculuk yapmaktan çok, büyük büyük, karikatürize tipler oynuyorduk. Şehirde tiyatroya yapacağımız hiçbir yer yoktu. Büyüklelerimiz ise tiyatroya yapma hevesi olmuştu. Okumayı, öğrenmeyi bırakmış, bütün şehri örümcek ağ gibi örmüşlerdi. Umursadıkları bir tek şey maşalarıydı. Anlatacağım hikâye bir beyaz yakalının hikâyesi. Yalandan bir sekiz ayın... Bir boşluğun, tutunamayışın, suçluluk duygusunun, bir itirafın hikâyesi... Kurgusal ya da gerçek, pek bir önemli yok. Bir oyunculuk, bir sistem yanılmasının hikâyesi. (Adi geçen meslek sahipleri kızsın, gücenesin. Önceden. Değişti bu sistem) Ya da umudun, bir yolculuğun hikâyesi...

Tiyatro küsüp şehir tiyatrosundan istifa etmiştim. Akımlı yitirmek için brakıtım oyuncululuğu. Yapamıyordum. Askerliğimi tamamladıktan sonra bir film setinde yardımcı oyunculuk (figüranlığın günümüzdeki adı) deneyimi de hayal kırıklığıyla sonuçlanmıştı. Hiç sevmedim filmcileri. (Bunu başka bir yazımda anlatacağım.) İşletme diplomam vardı (sekiz yılda aldım). Bütünümle ilgili herhangi bir sektörde çalışmak için iş aramaya koyulduk. Tiyatrodaki büyükleirim oyunculuk yapmamakta kararlı olduğum anlaşılmışlardı. Bir ilaç firmasının bölge müdürüyle firmasında çalışmam için arıcılık yapay görüşme ayarladılar. Müdür ek ile olarak şehirde bir özel tiyatroya kurmuş, tiyatroyu

patronluğunu, hem de yönetmenliğini yapıyordu. Kibirlî, asık suratlı herifin tekiydi. Tiyatrosunda ben de çalışmıştım. Tiyatro ve işportacılık dışında bir iş yapmamış, kimsenin emrinde çalışmamıştım. Deneyimlerim konusunda bir sunum belgesi (CV) hazırladım, belediyede oyunculuk ve esnaflık yaptığımı da ekledim çünkü hiçbir satış deneyimim yoktu. Görüşmeye gittim. Beşer beşer alıyorlardı tıbbi mümessil adaylarını. Mülakatı bizim müdürün bizzat kendisi yapıyordu. Beni hayatında ilk kez görüyormuş gibi davrandı. Torpilli damgası vurmamak adına beni düşünmüştü sanırım. Bizleri koynun seçer gibi inceleyip süzerek yüzeysel birkaç soru soruyor, reprezant (tıbbi mümessil) görünümü olanları için öndüdeki kâğıda olumlu anlamında işaret koyuyordu. Seçilenler arasında ben de vardım.

Güçsüzlere tahammülün olmadığı, ürün satmak için vahşice savaşılan bir dünya burası...

Cüçlü olanın hayatta kalacağı zorlu bir etap yeni başlıyorduk. Bir ay boyunca her gün kesintisiz eğitim, (ilaç hammaddeleri, etkilervs.) bu eğitimleri test eden sınavlar, elenen insanlar... Güçsüzlere tahammülün olmadığ, ürün satmak için vahşice savaşılan bir dünya burası...

Bu sürecin sonunda bütün sınavları geçmiş, ilaç sunumundaki becerimin de etkisiyle memleketime ilaç mümessilli olarak dönmüştüm. Artık bir işim vardı. Arabama, elimden düşmeyen firma telefonum, takim elbisem, lüks restoranlarda geçen yemek kartım, döneme göre hatırı sayılır bir maaş... Yani, bir satış canavarları için hiçbir özveriden kaçılmıyorduk. Tansiyon ilaçlarını tanıtıp satacaktım. Asıl mesele doktorların ilacımızı

Sabah ofise uğrayıp mümessil çantalarımızı hazırlıyor (çanta reprezent kimliğimizi ele veriyordu), dağıtımamız için verdikleri eşantyonları (kalemler, bardaklar, havlular vs.) arabaya yerleştirip işe çıkıyorduk. Ofis, borsa merkezi gibiydi; sürekli değişen satış kampanyaları, hararetili toplantılar, bahış çarış telefon konuşmaları... Bize pek karışan, baskı yapan yoktu. Sahadaki hastanelere gidiyor, doktorların ofislerine uğrayıp ilaç taniyorduk. Daha sonra ciyadaki eczaneleri geziyor, reçetelerde ilacınm yazıldığını kontrol ediyor, (eczacılar reçetede ilacın muadilini verebiliyorlardı çünkü) onlara satış yapmaya çalışıyorduk.

Bir ay geçmişti ki, o kadar eşantyon dağıtmama, ilaçlarımızı tanıtmama karşın ilacımı ne bir doktor yazmıştı ne de bir eczacı almıştı. Diğer firma mümessilleri bunların hiçbirini yapmıyor, doktorlara, eczacılara, hastan çoluğuna çocuğuna şoförlük yapıyorlardı. Onlarla öğle aralarında lüks restoranlarda yemek yiyor, iş saatlerinde de ofislerinden çıkmayıp geyik muhabbeti yapıyor, bazen tavla oynuyorlardı. Akımlı yorduk, iki dost, abi kardeş, yeri geldiğinde asistanı olabiliyorlardı. Sunum yapı eşantyon dağıtmakla olacak şey değildi.

İkinci ayın başında, bölge müdürü (yatakten yeni kalkmış gibi sinirliliği hep) diğer müdürlerle ve biz yenilerle toplantı yaptı. Firmada, askeriye olduğu gibi hiyerarşik bir düzen vardı. Aylık kotalar konulmuştu. Alışma sürelerimiz dolduğuna, kotaları dolduramayızları için şeker çakacağını, bu için tiyatroya benzediğini (sunumları kast ediyor ve bu arada bana bakıyor) sert bir üslupla anlattı. İlaçların kampanyalarını vardı: "10 ilaç alana + 10 ilaç, 20 ilaç alana +20 ilaç" gibi... Firma tarafından müşterilerimize toplu ilaç alımlarında hatırı kadar hediye verilecekti. Hastalarına bizim

ilaçlarımızdan yazan doktorun evine ya da ofisine klima, 100 ilaç alan eczacıya cep telefonu gibi... Aradan birkaç ay geçmişti; eczacı kalfasından, eczacının bilgisayarını değiştirme niyetinde olduğunu öğrendim. İki yüz ilaç alana bilgisayar kampanyam vardı. Benim için bulunmaz bir fırsattı. Prim almadım, dolayısıyla müdür silsilisinin azarlarını az da olsa azaltmam gerekiyordu. Büyük çabalar sonunda eczacıyı ikna ettim. Arabamın bagajına bilgisayarı ve ilaç paketlerini yükleyip gittim. Eczacı, bilgisayarı kutusundan çıkarıp özenle kurdu. Sonra babamın kapağını açıp benden aldığı ilaç kolisini hiç açmadan sobaya attı. Neden attığını sordum. Şaşırmıştım. Çırağını çağırdı. Çekmeden on tane sağlık karnesi çıkardı. Bu karnelere eşinin dostunundu. Filanca doktora, bu karnelere benden aldığı ilaçlardan yazmasını söyledi. Tansiyon hastalarının karnelerine sekiz-on adet yazılabiliyordu. "İlaçlar satıldı," dedi, bana dönüp sırtarak. "Anladın?" dedi, "Yalandan yani." Bu defterler göstermelikti, sahipleri, çevresindeki kişilerdi ve ilaç gereksinimleri yoktu... Olmuyordu, yapamıyordum. Bu çarкін bir diğlisi olamıyordum, kendimi buraya ait hissetmiyordum. İki yıllık sözleşmem vardı, ayırlamazdım, onların kovması gerekiyordu. Hem ayırsam ne yapacağımı ki? Bankada mı çalışacağtım? (Beyaz yakalı olmayı beceremiyordum işte) Şehir tiyatrosu bile bundan daha iyiymi daha dönemezdim. Kendi tiyatromuzu açmamız için de paramız yoktu. Ooooff, off!

Şehrin üstüne pus çökmüş, akşam olmuştu. Köprünün üstünde oturmuş, şarap içip kederli şiirler yazıyordum. Nehir, şehrin gürültüsünü bastırmıştı. Mevsimin son soğuklarıydı. Üşümüyordum hatta şaraptan ve kederden alev almak üzereydim. Telefonum çaldı. Arayan amcamdı. Dertleştik biraz. İstanbul yormuştu onu da. Bende ona sıkıntılarımı anlattım. "İstanbul'a gelin," dedi, "sıkılıyorum ben de, yoldaşlık yaparsınız bana. Bakarsın tiyatro o kurarz yeğenini..." O an, *Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni* filmindeki final sahnesi canlandı gözümde. Tam her şey bitmişken, her şeyini kaybetmişken, çalan bir telefon ve yönetmene gelen bir aşk filmi teklifi... Her şey bitiyordu ama başlıyordu da öte yandan. Gitmek gerekiyordu, yeniden başlamak...

Birkaç ay kendimi kovdurmanın yollarını aramakla geçti. İştten kaytıyor, satış yapmıyor, eşantiyonları eşime dostuma dağıtıyordum. *Kibar Feyzo* filmindeki gibi bir hal almıştı müdürlerle ilişkimi. Bahar kırıtarak geçiyordu, yaşam enerjimi yerine gelmişti. Sonunda kendimi iştten kovdurttum. (Ofiste, herkesin içinde ayaklarımı bağlayıp falakaya yatacağ gibi bakıyordu müdürüm, ama yapmadı sağ olsun). Üç yakın arkadaşımın da kafasına girip, onlarla İstanbul'un, yeni hayallerin, umutların yolunu tuttum. Hani her deriz ya: "Yalan dünyanın..." Yalandı da... Yalan ya da gerçek. Aktarıcsı oldum ben bu hikâyenin: Yalandan ya da gerçekten...

Sevgili Ahmed Arif'e -Ve Analar Dolusuna dair-

Tamam Anadolum,
Tamam canının içi ihtiyar.
Akdeniz'in altın sopalı çobanı
Geçmiş anmak yararmıyor sana.
Anmak yararmıyor sana çocuklarını.
Hangi yolcatındasın bilmiyorsan,
Gelmiyorsa beklediğin sevgili,
Ne ye yarar
Geçmiş duraklarda kalan ışıklar.
Bitiriyor seni
Kendi uydurduğun yalan.
Bitiriyor seni
İhanetler, ayrıntılar.
Tamam,
Kağul,
Eyvallah
Adem de Havva da senin çocuklarındı.
Belki senin
Güleç verimli yüzüne
Nasırı insafsız topuklarındı
İlk basan onlardı.
Dolaşırdı başı dik,
Onurlu, çetin güzelliğinde.
Mağara, dulda
Kuytu koyak aramazlardı.
Sevişirlerdi özgür, aleni
Sevişirlerdi.
En sıvri en alnı açık yerinde
Ağrıgibi
Van gibi
Anam gibi güzelliklerin vardı.
Bana kısta kimsaye,
Orta yerin göller gölekler.

Hele yazın
Akşam güneşinde
Bizans'a dön arkamı
Sağ yandağında, Urfa, Diyarbakir, Mardin
Birer yakışıklı şark çanı.
İnariyorum
O gün olası değildi.
Bugün de zor bulmak eşini.
Büyük ihtimal
Ademoğlu Habil,
Seni paylaşmamak için
Boğazladı kardeşini.
Ama Yeter Analar dolusu
Brak şu emekli avcı kahramanlığını.
Bırak kemikleriyle çelik çomak oynamayı
Urfa önünde kurşun atanları.
Sen kendine bak eski delikanlı.
Eski kahraman
Hangi kalemin yazısıdır
"Zorlu yazısıdır bu"
Seni bile kaşlar etti zaman.
Hele bak,
Nice muhbir babalar doğurdu bağrım.
Lanet okuyor sana
Dün uğruna can veren çocukların.
Artık görmüyor gözlerin
Engereğin çatal dilini.
Görmüyor gözlerin
Kartı kalles hainliğini uçurumların.
Sen söyle de porumuş yüreğine
İhbar etmesin
Kısta kısta kimsaye,
Saklandıkları yerleri bizim çocukların.

Veda Havası

Adı Zeynep'ti ya da Halil, hatırlamıyorum. Ama çok güzel gözleri vardı, hayatın sırrına ermiş gibi bakardı. Her sağlıklı insan gibi o da günde bir kez intihar etmeyi düşündü, kimi sabahlar Çehov gibi çay demlemeyi, kimi akşamlar ise Camus gibi bir fincan daha kahve içmeyi tercih ederdi. Ta ki...

Ne kaçaktı ne de kaçık, yine de büyük şehri terk edip o küçük sahil kasabalarından birine yerleşmişti. Sonuza kadar mutlu yaşamak değil di dedi sadece kumbarasız bir hayatı seçti. Zaten Büyük Türkçe Sözlük başta olmak üzere herkes mutluluğu çok abartıyordu. Gerekliği kadar yiyor, gerektiğinden fazla iyyor ve konuşmasına gerek olmayan kişilerle sevişiyordu. Doğum kontrol yöntemi olarak haberleri okuyordu günde iki kez. Adı Özgür'dü ya da Özge, ne fark eder. Zaten Hasan gibi o da adını sevmiyordu.

Herkesin bir çemberi vardı, kırıp kendini dışarı çıkarmadı. Herkesin bir kumbarası vardı, hakikatın üstünü kelime kelime karaladı. Herkesin krem rengi bir hayatı vardı, gerçeklerin altında saklandı.

Şehirden ayrılmadan birkaç gün önce arkadaşlarınıyla şarap içerken son tırtırlarını seslendiriyordu. Hayatı kelimelerin ibaret bir mahluk olarak, sadece şehri dediği kelimelerin de yavaş yavaş terk ediyordu.

"Büyük Türkçe Sözlük ne derse desin, 'hakikat' ve 'gerçek' eş anlamlı kelimeler değildir," dedi Ebru'ya bakarak ve kadehinden derin bir yudum alıp devam etti. "Hakikat arkan dönük, gözlerin kapalıyken bildirgendir. Gerçekleri ise biz, insanlar yarattık. Doğada karşılığı yok. Pazartesi, perşembe, cuma gibi... Ölçüler, birimler, statülerle, kend içadımız kelimelerle bir gerçeklik tanımladık. Kelimeler... Dününün en timarhanelik icadı... Hakikati özümüzde biliyoruz ama hayatımızda ters giden her şey için kelimelerin ihtisamı ile bir gerçeklik yarattık."

İlk tanışıkları günden beri Ebru'dan çok hoşlandı ama Ebru kadar mükemmel bir kadın onunla ilgilenmeyeceği gerçeğini bildiğinden duygularını hiç açık etmedi. Ne de olsa o Osman kadar

mağmum, Şubat kadar eksikti. Farkında değildi ki Ebru 'hakikat' ile 'gerçek' arasındaki farkı ondan daha iyi bilirdi. Boşalan kadehini ağzına kadar doldurup Barış'a döndü.

"Gidiyorum diye üzülüyorsunuz. Asıl, kendimi kalmaya zorlasam benim için üzülmemiz gerek. İntihar etmeyi beceremeyeceğim aşıkır ama belki şu kurnaca insanlık oyunundan kurtulabilirim. İnsanlık insan kelimesinden türemiş olmaz. Sizleri tenzih ederim, hele de seni Barış... Belki de şu dünyadaki en merhametli canlısın. Geri kalanı topyekün mahlûk... Burcu delirmekte haklıydı. Akılla çözülecek işler değil bunlar. Ama bir başna Burcu'nun delirmesiyetmez. Neden bir gece hepimiz birden delirmiyoruz?"

O esnada evlerinde faşist, iş yerlerinde kapitalist, ilişkilerinde riyakar insan toplulukları, sosyal medyada, sosyal mevzularda dair hak, hukuk, adalet, eşitlik akhâmırları kesmeye devam ediyordu. Barış doktorun annesine yazdığı uykü ilaçlarından kaç tabletini toplasa aşırı doz eder ve kadını uykusunda sessizce öldürebilir diye hesaplıyordu. Ebru ise Burcu'nun bir çocuğu olmadığı için ne kadar şanslı olduğunu, delirmenin veyahut

intiharin kendisi için ne kadar büyük bir lüks olduğunu düşünüyordu.

Arkadaşı olan olmayan herkesin yüzüne son bir kez bakıp "Gidiyorum ben boşçakallar," dedi içinden

"Hepinize, Türkçedeki tüm anlamlarıyla aşk olsun!" Sesini duyan olan da mu bilmiyordu. Adı Deniz miydi, Derya mıydı? Çocukları "Adınla yavaş evladım" diye sever ya büyükler, Amandine Aurore Lucile Dupin gibi o da adıyla yaşamamıştı. Kumbarasını kırdı, diplomalarını yaktı, bir zamanlar sahip olduğunu düşündüğü neyi varsa dağıttı. İnsanlardan uzak, 'insan gibi' yaşamaktı hayali. İlla seslendirmek gerekcekse Büyük Türkçe Sözlük 'insan' gibi'ye yüklediğimiz anlamların karşılığı olacak içinde 'insan' geçmeyen bir kelime bulmalıydı. Bu yüzden kendine hayat arkadaşları olarak ne bir erkek, ne bir kadın, sadece şehirden hayatında yıllarca aynı evi paylaştığı kedisine Luna'yı seçti.

Kedisini takip ediyordu. Kedi uyurken uyuyor, kedi yerken yiyor, bahar gelip kızılgün dönemi başladı mı kedi sevişirken sevişiyordu. Biraz sefakata arzulaadığında kedinin yaptığı gibi birine sokuluyor, sıklıkla mı tırnaklarını çıkartıp herkesi kovalıyordu. Hayatı krem rengi değildi turuncuydu artık, olması gereken buydu işte. Ta ki...

O gün, Ece'nin ölüm haberini aldığı gün, Luna da ağzında bir serçe ile balkon kapısından içeri girdi. Bir apartman dairesinde doğmuş, büyümüş şehirlî bir kedi olan Luna, herkesin hayallerini süsleyen o küçük sahil kasabasına yerleşmeleriyle yüksek güvenlikli hapisshaneden kurtulmuş, özgürlüğünü kazanmıştı. Arkadaşları vardı, sevgilileri vardı.

Aç değildi, açıkta değildi. Ağzında kanadını kırıldığı bir serçe ile salonun ortasında, adı her neyse bizimkinin gözlerinin içine bakıyordu. Aradığı cevabı bulamamış olacak ki arkasını dönüp kendi işine baktı. Salonun ortasına bıraktığı serçe çirpıncık patlıyor, can çekişen aciz canlı ile bir top misali oynuyordu. Serçeyi kurtarmak için her davranışında Luna bir parçasına daha zarar vermek suretiyle oyuncuğunu kaçırıyordu. O da her akıllı insan gibi bir kediyle başa çıkamayacağı kabul edip kanepedeki köşesine geri çekildi. Kedi serçenin bir bacağı koparttı, diğer kanadını da kırdı. İnsanla ettiği tüm laflar boğazında düğüm oldu. Hayatın sırrını kaybetmiş gibi gözlerindeki ışıık söndü. O yaşına kadar hafızasına kazınan üçüncü sayfa haberleri resmi geçitteydi... Luna yarım saat sonra oyundan sıkılıp serçenin boyunu kır ve cesedi ortalk yerde bırakıp hayat normal seyrindeymiş gibi kanepenin diğer köşesine kırılıp öğle uykusuna yattı. Kızılgılla şaşkınlık arasında bir arde yaşadığı duygunun kelimesini ararken bir anda yedeklerinden çıkıverdi:

"Oropsu..."

Her insanın bir çemberi vardır, kırıp kendini dışarı çıkarmadı. "Lütfen eve dönelim" diye ağlayacakken önceki bir evi olmadığını hatırladı. Ne Ece kadar cesurdu, ne de Hasan kadar şanslı. Adı... Adını biliyorsunuz. Hakikat canını çok yaktı. O günden sonra ise tüm hayatı sadece 'eceliyle

yaşamak' süsü verilmiş bir intihardı.

O günden sonra ise tüm hayatı sadece 'eceliyle ölmüş' süsü verilmiş bir intihardı.

Bavulumdaki Kelimeler

SANSAR SALVO

Rap'e küçük yaşta başlamak hayattaki en önemli unvanımla ilgili olarak eğitime erkenden başlamaktır benim için.

Kadıköy dünyanın en güzel semtlerinden biri ve doğum yerimdir. Yirmi yedi senelik ömrümden fazla vakit geçirdiğim lokasyon Kadıköy'dür.

Ekin ve Sansar'ın farkı yoktur. Ben Sansar'ım.

Beni en çok etkileyen yazar Moğollar kitabındaki hayal dünyası ve anlatım stiliyle Vasili Yan'dır. Sanırım o da takma ismiydi yazarın. Zaten fazla kitap okumam açıkçası.

Söz yazarken genelde unuttum.

Şimdi Sans'ı diğer albümlerimden ayıran özellik bu albüme ve hazırlığına hepsinden fazla vakit ayırdık.

Eski Sansar, yeni Sansar karşılaştırması bundan on sene önce yapılan saçma sapan bir yorum ve alışkanlık... Böyle kolpalar arada bir sınav çekmemi sağlıyor sağ olsunlar.

Sokaklar her zaman için tehlikeli ve güvenlidir kafamda.

İyi beat her zaman için fazla tutan beat değildir bence.

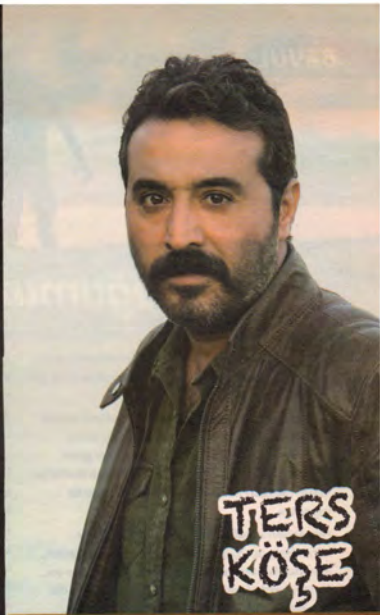
Türkçe rap on sene önce de iyiydi. Çünkü biz buradaydık. Hepsini de bilsin hâlâ buradayız.

Yeri geldiğinde freestyle yumrukları önmek için vardır rap kültüründe.

Rap dinleyicisini diğerlerinden ayıran en önemli özellik enerjisi.

Bizim jenerasyonumuz teknoloji olduğundan şanslı.

Amerika'dakinden farklı olarak Türkiye'de freestyle olmanın ayrıntıları var. Herkesin freestyle yapması değil ama genel olarak zayıf müzik zevklerine göre.

Mustafa Üstündağ

İnandığınız en büyük yalan?

Zaman...

Bir suç işleyecek olsanız hangisi olurdu?

Kendim üzerinden hiç düşünmedim.

Hangi kötü karakter olmak isterdiniz?

III. Richard oynamak isterdim.

Okul hayatınız boyunca yaptığınız en büyük

haylazlık?

Bizce hâlâ yanlışlıkla oldu başta onu söyleyeyim... Lisede sigara içmek için bulduğumuz kazan dairesinde kırılan vana yüzünden spor salonunu su basmıştı.

Sizce bir insan ne zaman tehlikeli olur?

Her an tehlikelidir.

Sürekliliğim bıraktığınız bir işiniz var mı?

Aksine sıkılana kadar devam ederim.

Kendinizi deşarj etmek için ne yaparsınız?

Kamp atarım, dalgıç yaparım... Bu aralar marangozluğa sardım.

Dalga geçtiğiniz bir özelliğiniz var mı?

Tabii ki var fakat söylemek istemiyorum.

Hiç unutmadığınız bir büyük nasihati var mı?

Sanırsanız ol, eğer belasını bulur.

Çocukluğumuza, Çocuklarımıza Yaz Gelsin

Okullar tatil oluyor bu ay. Çocukken en çok haziranı severdim, koca yılın cuma günü gibi bir ay.

Tatil başlar başlamaz anneannemin bahçeli evinde alırdım soluğu. Mavi boyalı kocaman bir tahta sandıkta, rahmetli dedemden kalma, çok güzel kokan kitaplar vardı. Her yaz, açılışı Orhan Kemal'in Varlık Yayınları'ndan çıkan *İspinozlar* oyunu ile yapardım.

Pencereleri karşılıklı açar, geniş sedire uzanır, kuranderin uçurduğu perde ayakları gıdıklarken, dalından kopardığım okulları tuza bana bana yer, bir yandan da İspinozlar'ın yokluk belasındaki dik duruşlarına her sene bir daha hürmet ederdim.

Yazları sedirimde Fakir Baykurt, Aziz Nesin, Yaşar Kemal ağlırdım. Bazi bilmediğim kelimeleri anneannem sorardım. O da genelde bilir, bilmede de çok güzel atardı, ekseriyetle de tutardı.

Bazi kitaplar gazete kaplı olurdu. Gazete parçalarını okumaya izin vardı ama sökmeye yoktu. O kitapların ilk sayfaları olmazdı. İsmi yazmazdı, yazanını bilemezdim. İtina ile kesilmişti dibinden. Yıllar sonra birisi bana Mitka Grıbeçeva'nın kitabını hediye ettiğinden fark ettim. Ben o romanı zaten ezberle yapıyordum, isimsiz ve yazarsız.

Sonra yazın en beklenen zamanları gelirdi, memur kâğıdı dönemi. 15 gün sürerdi, ayakkış denize değerdı. Devlet nizamının eksik olmadığı tatillerimizde; kahvaltı 09.00'da biter, akşam yemeği 19.00'da yenirdi. Öğlene kadar uyumak zaten derdimiz de değildi.

Yasaklar çoktu. Denizde çok açılma, kamp alanı dışına çıkma, yemek saatlerini kaçırma, güneşte çok uzun kalma, mayoyla yemekhaneye girme, geceyarısını geçirme. Belki o özgür ve zengin yazlık çocuklarından değildik ama yasakları delmenin tadını da biz bilirdik.

İçimizde biriken tonlarca ukdeyle, kısmi özgürlüklerimiz ve umutla geleceğe erтелен hayallerimiz vardı.

Hayallerimde, kızım olur, "eteğini ört, düğün olur" demeden, kitaplarını kaplatmadan, günlüklerini karıştırmayarak, kararlarına saygı duyarak ve yüksek sesle söylediği şarkılara eşlik ederek büyüyecektim.

İçine kapanık olursa, kapandığı iç, dışa dönük olursa yelkenine rüzgâr olacaktı. Asla yargılamayacaktım, kabul edecektim, olduğu gibi sevecektim. "Kız dediğin" ile başlayan cümleler kurmayacaktım, çıktığı ağaçlardan indirmeyecek, elinden topunu çekmeyecek, erkek gibi benzetmesi yapmayacaktım. Gittiği yol, seçtiği yol olacaktı, savrulduğu değil.

Oğlum olursa, eti de, kemiği de onun olacaktı. Huzurunu önemserdim, cesaretini kökürlerdim, tüm aşklarını bir evlat gibi bağırma basar, kalbi kırıldığında rakısına buz olurum, kadınları kırmamayı öğütürdüm, duvarları yıkmak isterse balyozuma yanında dururdum.

"Sakin" demeyecektim hiçbir cümlemde, başarısızlık hikâyeleri ile gözünü korkutmayacaktım, yeterince sınav vardı, yeni sınavlara sokmayacaktım. Türkiye derecesi umurumda olmayacaktı, ben onun gözlerindeki mutluluk kıvılcıklarını zafer sayacaktım.

Hem kızım oldu hem de oğlum. Hayallerimin ötesiydi.

Büyürken eğleniyorduk. Yağmur sularında dans ettiklerinde bayramlı ayakakabıları umursamadım, parktan eve gelmek istediklerinde

gelmedik, uyuyakaldılar tozlu tozlu, uyandırıp zorla yıkamadım. Mutfağa girip yemek yapmak istediklerinde, "dökersiniz saçarsınız" demedim. Yüksek ağaçlarda ellerime sağlam dalları gösterdim tırmanırken, bayılana kadar maç yaptıklarında asla sırtlarına ter bezi sokmayla kalkmadım.

Büyüdüler, büyüdüm. Bir anda kirlendi dünüya. "Korkuyku taniyın artık," dedim geçen gün.

Donup kaldılar. Çünkü ben korkuyorum yavrum. Artık sizden saklayamayacağım kadar. Yeniden kaplarıyı kitaplar. Ulu orta okunamıyor bazı gazeteler. Hayır o şarkıyı lütfen dışarıda söyleme ve bu şarkıyı da bir daha yapma, duyan olur, sana kızan olur. Gülmeye yavrum, ben gülüyör muyum şü an? Korkman gereken anlar var artık. Koyma o resmini internete,

"Korkuyku taniyın artık," dedim geçen gün. Herkesin kâpsı doğruluk değil, maksatım kalbinizi acıtmıslar. Siz benim dünüyaı yerinden oynatacağım kaldıraçlarımsınız. Bu dünüya, bu hayat, siz mutluysanız var. Bu dünüyaı size güzel edeceğiz söz. Uğraşyoruz dört koldan. Siz bize güvenmeye devam edin yavruamlar, ağız dolusu, haykırışlı şarkılar söyleteceğiz size. Bu günleri de atlatacağız. Cesaret içinde strateji barındırırsa kazandırır. Adaletin kantarı bozuk. Mad ben konusunu ezberle bildiğim kitabı anlattım ama adını yazmadım buraya. Durduk yere iş gelmesin başımıza. Her şey geçer, tüm mesnetsiz yasaklar delinir, adalet tecelli eder, iyiler illa ki kazanır. Kazan kaynıyor çocuğum, siz küçücsünüz, elinizi sokmayın. Tatil geliyor, kendinizi kuranderde serinletip, bolca okuyup, ıslak çimen koklayın, fazla açılmayın. Biz öyle büyüdük, yasaklarla bilendik. Siz de pişecesiniz, acele etmeyin. Yazın ve tatilin tadını çıkarın. İspinozlar dik durur, korkun, dikkat edin ama eğilmeyin!

TECRÜBEYLE SABİT Çim Biçme

Çim biçmele ilgili şunu söyleyebilirim ki çok zevkli olduğunu

düşünüyorsanız, haklısınız. Fakat görünenin aksine pek de kolay değil.

Edwin Budding, 18 Mayıs 1830 günü İngiltere'de çim biçme makinesini icat ettiğinde yıllar sonra motor da takılacak olan modellerin çim biçimin yanında cam kırma da anılacağından habersizdi. Bu alet, daha sonra çıkan teknolojik modellere göre çok daha sessiz ve güvenliydi. Çünkü Budding'in makinesi henüz ses çıkarabilecek bir motora sahip değildi. Aradan altmış üç yıl geçip 1893 yılına gelindiğinde Stuttgart ve New York'ta motorlu prototipler gün yüzüne çıkmıştı. İcadından neredeyse iki asır sonra tecrübe edeceğim makinenin bu görüşü modeli nihayet ellerimdeydi.

Çim biçmele ilgili şunu söyleyebilirim ki çok zevkli olduğunu düşünüyorsanız, haklısınız. Fakat görünenin aksine pek de kolay değil. Basit görüntüsünün ardında bir dizi detay barındırıyor, dikkat ve maharet gerektiren bir hale bürünüyor. Bu sebeple ilkin tulumunuzu ya da önlüğünüzü giymelisiniz. Yüzünüzde eskrim maskelerine benzeyen maske, yoksak korucuyu gözlüğünüz olmalı. Islak çimter makinenin makarasına sarılıp hazneye ulaşmadığı için yağmurlu havalarda çim biçilemiyor. Ama motorlu trıpanla çalışabilirsiniz. Trıpanlarda çimlere ve taşlara sürterek aşınıp kopan misina uçlarını tekrar uzatabilmek için makinenin ucunda dönen mekanizmaya yaklaşık dört metre uzunluğunda tek parça kalın misina sarmalısınız. Pervane dönerken mekanizmanın göbeğini hafifçe yere vurduğunuzda, uçlar şiddetinizle orantılı şekilde çıkarır. Ayrıca misinanın çimi biçmek için mekanizmadan dışarı çıkan uçları onu çevreleyen korucuyu kapaktan uzun olmamalı. Aksi halde

adım atarken koruyucudan taşan misinayla kaval kemiğinizde yarıklar açılabilirsin. Bu nedenle misina kısaltıldığında mekanizmayı yere yeteri kadar vurmalsınız. Gereğinden sert vurduğunuzda uzun çim uçları kesmeli ya da mekanizmayı açıp yeniden sarmalısınız.

Güvenlik önlemleriniz tamamsa ve kullandığınız benimki gibi motorlu trıpansa makinenin deposunu benzine doldurmalsınız. Bir litre yakıt alan depoya ustanın tarifıyla beş litrelik su petinin kapağı kadar 10.40 çift zamanlı motor yağı eklemelisiniz. Yağın benzine bulunduğunu gördüğünüzde ve motor kolunu tıpkı zodyak motorlarında olduğu gibi birkaç kez sertçe çektiğinizde artık makine çim biçmeye hazır. Bu arada sık sık gaz vermelisiniz motor hareketlessiz kaldıktan on beş yirmi saniye sonra duruyor.

Hava yağışlı olduğu için tulum yerine yağmurlukla çalışacağım. Makine ağırlığını kollarım yerine belime verecek kemeri sırtıma geçirip biri bel, biri göğüs hizasında olan iki kilitli taktım. Makine kancasını kemeriyle askıya bağladıktan sonra ustanın yardımıyla motoru çalıştırdım. Makinenin kontrol kolunda eski asansörlerdeki güvenlik tuşu mantığına benzeyen bir düğme var. Bu düğmeye ve gaz tuşuna aynı anda basmadan makine çalışır duruma olmasın yağmen pervane dönmüyor. Gaz tuşuna istemsiz dokunuşlar için bir önlem. Aletin temel çalışma mantığı motorlu araçlardaki gibi. Tuşa ne kadar fazla basarsan pervane o kadar hızlı dönmüyor. Elektrik süpürgesi gibi sabit bir güçte çalışıyor. Sık ve da süpürge otlatı düşik

devirle biçebiliyorum. Sık ve güçlü otlardaysa tuşa sonuna kadar basıyor ve daha yavaş ilerliyorum. Sık otlarda hızlı ilerlemek motoru zorladığından ot öbeklerini biçmeyi engelliyor. Marifet, çimi dipten biçilebilir. Bu nedenle makineyi toprağa oldukça fazla yaklaştırıyorum. Ara ara istemsiz toprağa değdiğinde sağa sola sıçrayan taşların şiddeti, çim biçme trıpanlarının cam kırabildiği konusunda ikna olmamı sağlıyor. Çiçeklere ve ağaç gövdelerine zarar vermemek için ustadan gördüğüm gibi bileğimi esnek kullanmaya çalışıyorum.

Normalde bir boy misina ucu bir gün yetip beş dönüşü yakın bir alanı biçebilirken, ben iki saatte ancak birkaç yüz metre yeri biçip üç kez uç kartırıyorum. Gereğinden sert vurduğum için kesmek zorunda kaldıklarımsa cabası. Sanırım bir depo benzini de neredeyse bitirdim. Çimlerim biraz dalgalı olduğunukabulediyorum, benim de tarzım bu diyelim.

Sonrabiraz da sokaklara çıkıp, kaldırım taşlarının aralarında çim otlatı temizliyorum. Bu arada usta sahil mesailerinde neler bulduğundan bahsediyor. Bir keresinde bulduğu cep telefonunun sahibi kargoya vermesini rica etmiş. Düşünceli insanmış doğrusu, getir de dikkatli. Bu arada sokaklar daha fazla özen ve dikkat istiyor. Çünkü burada daha çok insan ve hayvan var. Sıçrayan taşlar arabalara da zarar verebilir. Mesanın sonuna yaklaşırken ustanın bir hemşerisinin işlettği esnaf lokantasına doğru yola çıkıyoruz, geç kalınmış öğle yemeği için.

"Biliyor musun Behnaz, bu halıyla hiç bir şeyi kazanamazsın, sen bu kadar yanlış yapacak bir kadın değildin, şaşkınlım doprusu" dedi adam. Kadın, gözlerinin altına düşen saçlarını iki eliyle düzeltmeye çalışırken sırtını adama, yüzünü rüzgara dönererek bir müddet susmayı tercih etti. Rüzgarın denizden taşıdığı yasun kokusunu derin bir nefesle ciğerlerine doldurdu, ~~saatleri~~ adama dönerek "haklısın Mustafa, ne diyecemini bilemiyorum, ben kahrolmadım mı sanıyorsun? Hazallerimizi bir yıl daha ertelemek yıkmadımı beni sence? Ama durup durup yüzüme çarpıp gibi hatırlatman, durumu daha da zorlaştırıyor inan ki" dedi. Susma sırası Mustafa'daydı şimdi. Zaten bu saatten sonra konuşsam da neyi deziptirebilirim ki? diye geçirdi içinden. Bir an öylece kalkıp sessizce gitmeyi düşünüyordu ancak bunun da hiç bir şeyi çözmeyeceğinin farkındaydı. İstek-sizce kalkıp Behnaz'ın yanına kadar geldi, arkasında durduğunda, kadın adamın nefesini ensesinde hissediyordu. Sesinin tonunu elabildiğiince yumuşatmaya çalışan Mustafa "tümün canım benim, sen de haklısın elbette, amacım seni daha fazla üzmemek değil, ama KPSS'de bu kadar çok yanlış yapmanı anlamakta zorlanıyorum, ne kadar da hazırlanmıştın halbu ki", olsun, artık seneye bir daha girersin ne yapalım" dedi. Kadın birden dönüp Mustafa'nın boynuna sarıldı, birazcık da olsa rahatlamıştı "sence kaydırma yapmış olabileceğim Mustafa" dedi. Mustafa çok uzaktan geçen bir gemiye koyu bir kederle bakarken "olabilir" dedi.

EDİRNE F Tipi Yürüş 100
Kapalı Çeşme İstasyon Kurumu
Meşhur Olmuş Komünizme
GİRİŞİ

KA

Kazım Kızıl video aktivisttir. Onu tutuklamak, gerçeği hapsetmektir. Bilgiyi yasaklamaktır. Sansürdür. İnsan hakları ihlalidir. Suçtur.

Ka, 17 Nisan 2017 akşamı Bornova'da şaibeli referandum sonuçlarını protesto edenleri kaydedenken altı üniversiteli ile birlikte gözaltına alındı. Ertesi gün internet üzerinden tarihe bir kayıt düşecekti: Bu referandum sonuçlarını kabul etmeyen ve buna karşı ses çıkaranlar oldu! Bu ses, kolları bağlanıp götürülürken "Gazeteciyim," diye haykırdığı sesiyle birlikte boğuldu. O ses şu an tam da bu yüzden Menemen Cezaevi'nin duvarları arasında.

Video aktivizm, sermayeye iktidara hizmet eden ana akım medyaya alternatif bir gazetecilik eylemi, muhalif bir bilgilendirme ve belgelenme hareketidir. Gerçeği görünür kılar ve bunu -internet üzerinden- yaygınlaştırarak toplumsal ve politik bir değişim yaratmaya çabalar. İktidarın, dijitalleşen ve paylaşımına açılan bilgiyi tahakkümü altına almak için çirpışına çelmeletir. Otoritenin kontrol altında tuttuğu yayın organlarına muhtaç olmadan, sansürüne maruz kalmadan kendi özgür iletişim alanlarını yaratır. Günümüzü, egemenlerin yazacağı bir tarih olmaktan kurtarır. Ka, şu an tam da bu yüzden tutuklu.

*Bir bilseniz ne çok
özlüyorum suç aletim
olan kameramı ve
dahi 'suç mahallim'
olan sokakları.
Kazım Kızıl*

Ka, nerede bir hak ihlali, doğa katliamı, başkaldırı, eylem, direniş, grev varsa oradaydı. Nerede çığlığa dönüştürülecek bir haykırış varsa ilk duyan oydun. Kendini sürekli geliştirdi. Her şeyi sahada yaşayarak öğrendi. Yırca belgeselini yaparken sesin görünümden daha önemli olduğunu anladım demisti. İlk işi kamerasına bir ses kayıt cihazı eklemek oldu. Güzel mi güzel bir Seferihisar günü bulduğumuzda en ideal seti yapmışsın demiştim. Aynı kamerayı kullanıyor olmak hoşumuza gitmişti. Cezaevinden, Kamera Sokak Kolektif'i'ne gönderdiği mektubunda "Bir bilseniz ne çok özlüyorum suç aletim olan kameramı ve dahi 'suç mahallim' olan sokakları," diyordu.

Egemen medya gerçeği manipüle etmek bir yana, onu görünmez kılıp yalan üretirken, video aktivizm gerçeğin sadece kendisiyle ilgilidir. Devrimcidir. Asidir. Direnişin öznedir. Vicdanını takip eder. Sokakta yaşar. Hak arayın, haksızlığa uğrayanın tarafında, ezenin, yalancının karşısındır. İnanırcılığına bağımsızlığından alır. Bir kivilcımı ateşe dönüştürebilir. Çünkü hiçbir şey salt gerçeğin kendisi kadar etkili ve dönüştürücü olamaz. Ka şu an tam da bu yüzden T tipi kapalı cezaevinin sol B/7 koğuşunda hapis.

Ka'yı kamerası bırakmak onun videolarını izleyenleri, yazılarını okuyanları da körve sağır etmekti. Oysa Ka, önce paylaşmayı sonra hakete

geçmeyi sevdiği için video aktivizm yapıyordu. Her gittiği yerden türlü hikâyeler anlatırdı. Kim davet ederse onun misafiri olurdu. Dünyanın en güzel insanların hemencecik bulurdu. Fırtınalar yaratmak için sürekli kanat çırpardı. Bisküvisini paylaşmayı karıncaları izlerdi. Çocukla çocuk, kediyi kedi, çiçekle çiçek olurdu. Vegâne amacı emeğiyle, sanatıyla, aktivistliğiyle bizi harekete geçirebilmektir. Tüm bunları Ka'nın kaleminden okumak için sadece.ka.com sayfasını ziyaret edebilir, sizi harekete geçirme çabasına dâhil olabilirsiniz. Hatta ilk kanat çırpışınız, yanda gördüğünüz hatıra fotoğrafındaki koğuş arkadaşlarıyla birlikte mahpus olduğun cezaevine mektup göndermek olabilir. Adres: Kazım Kızıl Menemen T-Tipi Kapalı Cezaevi Sol B-7 Koğuşu Menemen/İzmir

Ka'nın mektubu şöyle bitiyordu: "Buradan sizin aracılığıyla suç ortaklarımı da ifşa etmek istiyorum: Özgürlükleri için sokağa çıkan 'Geciz'ler, zeytinine, köyüne, doğasına sahip çıkan Yırcılar, barınma hakkı için direnen Vanlı depremzedeler, ülkelerindeki savıştan kaçıp Türkiye'ye sığınan zorundakalan Suriyeli mülteciler, rant uğruna hayatları hiçe sayılan Somali madenciler, Hopalı selzedeler, nefret oklarının hedefinde LGBT'ler, ayrımcılığa, tacize, tecavüze, uğrayan, iktidarın her türlü hakeketine maruz kalan kadınlar, feministler, minicik bedenleri cinsel, fiziksel ve ekonomik istismara uğrayan çocuklar, gelecekları için greve çıkan işçiler..."

Cihan Mürtezaoğlu

Zaman geçtikçe müziğin insanları bir araya getiren, insanları yan yana kılan,

insanların dünyalarına dönüştürücü etkisi olan bir şey olduğunu görmeye başladım

Müziğe başlamanın amcancın gitar çalmasından etkilenmeniz sonucunda olmuş. Böyle bir etki olmasaydı müzikle tanışabilir miydiniz sizce?

Gitarı ilk kez amcamın elinde gördüm. Onun dışında ortaokulda gitar çalmanın popüler olmasından dolayı etrafımda gitar çalan çok arkadaşım vardı. Onları izleyerek bir şeyler öğrendim. Ama çevremde gitar çalan birileri olmasaydı da bir şekilde bir gitar bulur onu kurcular ve çalmaya çalışırdım. Çünkü gitarı gördüğüm andan beri onu çalmak istediğimi biliyordum. Hatta hiç gitar çalmadığım zamanlarda bile aynanın karşısında elimi gitar şekline getirip çalar gibi yaptığımı hatırlıyorum. Bir tür içgüdüydü bende gitar çalmak.

Bitsin Bu Delilik albümüne kadarki süreçte neler yaptığınızı anlatır mısınız?

Albümden önce aranjörlük yaptığım bir dönemim var. Bir süre Mabel Matiz ile çalıştım. Aynı zamanda Yasemin Mori, Ceylan Ertem, Pinhani gibi isimlerle sahnede gitarist olarak eşlik ettim. Hatta yer yer albümlerine bir iki tane müzik verdiğim oldu. Kendi albümümle beraber de söz yazma şarkı besteleme ve onu söyleme hadisesi ortaya çıktı. Onun dışında Künt ve Sen Yağmur Dök adında iki müzik grubumuz oldu. Sen Yağmur Dök hâlâ devam ediyor. Künt ise ortak arkadaş grubuyla evde kendi kendine şarkılar üretip Kadıköy'de birkaç yerde konser verme şansını yakaladığımız bir gruptu.

Bunca müziyenle beraber çalıştıktan ve grup müziği yaptıktan sonra tek başına devam etmeye nasıl karar verdiniz?

Aslında hep aklımda olan bir şeydi de sanırım doğru zamanı bekliyordum. Zaten hali hazırda bir nadasa bırakma hali vardı. Kendime ait bir zaman, bir boşluk gerekiyordu. O boşluk oluşunca ortaya çıktığını tahmin ediyordum. Bir plan doğrultusunda olmadı. Biraz sezgisel biraz da imkânların uygunluğu yan yana geldiğinde albüm dönemi ortaya çıktı.

Düşündüğün zaman akıl devreye giriyor ve aklıla bir his geçirmek çok olanaklı değil.

Enstrümanla başlayan ve uzun yıllar devam eden müzik yolculuğunda albüm fikri ve sözlü müziğe geçiş yapma kararı nasıl ortaya çıktı peki?

Önceden kendimi gitarıcı olarak tarif ediyordum. Sonra baktım ki aslında ben istediğim gibi gitar çalamıyorum. Daha doğrusu çaldığım gitar hayal ettiğim gitar değil. Hayal ettiğimde gerçekleştirilemeyeceği doğrudan olarak o içimdeki duyguları daha yazılı bir alandan görmeye başladım. Zaten bu hep böyleydi aslında ama yazma çizme deneyimim yoktu. Gitar çalmadığımı hissedince bir şeyler yazma refleksi gelişti. Yazdıklarım gitarla birleşince de şarkılar ortaya çıktı.

Siz gitar çalamadığınızı söylüyorsunuz ama dinleyicileriniz sizi "Perdesiz gitarından can, kan, huzur, hüznün ve aşk damlatan genç müzisyen, perdesiz gitar ustası" sözleriyle tanımlıyor.

Şağ olsunlar ama enstrümanistlik bir derya deniz.

kendi halim gibi göremiyorum. Daha çok taklit ediyordum gibi hissediyordum. Kendim gibi olanları da icra etmek çok zor. Boyumdan büyük işlere girmiş gibiyim gitar konusunda. Kendi yazdığım soyut müzikler var sürekli çalışmak lazım, sürekli zinde olmak lazım o da karakterime uymuyor. (gülüşmeler)

Enstrümanınızla aranızdaki bağı anlatır mısınız?

Eski bağımız kalmadı. Artık şarkı yazma yolunda bana melodiler geçiren bir araç gibi hissediyordum. Özetlemek gerekirse eskiden sevgiliye şimdiki çok iyi arkadaşız. Eskiden sürekli kavga ediyorduk çünkü. (gülüşmeler)

Albüme gelen tepkiler nasıl? Demo kayıtları ile albüm kayıtları arasındaki farklar bazen dinleyicileri hayal kırıklığına uğratabiliyor.

İnsanların demo kayıtlarına olan sevgisini anlıyorum sağ olsunlar ama müziğin estetik başka bir aşaması daha var ve bu düzenlemeyi yaparken biraz gerçekçi kriterlere göre yapmak durumunda kalıyoruz. Kötü tepkiler de aldım iyi tepkiler de. Mesela biri "Bu düzenlemeyi yapanın Allah belasını versin!" yazmış Youtube'da. Halbuki düzenlemeyi ben yaptım. (gülüşmeler) İlk dinlediği halini kendine ait görüyor insanlar o refleksi anlıyorum sadece eleştiri dilini kurarken daha sade ve yumuşak kurmak gerektiğini düşünüyorum, bazı insanlar çok agresif olabilirler.

Kendinizi müzikle ve sözlerle ifade etmeye ne zaman ve nasıl keşfettiniz?

Keşften ziyade bir tür zorunluluk gibi ortaya çıkmıştı. Şöyle ki hayatımda özel bir ilişki hikâyesinin içindeyken bir anda bir şeyler karamalamı istiyordum ortaya çıktı. Bu da daha çok karşımdaki

insana mektup göndermek gibiydi. Şarkı yazarlığından ziyade kendime ait bir mektup dili oluşturmuştum. Sırf birisi dinlesin diye yapılan şarkılar ve özel bir şey. Bunu sana söylüyorum cinsî bir şeydi. Sonra sonra fark ettim bunlar aslında şarkıymış! Bunları mektup olmayan bir yöntemle de şarkı haline getirebilir miyiz diye düşünmeye başladım.

Yollarda yürürken Sanatkarlar Sokağı'nda bir şirile karşılaşıp Talihsiz Merdiven'de kullanışsınız. Öncekte o hikâyeden bahseder misiniz biraz?

Künt grubundan söz ettik ya başta, o şirin başında bir söz vardı ve çok ilginçti çünkü çok cümle içinde kullanılmaz anlam olarak. Üzgün bir ayrılık dönemi sonrası yürürken o şiri fark ettim, işin garibi de ayıldığımız sevgilime Künt'e beraber müzik yapıyoruz. Ben de, o dönemde algıda seçicilik olur ya o kişiye dahi çeşitli kavramlar, öyle fark ettim. Şirin başındaki söz şuydu "canı sıkılanlar Küntler kafatasını kırıp içini" diye başlıyoruz. Ben de, ne oluyor lan, gibi hissettim zaten derdimiz başımızdan aşkın, birisi sabote etmek için şiri mi yazmış gibi hissettim ve dönüp tekrar baktım şirile. Sonra okuyunca bir hikâyeyi tamamladığını gördüm kendi içimde. Fotoğrafını çektiğim şarkı yazarken de o şirile başıyordum.

Üretim esnasında nelerden besleniyorsunuz ve etkileniyorsunuz?

Öncekte bu Talihsiz Merdiven hikâyesinde olduğu gibi sokağa temas etmeye çalışıyorum. Arkadaşıktan, sohbetten, sokaktaki bir kavgadan her şeyden. Sinema beni son zamanlarda etkiliyor. Sinemayı edebiyatın bir parçası olarak görme eğilimim var. Daha doğrusu her şeyi edebiyatın bir parçası olarak görme eğilimim var. Edebiyatla ilgisi olduğu oranda ilgileniyorum. Ara sıra şarkı yazarken şirilelere başvuruyorum. Şarkı kuralımı.

Bütün Bu Delilik Albümüne açkı kavramı hakim. Dinleyicilerinizi yeni dönemde hangi duygular, hangi kavramlar bekliyor?

Çok düşündüğüm bir şey değil aslında şarkılara hakim olacak duygular durumları. Düşündüğüm zaman aklı devreye giriyor ve aklıla bir his geçirmek çok olanaklı değil. Dolayısıyla ben ne hissediyorsam onu hissettireyim istiyorum, kurgulanacak bir durum değil bu. Yeni albüme kişi üzerinden toplu şarkılar da var. Yine aşk, günlük hayatla, kişisel hayatlarınıza bir dirsek teması oluyor.

Geleceğe yönelik hayal ve hedeflerinizden söz eder misiniz?

Zaman geçtikçe müziğin insanları bir araya getiren, insanları yan yana kılan, insanların dünyalarına dönüştürücü etkisi olan bir şey olduğunu görmeye başladım. Bu pencereden baktığım için daha çok insanın müziğinin dinlenmesini ve daha çok insana müziğinin ulaşmasını hayal ediyorum.

Rasim Öztekin'e bir davul tozu ikram edilmedi ama

Biz Rasim Öztekin abimle aynı okuldanız. Yok, aynı Galatasaray Lisesi'nden geçtiliz ama YÖK bizi aynı sınırlardan geçirdi, sıradan bir devlet üniversitesinde. Sonradan İletişim Fakültesi gibi havalı bir ada sahip olan Basım Yayın Yüksek Okulu'nda...

Ben üniversiteyi kazandığım sene, Rasim Öztekin'i yakından görme şansına da kazanzım sayıldım. Rasim Öztekin'i o yıllarda da tüm Türkiye tanıyordu. Ama siyah beyaz olarak tanıyordu. Biz herkesin siyah beyaz olarak tanıdığı Rasim Öztekin'i renkli tanıma şansına nail olmıştık. Hakikaten de çok renkli bir kişilikti.

Ben bire giderken Rasim Öztekin abim son sınıfa gidiyordu. Gidiyordu demek doğru olmaz, sınavdan sınava okula geliyordu. Rasim abi okula gelirken, o yıllarda en az kendisi kadar meşhur ve az görünen ikiliyi de beraberinde getiriyordu: Markası Can diye başlayan bir çift spor ayakkabı...

Reklam olmasın diye markayı söyleyemiyordum ama şöyle tarif edebiliriz: Çok pahalı, az bulunan, yurda kaçak sokulan bir spor ayakkabı... O kadar pahalı ve o kadar az bulunuyordu ki, gösterişi seven bazı zengin çocukları bir ayayına kırmızı renk, bir ayayına mavi renk giyerdi ki; iki çiftte birden sahip oldukları belli olsun diye. Rasim abi belki zengin değildi ama ayayında o ayakkabıları oluncu zengin gösteriyordu. O okula geldiği zaman haberi de hemen bize geliyordu.

-Kuşun, Rasim Öztekin ve spor ayakkabıları okula geldi!

Bunu duyunca her birimiz bir yeri siper alır,

çaktırmadan Rasim Öztekin'i seyre dalarız.

Arada gözlerimiz spor ayakkabılara kayardı. Rasim abi sanki kulonlu hep peteklere dardardı. Kalorifer peteklerine. Yakın arkadaşlarıyla konuşurdu. O anlarımdan biri, şimdiki eşi Esra Hanım, bir diğeri de Yüksel Aytağ. Galiba. Ontar konuşur, biz uzaktan dudak okurduk.

Bazen büyükler sorardı:

-Ne okuyorsun oğlum?

-Basım Yayın

okuyorum, bir de Rasim Öztekin'in dudaklarını... Rasim abi mezun olunca biz de ikinci sınıfta Rasim Öztekin'in dudaklarını okumayı başlattık. Yıllar sonra Rasim Öztekin'e yaklaştık. Fi tarihinde.

Çok da fi fi tarihinde... Seksenler dizisinden önce, yine sonradan dizisi yapılan doksanlı yılların başında... Kanal D yeni açılmış. Bir şaka programı çekiyoruz. Rasim abi sunuyor ben sunuş metinlerini yazıyorum. Rasim abinin sunucu partneri Ece Uslu.

Ben aynı zamanda şakaların yönetmenliğini yapıyorum. Şaka maka ilk yönetmenliğim. İlk defa kamera karşısına geçenlerden biri Erkan Petekkaya, diğeri Engin Günaydın. Her neyse... Yazlık çekimler için Antalya'ya gelmişiz. Rasim abiye uzaktan bakmıyorum artık. "Hadi biraz dolaşalım," diyecek kadar yakınlaşmışız.

-Hadi biraz dolaşalım, diyor.

Gündüz vakti, dolaşıyoruz Antalya sokaklarını. Herkes tanıyor Rasim abiyi. Tanımla kalmıyor, hangi mekânın önünden geçecek buyur ediyorlar Rasim abiyi. Bir şeyler ikram etmek istiyorlar. Büfelerini, lokantalarını, kahvelerini, dondurmacıların önünden geçiyoruz adamlar değişiyor, söyleneler peyk değişmiyor.

-Ooo Rasim abi... Buyur dondurma ikram edeyim.

-Ooo Rasim Bey... Buyur bir çayımızı iç.

-O Rasim abi, buyur meyk yemelim.

En son bir adamın önünden geçiyoruz. Adam sırtını vermiş duvara. Alaturka kenefete oturur gibi çömelmiş. Çatınası saçağı bir küçük gölge oluşturabilmiş yerde anca. Adam o gölgeye sığınmış. Öyle amaçsız çömelmiş sağa sola bakarken birinden Rasim abiyi görüyor. Afallıyor. Ayaa fırlıyor.

-Ooo Rasim abi diyor... Buyur diyor. Buyur. Hiç düşünmeden buyur diyor Rasim abiyi. Hiç düşünmeden buyur ettiğini düşününce duraksıyor bir anda... Bir şeyler ikram edilebilir için sağına soluna bakıyor. Sağına bakıyor boşluk, soluna bakıyor boşluk, arkasına bakıyor duvar, yere bakıyor gölge... Önüne bakıyor Rasim abi. Buyur abi diyor, buyur gölgede dur...

Hayda... Adam Rasim abiye gölge ikram ediyor... Adam o kadar ciddi ki gülemiyoruz. O kadar yoksul ki, gölgeden başka ikram edecek bir şey yok. O kadar candan ki, az veren candan hesabı... İyi gözde de, yolumuza giderken, "Neden Rasim abi gelip gölgede dursun, durup dururken?" diye düşünüyor ben, Rasim abi adamın ikramını hiç çevirmiyor. Duruyorum öyle

gölgede, bir büyük ikramıye bize çıkmış gibi.

İyi ki SELAMSIZ var!

"İyi ki ÜSKÜDAR var!" yazan belediye, "İyi ki SELAMSIZ var!" demiyor.

Ve bunu bilen her Çingenenin içinde, günden güne kesif bir kin büyüyor!

Üsküdar sahilinden balık pazarına doğru yürürken duvarlarda belediye'nin astığı pankartlar görürsünüz. "İyi ki ÜSKÜDAR var!" yazan bu pankartlarda. Malum, tüm belediyelerimiz kendini çok sevmiyor ama Üsküdar Belediyesi kendine ettiği ilan-ı aşkla çitayı bir miktar daha yukarı koyuyor.

Balık pazarından geçip biraz ilerleyince karşınıza Selam-ı Ali Caddesi çıkıyor. Bu yokuş caddede, sizi Selamsız'a götüren, Selamsız'da oturanları da dünyaya bağlayan yegâne güzergâh olma özelliğini taşıyor. Yokuşu çıkarması için bindiğimiz dolmuşta herkes birbirini uzaktan yakından tanıdığından ötürü koyu bir sohbet dönüyor.

"Selçuk ölmüş dün. Kayınçonun torunu Selçuk. Daha gençti be," diyor yaşlıca bir kadın. Önde oturan ve sabahın on birinde dolmuşu burcu burcu alkol kokusuna bulayan adam cevap veriyor:

"Bonzaiz içmesinler! İçiyorlar içiyorlar sonra da ölüyorlar. Bak bana, kuruya hiç bulamıyorum."

"E sen de sirozsun bel!" diyor kadın. Adam istifini hiç bozmuyor.

"Ama ben raporluyorum. Kaymakamlık her ay bana bin yüz yedi lira maaş veriyor."

Kadın şaşırıyor, "O zaman iyiymiş," diyor.

Ben de mahalleyle griş yaptığımı idrak ederek sohbet katlıyorum. "Selamünaleyküm ey Selamsız!" diyorum içimden. Ses gelmiyor. Selamsız karşısında abide gibi dikiliyor.

Çıkıyoruz yukarı, Katibim Aziz Bey Sokak'ın

girişinde dolmuştan iniyoruz. Arkama dönüp bakıyorum, sokaktan Boğaz gözüküyor. Çoğu evin iyi kötü deniz manzarası var ama buna rağmen burada kiralar çok ucuz. Sebebini soruyorum, birazdan anlarsın, diyorlar beraberimdeki dostlarım.

Beni biryle tanıştıracaklarını söylüyorlar, Selamsız Kühanı Sokak'a gidiyoruz. Fıstıkacı'na doğru inen gayet şirin bir sokakta karşılaşıyoruz. Evler rengarenk, cumbalı ahşap evler görülüyor. Sokakta yalın ayak Çingene çocukları geziniyor. Bu açıdan Balat'a hayli benziyor ama Balat'tan farklı olarak etrafta tek bir fotoğrafçı yok. Çünkü Selamsız sakinlerinin fotoğrafları da fotoğrafçıya da tahammülü yok. Mahalleyle gelen her yabancı onları inceden tedirgin ediyor.

Tayfun'la tanıştırtıyorlar beni, nam-ı diğer Arap. Tayfun anadan doğma Çingene, lakabı neden Arap, diye soruyorum. Teni kara olduğu için, diyorlar. Yahu mahallede zaten esmer olmayan yok ki, diyorum. Onun vakfı da kara, diye yanıtlıyorlar. Büyük bir sırı vakfı olan tüm insanlar gibi kısa bir süre susuyoruz.

"Nasıl-sın?" diyorum Arap'a. Ben gelmeden cevabını hazırlamış gibi ya da herkese aynı cevabı veriyormuşcasına bir tavır takınıyor. O şihirli kelime dökülüyor dudaklarından.

"Bonzaiz içmiyorum," diyor. Bir baş hareketiyle onaylıyorum söylediğini, ama ikna olmuyor, üstüne basa basa yineliyor.

"Bonzaiz iç-mi-yo-rum!" diyor. Bu sefer onu ikna edici cümleler kuruyorum. Yoksa heclemeyi de geçip harf harf zikredecek cümlesini.

"Eskiden içiyordum. Sonra cezaevine girince bıraktım," diyor ve devam ediyor. "Bir sürü genç öldü bu bonzaiz yüzünden. Biz istemedik bunu içmeyi. Bir anda girdi hayatımıza. Birileri bilerek soktu bu malmemeyi hayatımıza. Bizi telef etmek, kırmak, dağıtmak için içirdiler bize bu malmemeyi. Ama suçlu yine biz olduk. Zaten ortamda bir suç varsa önce Çingeneyi ararlar, bu hep böyledir," diyor ve kallavi bir sigaralık yakıyor.

Katibim Aziz Bey Sokak'a dönüyor ve mahallelinin arasına karışıyor. Genç bir kadın anlatıyor, "Nedense bizi sevmiyorlar,"

diyor. Bunu söylerken sitemkar bir havası yok. Aksine mahzun bir sesi ve kırıkla gözleri var. "Bizim yaşamamızı bile istemiyorlar. Çingenelere iş vermezler, e vermezler, kız vermezler. Hatta selam bile vermezler. Böyle olunca biz de kendi içimizde yaşamaya çalışıyoruz. Kendimizce bir düzen kurup içimize onları, bizi sevmeyenleri almıyoruz. Çünkü mahalleyle ne zaman bir yabancı gelse bize bir müsibet getirir. Hiç hayır getiren bir yabancı görmemişim. Çoçuklar hariç, onlar sağ olsunlar

Pankartlara, afişlere, billboardlara pek de inanamamak gerekiyor. Reklamcıların donattığı ışıklı tabelalar çoğu kez bize yalan söylüyor.

çöpümüzü temizliyorlar," diyor. Yandan daha yaşlı bir kadın araya giriyor.

"İşsiz kalan, uyuturucuya düşen gençler mecburen suça bulaşıyorlar. Sonra da onlar, yani bizi sevmeyen insanlar baskıyorlar dedikoduyu. Bunlar söyle hırsız, böyle namussuz diyorlar. Bak, kimse yok yere suça bulaşmaz. Kim ister cezavelerinde çürümeyi? Hepsinin bir sebebi var ama insanlar bunları hiç düşünmüyorlar. Çingeneler namussuzdur, yerefsizdir deyip yapıyorlar etiketi alına. Sonra çıkar çıkarabilsen... diyor. Benim de bir yabancı olduğumu hatırlatıyorlar bana. Bakışlarında bana karşı bir donukluk var her daim.

Mahallenin hemen yukarısında çevik kuvvet yerleşke var. Bu yüzden mahallede sık sık polis arabaları geçiyor. Bağcılar'da polise "Amcalar" denirken Selamsız'da "Abiler" deniyor. Önumüden arka arkaya üç polis arabası geçiyor. Arap arkalarından bağıyor:

"Abiler! Abiler! Beni alın da geymeye götürün hadi!" Bileklerini üstü üste getirip capazlıyor, "Abiler! Geçirin kelepçeyi de beni buradan alıp dünyaya götürün!" diyor. Belki de Arap bunu gerçekten istiyor.

Selamsız, yakında kentsel dönüşümün kurbanı olacak. Mahalle sakinleri bu gerçekle yüzleşeceklerini biliyorlar, sürekli teyakkuz halinde yaşıyorlar. Bonzainin sokulduğu tüm mahallelerde olduğu gibi, burada da insanlar evlerinden kovulacaklar. Selamsız'ın Çingeneleri tipki ataları gibi sürgün edilecekler ve kendilerine yine bir ötekiler, yeni bir hayat kurmaya çalışacaklar.

Pankartlara, afişlere, billboardlara pek de inanmamak geçiyor. Reklamcılarla donattığı ışıklı tabelalar çoğu kez bize yalan söylüyor.

"İyi ki ÜSKÜDAR var!" yazan belediye, "İyi ki SELAMSIZ var!" deniyor. Ve bunu bilen her Çingenenin içinde, günden güne kesif bir kin büyüyor!

Mezarımı Kazın, Davulları Çalın...

Nargilenin bile tadı yoktu bugün Rüstem Ağa için. Dumani üflerken kafasını kaldırdı uzun uzun Hortao Camii'nin minaresine baktı. Arkasından vuran güneş minareyi daha görkemli kılıyordu. Çocuktuk, bu caminin içinde oynarlardı da imam kovalardı her seferinde. Musevi, Müslüman, Hristiyan bir olur bayramlarda bu caminin avlusunda şeker dağıtırıyor çocuklara. Selanik hepsine kucak açmış, Rüstem Ağa da herkese derman olmuştuk. Bak şu Allah'ın işine, onun derdine derman yoktu bu dünyada. Kalktı, dükkana yürüdü, maas günyüdü. Çocukların paralarını tek tek verdi, gönderdi. Tezgâha geçti, dükkandan eve gidecekleri kendi hazırladı hep. Kızlara çiçekli baskma, analarına da düz renk kumaş kesti. Omzuna attığında kumaşı dünyayı yüklenmiş gibi hissetti. Bir öğütme olsa şimdi o taşırdı dedi içinden, dükkânların kapatan dostlarına selam vere evin yolunu tuttu...

Her akşam Fitnat açardı kâpiyi. En güzel kumaşı da o kapar, geri kalanları abılarına tek tek o dağıtırdı. Her kumaş götürdüğü eve nişterlerden aldığı harçlıkla doğru bakkalın yolu tutulurdu. 16 yaşına gelmişti de evin küçüğü diye hep küçük kalmıştı Fitnat.

Rüstem Ağa, sabah kahvesini Fitnat'ın elinden içmeden çıkmazdı sokağa. Biyiklerini tararken kahvesi gelir, sigarasını yakar, en son çeketini gıyer çikardı her sabah evden. O sabah sadece onun değil, vıran olası Selanik'in kaderinin değişeceğini bilse, yine aynısını yapardı...

Köyden getirdiği ne varsa satmıştı Mehmet. Anasına babasına üç için bir şeyler almaya kafasına takmıştı. Anama en güzel kumaşı alacağını dediğinde kahvedekiler Rüstem Ağa'nın dükkânını gösterdi. Kumaşları tek tek inceledi. Öüne konan her kumaşı sıkıyor, kırıyor, çekiştiriyor, fiyatını soruyordu. Tezgâh dolup taşmış, Mehmet sordukça soruyordu. Rüstem Ağa, çocukların kızdığını görürce kendi geçti tezgâhın başına. "Delikanlı," dedi, biyik altında gülyüdü, "nedir niyetin?"

Bir daha belki hiç gelmem Selanik'e, hem güzelini hem ucuzunu arıyorum.

Bir gırpıda anlattı Mehmet, üç arkadaş geldiklerini, tüm hasatı sattıklarını, Selanik'te iş aradığını ama bulamadığını, köye dönerken alacaklarını... O konuştukça Rüstem Ağa'nın yüzü gülmüyordu. Kan ter içinde kalmıştı Mehmet. "Hesap bilir misin?" diye sorduğunda Rüstem Ağa, kumaşların arasından kafasını kaldırıp yüzüne ilk

Bilirim, bilmem mi? Köyün bütün hesabı bendedir. Her yağlı bizim oradakilere, ne para bilir ne pul.

Ehh yeter artık köy de köy. Amma zırladın ha.

Yüzü gülmüyordu Rüstem Ağa'nın...

Topla sunları, bana da bir kahve getir hemem. Yukarda yatacak yer var. İki ayda bir gidersin köye, paranı da o zaman veririm.

Mehmet duyduğuna inanamadı. Kahveyi taşırken aklında anasına kumaşlarını ne zaman götüreceği vardı hala...

Hep çalıştı Mehmet. Rüstem Ağa hep sevdi onu. En kirlî işleri bile yapsa üstü başı tertemiz kalırdı Mehmet'ın. Oandırı nereye gitse yanında götürürdü Mehmet'i. Eve eşyaları artık Mehmet taşır, evden siparişleri yine o alırdı. O gidip gelmelerin birinde gözü değdi gözüne Fitnat'ın. Kapıda etli eline değdi. Bakkalın bahçesinde öptü ilk kez. Davullar çaldı çaydan aşağıya...

Anası anladı, ilk kırmızıdaki halleri, Babasına söylerken duymuştu Fitnat. Sabah kahve içmeden çıktı babası evden. Fitnat ne yapacağını bilemiyor, eve sığınuyordu.

Camiden yine sela okunuyordu. Bu hafta içinde altını cenezeydi bu. Kolera kol geziyordu da Rüstem Ağa ağzını burnunu kapamadan yürüyordu dükkana. Mehmet dükkânın önünü süpürürken gördü Rüstem Ağa'yı. Ağam dedi... "Ağa'm değil, baba diyeceksin. Ama en önce kıızı alacaksın"

Mehmet'ın başı döndü, dünya durdu. Soluğu köyde aldı. Üç gün çekti dönuşü. Cenezeler yüzüne çekmişti. "İstemeye eliniz boş gelin, kolera belâsından herkesin cenezesi var" demişti Rüstem Ağa.

Fitnat, "Baba sen nasıl uygun görürsen," demişti. Mehmet'ın dünyası ayrı güzel dönuyordu...

Düğüne bir hafta kala gelirdi dedi Mehmet. Köyde hazırlıklar bitmek bilmiyor, zaman geçmiyor ya da Mehmet'e öyle geliyordu.

Doktor, Rüstem Ağa'nın kulağına eğildi: "Kolera," dedi, "İlaç," dedi, "dua edin," dedi, düğüne "üç gün kala gitti," dedi...

Rüstem Ağa'nın yüzü sigarasının dumaniyle bütünüleşmişti. Tüm Selanik susmuş Mehmet'i dinliyordu. Bir duvarın dibine çökmüş, yüzünü minareye dönmüş, mırıldanıyordu:

Selanik Selanik vıran alasin,

Yazın toprağını seller alasin...

Sen de benim gibi yarsız kalasin,

Aman ölüm, zalim ölüm, üç gün ara ver

ından bu sevdayı götür yare ver

Bir Erkek:

Emre Karayel

Oyunculuk beni bir şeyden alıkoymuyor tam tersine bana

deneyimleyemeyeceğim birçok şeyi sunuyor.

"Adanalı olmak bir ayrıcalıktır," diyen Emre Karayel ile Çukurova'dan İstanbul'a uzanan hikâyesini ve çocukluğundan oyunculığa kadar birçok şeyi konuştuk.

Çukurova'da nasıl bir çocukluk geçirdiniz? Bizim tanıdığımız Emre Karayel'in mayasında ne kadar Çukurova ve Adana var?

Ben Çukurova'da çok güzel bir çocukluk geçirdim. Adana'nın Kadirli ilçesinde bir aile ortamında, akrabaların yan yana oturduğu sevgi dolu bir ortamda büyüdüm diyebilirim. Hâlâ da birbirimizi çok severiz. Kışları Kadirli'de yazları ise yaylada geçirdik. Mutlu geçen çocukluğumun benim gelişimimde olumlu bir katkısı olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla, evet, bir Adana Çukurova çocuğuyum, kebapla büyüdüm ve hükrelerimin bir zeresinde Adanalılığımı hissedirim, bundan gurur duyuyorum. Adanalı olmak bir ayrıcalıktır.

Adana'nın sosyal medyada bu kadar fazla suçla anılması ve karikatürize edilmesi sizi rahatsız ediyor mu?

Aslında rahatsız ediyor tabii çünkü biz Adanalılar

çok sıcakkanlı insanlarızdır, Adana'da Portakal Çiçeği Festivali yapıyor her sene 180.000 kişi yürüyör yolda ve bir tane olay olmuyor. Kebap festivali yapıyor, insanlar sokaklarda yiye içiyor ve yine bir tane olay olmuyor. Her yerde olabilecek bazı olaylar tabii ki Adana'da da oluyor ve sadece biraz daha şiddetli ve yoğun yaşanabiliyor çünkü biz duygularımızı sonuna kadar ortaya koymaktan çekinmiyoruz. Dolayısıyla haber değeri taşıyor ve bu yüzden de bu kadar suçla anılıp karikatürize ediliyor. Yoksa Adana Türkiye'nin en mülayim kentlerinden bir tanesidir aslında.

Çiftçi bir ailenin çocuğusunuz. Toprakla ilgilenmeye meraklı mısınız? Dünyanın her yerinde insanların toprağa ve organikliğe yönelmesini neye bağlıyorsunuz?

Evet, çiftçi bir babanın çocuğuyum. Hem toprağı hem de köy yaşıntısını çok severim. Çünkü safır her şey. Ben büyük şehirlerde özellikle çocuklarımızın bu kadar radyasyona ve kanserojen içeren yiyecek ve içeceklerle ister istemez maruz kalmasını şanssız bir durum olarak değerlendiriyorum. Benim çocukluğumda yediğim, topraktan çıkan sebze ve meyveyi ya da hayvansal gıdaları, tereyağı, balı o kalitede yiyeceklerim düşünmüyorum. O yüzden de insanların organik gıdalara yönelmesini çok mantıklı buluyorum.

Bir Kadın Bir Erkek projesi bittikten sonra hayatınızda en çok ne değişti. Bir Kadın Bir Erkek setini özlediniz mi?

Bir Kadın Bir Erkek projesinin bitmesi ile değil başlamasıyla hayatımda birçok şey değişti. Elbette daha çok tanındım, çok sevilen birisi oldum, bunu hissediyordum sokakta. Hâlâ hissediyorum. Hâlâ bizi sevenler geri dönmemi istiyor. Keşke öyle bir şey olabilse. Özlüyorum Bir Kadın Bir Erkek setini çünkü biz çok keyifli çalıştık dokuz yıl, bu yüzden de benim için çok özel bir çalışma süreciydi. Hep özlüyorum, hep özleyeceğim de.

Bir Kadın Bir Erkek yayınlandığı döneme göre Türk dizisi anlayışının dışında bir projeydi.

Şimdi internet televizyonları yine genel izleyicinin dışında kalanlar için işler üretiyor. Bu gibi platformlara bir oyuncu olarak nasıl bakıyorsunuz?

Yayınlandığı döneme göre Türk dizisi anlayışının dışında, yurtdışından uyarlanmış bir formattı. Bu anlamda farklıydı ama anlattığı şey bizim insanımıza, ülkemizin çiftlerine de çok aitti. Biz burada kadın ve erkeği her yönüyle anlatmaya çalıştık. Tavrı olarak farklı ama anlam olarak Türkü bence. Şimdi internet dizilerinin olması yarattım sürecini daha rahatlatır diye düşünüyorum çünkü yazan için de oynayan için de sınırlamalar

getirilmediği hayal gücü kısıtlanıyor, yapılacak işler de sınırlanıyor. Dolayısıyla internet mecrası bunu biraz daha özgür kılabilirdi ya bu tür dizilerin yapılmasında hiçbir sakınca yok.

Oyunculuk sizi en çok neden alıkoymuyor?

Oyunculuk beni bir şeyden alıkoymuyor tam tersine bana deneyimleyemeyeceğim birçok şeyi sunuyor. Çünkü oyunculuk sayesinde birçok şey yaşadım, birçok yer gördüm, belki de hiç tanıyamayacağım insanları tanıdım. Bir tek set işi çok zaman alan bir iş, insanı ailesinden biraz alıkoymuyor diyebilirim.

En son oynayacağınız rolü hiç düşündünüz mü? Bu rolün nerede, nasıl olmasını istediniz?

Oynayacağım en son rolü hiç düşünmedim çünkü bizler çok rol düşünmeyiz, roller bize gelir ve biz onunla ilgili ilişkilendirmemizi nasıl yapacağımızı düşünürüz. Kendimizi nasıl ilişkilendireceğimizi ve o rolü hayata geçirip geçiremeyeceğimizi düşünürüz. Açıkçası her rolü de bekleriz. Bu konuda gözümüz açtır. Bu yüzden de şu rolle oyuncululuğumu bitireyim diye bir şey hiç düşünmedim, düşünmem de. Ama bir *Ocean's* serisi var, güzel bir ekip, Brad Pitt, George Clooney, Matt Damon. Oraya yakışacağını düşünüyorum. Bir sonraki filmde beni de yanlarına alırlarsa çok memnun olurum. (gülüşmeler)

Oyunculüğün yanı sıra at yetiştiriciliğiyle ilgileniyorsunuz. Nereden geliyor bu at sevgisi ve merakı?

At sevgisi babamdan geliyor. Dedemin Arap atları varmış fakat vefat edince onları satmışlar, babam da satıldıkları günü ve sonra atların kaçıp geri geldiklerini, boynuna sarılmalarını bize hep anlatırdı. Hem ağlardım bu hikâyeleri dinlerken hem de severdim dinlemeyi. Bence at sevgisi bu hikâyelerle başladı bende. Sonra da yetiştiricilik ve yarışçılık yapma şansım oldu. Yedi yıldır da bu camianın içindeyim.

At yarışlarının hayvan haklarına aykır olduğunu söyleyerek eleştirilen oluyorsunuz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

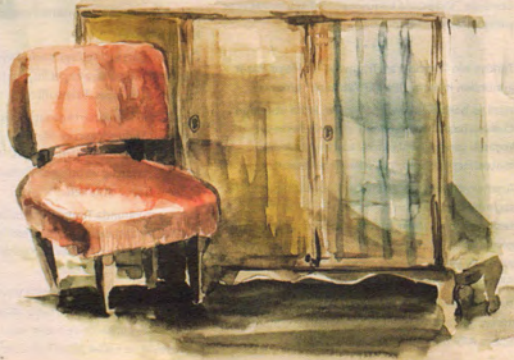
Ben hayvan haklarına çok saygı gösteren ve hayvanları çok seven, evinde hayvan besleyen ve yarış atları olan birisiyim. Bu eleştirilere katılmıyorum. Bu hayvanlar koşmak ve atlamak için var, biz bu hayvanların doğasını bozmadan koruyoruz zaten. Bu atlar yarış atlarıdır neticede, kaybettiklerinde ağlarlar, duygusaldırlar. Biz onları bir canlı gibi severiz.

Son olarak okurlarımız için bir film ve kitap tavsiyesi alabilir miyiz?

Film tavsiyem *Moonlight*. Kitap tavsiyem ise bir Elif Şafak hayranı olarak Elif Şafak'ın tüm kitapları.

Röportaj: BAHA (Bavul Haber Ajansı)

Bu resmin hikâyesini sen yaz...

“Vatmanla konuşmak tehlikeli ve yasaktır”

İstanbul'daki çift vagonlu tramvayların ilk vagonu kırmızı renkli birinci mevki, ikinci vagonu yeşil renkli ikinci mevki olurdu.

Tek vagonlular ise sadece kırmızı renkli birinci mevki tramvaylardı.

Tramvayı kullanan vatman, öndenki silindirik çıkıntının üzerindeki reostanın kolunu dairesel şekilde sağa sola hareket ettirerek motora tepedeki elektrik tellerinden gelen cırcıyı kontrol eder, tramvayın hızını ayarlar.

Vatmanın ayakta durarak tramvayı yönettiği sahanelik, içerdeki maroken deri kaplı koltukların bulunduğu yolcu kısmından yana doğru kayarak açılan bir kapıyla ayrılır.

Kapının ortadaki cam bölümü mor renkliydi ve üzerinde “Kıyıcı kapayımı” yazardı.

Bu kapıyı yana çekip kaydırarak dışarı sahanlığa çıktığınızda, vatmanın ayakta durduğu yerin üzerinde “Vatmanla konuşmak tehlikeli ve yasaktır” yazan plakayı görürdünüz.

Türkiye'nin “Demokrasi Tramvayı” 21 Mayıs Pazar gününden itibaren “Partili Vatmana” emanet:

Hani şu başbakanın, görevinden istifa etmeden Cumhurbaşkanlığı seçimine giren ve herkesin koşarak yarıştığı pistte, çok adil bir biçimde, motosiklet kullanıp, yarış kazanan lidere...

Anımsayamadıysanız, hani şu Cumhurbaşkanlığı seçimini kazandıktan sonra partisi ile ilgisinin kesilmesi gerekirken, henüz mazbatasını almadığı gerekçesinin arkasına sığınarak parti genel kurulu yapan ve yerine geçecek genel başkanı belirleyen AKP Genel Başkanı'ndan söz ediyorum.

Yine anımsayamadıysanız, tarafsızlık yemini etmiş olmasına karşın 7 Haziran ve 1 Kasım seçimlerinde açıkça AKP'den yana propaganda yapan

Cumhurbaşkanından bahsettiğimi belirtmeliyim. Hâlâ mı anımsayamadınız?

Canım şu demokratik parlamenter rejimi rafa kaldıran gayri meşru Halkoylamasını OHAL'in baskı koşullarında, “Evet” lehine propaganda yapılmasını olanaklı kılan KHK'lar ve YSK kararları çıkartarak yaptırın...

En sonunda da yasaya açıkça aykırı olan “mühürsüz” oy pusulalarını geçerli saydırarak kazanan liderden söz ediyorum.

İşte Türkiye'nin artık tümüyle sözde kalmış “Demokrasi Tramvayı” artık partili de olan bu lidere, yani bu “Partili Vatmana” emanet!

Peki diyeceksiniz ki, “Vatmanla konuşmak tehlikeli ve yasaktır” lafı nereden çıktı?

Çok basit, bugüne kadar sahanlığa çıkıp Tramvayı Vatmanla birlikte yönetmeye kalkın veya onunla samimi bir sohbetle girişenler nerede bir bakın:

Hepsi hapiste!

Örneğin, bazı kişi ve örgütlerin Demokrasi Tramvayı'nın yoluna engel koydukları iddia edilerek toplumsal ve siyasal temizlik yapıldı...

Türk Silahlı Kuvvetleri komutanları ve mensupları, Üniversite yöneticileri ve öğretim üyeleri, medya mensupları, birinci Silivri tıjraidesi ile açık bir biçimde haksızlık ve hukuksuzluklara kurban edilerek hapse atıldılar...

Vatmanın yanında Tramvayı onunla birlikte yöneten Gülen Cemaati mensupları, arki Fethullah Gülen Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması, FetÖ/ PDY üyesi olarak hapiste.

Örneğin babaları Demokrasi Tramvayı Vatmanının elinden ödül alırken ona methiyeler düzen, çıkardıkları gazetede ve başka yayın organlarında Tramvayın ne kadar güzel kullandığı konusundaki

övgüleri ayıyuka çıkan gazeteci-yazarlar hapiste!

Peki, vatmanla diyalog halinde, bugünkü “Demokrasi Durağı”nı skalayın gidişin ilk işareti olan 12 Eylül 2010 Halkoylamasında yargı erki AKP'nin emrine verilirken “Yetmez ama Evet” diyenler nerede?

Onların da çoğunluğu hapiste!

Bir yandan kendilerini “Biz kullanışı aptallardık” diyorlar...

Öte yandan hâlâ vatmanla sohbetle devam edebilmek için bir işaret bekliyorlar!

Bugüne kadar yaşanan deneyimlerden ders alınmış olanları düşünerek “Demokrasi Durağı”nı skalamış Olan Tramvayın Vatmanı” hakkındaki bazı gerçekleri bir kez daha anımsatmak isterim:

- 1) Vatman tramvayı tek başına yönetir.
- 2) Vatman tramvayı yönetmek için gereken bütün bilgilere sahiptir.
- 3) Tramvayın hangi hızda gideceğine, hangi durakta duracağına, hangi durakta durmayacağına vatman karar verir; her istediği zaman hızı artırılabılır veya azaltılabilir; gerekirse son dakikada kararını değiştirir, durmayacağı durakta durur, duracağı durakta durmaz.
- 4) Vatman tramvayı yönetirken kimseden yardım almaz.
- 5) Tramvayı yönetiminde kendisini yardım önerilmesini, bilgisine ve yeteneklerine güvensizlik sayar.
- 6) Tramvayı yönetimine karşılamak isteyenlere, yönetimini eleştirenlere çok kızar; gerekirse onları Tramvaydan atar, hatta bazı hallerde bununda da yetmez, eleştirileri hakaret olarak niteler ve yapanları hapse tıkar.

Geçişli Günler

Keskin yoksulluklardan ve derin yoksulluklardan geçeceğiz erişilmiş ve çoktan eskimiş bir doygunlukla baktığın dünya. Büyümüş büyümüş de birden küçülmüş olan. Dar gelen...

Göz alabildiğine uzanan bir kıyı, işte açıldığı o engin denizden çok daha gizemli sanki. Kıyının düzgün görünen görüntü çikintili öyküsü. El alan işlemeli öyküsü kıyının. Değişken sınırlar çizen denizlin ıslak braktığı yerleri gelip de kurumuş bulmasının öyküsü. İyice ustalaşmış bir kıyı oymacılığını yansıtan...

Gün boyu güneşin tanıklığında yaşayan kıyı, şimdiki gecenin gizli tanıklığında evriliyor. Gönüllü gönülsüz bir kuş, sanki alışmıştan daha hızlı olarak kıyı boyunca uçuyor ve gelen gecenin içine hemen karışıyor.

Yine bastırılmış bir ayaklanma, sabahın olmasına umut bağlıyor.

Geceleyn, ağırlığı koyulaşan bir yalnızlık duygusu -yeniyetme bilincinde kendine bir yer edinmek için- kâh karada.. kâh denizde öyle ziplayan adımlarla çoğalarak, arada kendini hiç belli etmeyen bir yaygınlık kazanıyor.

Yalnızlık, tüm kıyı boyunca gecenin indirdiği yerlerde sessiz kulaçlarla ilerliyor. Gece, yalnızlığı daha egemen bir yalnızlık kılıyor. Tam da bu sırada bir uçak sesi duyuluyor. Az sonra, yakıtı yalnızlık olan bir uçak geçiyor denizden karaya doğru. Yalnızlığı yalnızlıkla yadsıyan, renkli ışıklar yakıp çıkarak geçiyor ve çekimli basmatların gıyıldığı günlerden kalma bir türkü gibi yitmişliğiyle -görünmeyen- bir iz bırakıyor sonra.

Olacaktır kaçılmaz: Seseize aldığın yalnızlığın depreşiyor derinden derine. Kendi kıyında kalıyorsun kendi başına senden anıya bekleyen yalnızlığınla. Açıyor yalınzlığın sesini: Karanlığın içinde kıyıya sürüklediğin bir hırçnıklıkla vuran denizlin çoğaldığı.

çoğalan parçalayıcı sesi, vurdukça vuruyor kulaklarına. Ve sen çok uzun zamandır dayak arısı olmuş gönünlü, yalnızlığının sızlanlarına katlanmaktan hoşnut kalıyorsun yine.

Az sonra, yakıtı yalnızlık olan bir uçak geçiyor denizden karaya doğru. Yalnızlığı yalnızlıkla yadsıyan, renkli ışıklar yakıp çıkarak geçiyor.

Ah, deneyimli yalnızlıkların senin. Kimden kimseden hep öylesine uzak. Sayımlarda var görünen yokluğunla. Ve öylesine tekil varlığıyla yani.

Yani, hiç de üstelemeye kalkışmadan. Unutulmuş pozlarındaki yalnızlıkla ve biriktirmekten usanmış ve biriktirmeyi çoktan bırakmış olarak. Kimden kimseden kendine kendiliğinden geçsin. Seni tümüyle kapsayan.. kaplayan, örterek var kılan, -sanki: Yalnızlığın.

Çocukluktan kalma bir tanışıklıkla hiç de yokluğu çekilmemiş bir yalnızlık olan. Kimden kimseden hep sana kavuşan, senin olan yalnızlık.

Gençken, genç gözlerinin güzelliğinde bir buğulanmış olarak gördün yalnızlık, yaşlılığında kimsenin gözlerinin kuruluğunda süsteriyor kendini sana ve seninle kış.

yene bir zamanlar nasıl da çokça kendine bağırması olduğunu.

Bağırmaktan bağıra bağıra nasıl da usandığın yalnızlık.

Yakında, şu büyükdede yaşında seni yine bırakmayacağını iyi bildiğin yalnızlık.

Yaprak altındaki yaprak gibi gölgede kalmış bir yalnızlıkla, solgunluktan solgunluğa geçerek, solgunluktan ölmeye ölmeye geçerek, hücre hücre kendi varlığından düşerek, yaşanmışın telve tadını da asla geride bırakmadan.

Ve yok sayılmış bireyliği inatla kuşanarak. Her şeyi bilerek ve hiçbir zaman bile bile bilmeden gelmeye. Kendinle direnerek. Kendine de kendinle direnerek. Kaderin şaşmaz kadersizliğini süzerek. Kendinden ayrılarak kadersizliği.

Özenle ayrılarak.

Dik başlı ama yitmiş değil. Bilinçli ama kindar değil. Örtük ama gizli olmayan. Onun orada olduğu hep belli olan. Bilinerek güven duyulan. Öyle kendinden ışımalı bir yalnızlık geliştirecek. Kendi yalnızlığınla savunarak kendini. Saklanacak bir şey yok: İki adım yürümezken üç adım atlamayı düşünmek de bir gerektir.

Ey Bavarya! Ey Brandenburg!

Akıl dunduran bu mantıksız günler geçecek, sonra erecek buzul çağı.

Az olan çok umut yeserterek...

Semtlerin Koku Haritası

BEYOĞLU →

Kestane

Isık hamburger

Kahve

Kömür

İşkembe çorbası

Kokunun hafızamızdaki önemine daha önceki yazılarımda değinmiştim. Sokakta duyduğunuz bir kokuyla zamanda yolculuk yapabilirsiniz. Ocakta kaynayan süt kokusu sizi çocukluğunuza ışınlayabilir. Sizin kişisel hafızanız olduğu gibi kentlerin, semtlerin de hafızası vardır ve bu hafızanın oluşumunda koku çok önemli bir yer tutar. Yerel yönetimler kentin dokusu kadar kokusunu korumakta da mesuldür. Günümüz belediyeclik anlayışı bırakın semtlerin kokusuna sahip çıkmayı dokusunu yerle bir eden bir anlayışla ilerliyor. İstanbul'un vitrini ve tarihi semtlerinden biri olan Beyoğlu'nun koku haritasını çıkaracağız bu sayıda. Öncelikle acemi ve tarihine ihanet eden insanları yönettiği bu semtte her şey gibi koku da çok değişti.

Beyoğlu semtine İstiklal Caddesi'nden giriş yapıyoruz. Caddenin hemen girişinde bulunan çiçekçilerden yayılan hoş kokularla karşılanıyoruz. Biraz ilerledikçe ıslak hamburgercilerden yayılan sıcak salça kokusunu hissediyoruz. Bu dükkânlarda kullanılan salça ve yağlar genelde kalitesiz olduğundan keskin bir koku yayıyor caddeye. Sokağa yayılan kokular müşteri çekmek için de kullanılıyor. Çünkü yemek kokusu sizde acıkma hissi yaratabiliyor. Kokunun bir satış stratejisi olduğunu keşfeden sektörlerden biri de kahveciler. Zincir kahve mağazalarına girdiğinizde kahve kokusu gerçekten kahve öğütülerek elde ediliyor. Genelde mekâna taze

çekilmiş kahve kokulu parfüm sıkılıyor. Koku satışı çok etkiliyor.

Ağır salça kokusunun içinden geçerek ıstıklal Caddesi'nde ilerlemeye devam ettikçe sizi seyyar satıcılardan yayılan kestane kokusu karşılıyor. Bu seyyar satıcılar kokunun satış üzerindeki etkisini kahvecilerden çok daha önce keşfetmiş sanırım. Çürük kestaneleri közde yakarak kokunun dağılmasına neden oluyordılar. Caddede yürümeye devam ettikçe sağlı sollu rastlayacağınız mısır ve kestane tezgâhlarından yalnızca hoş kokular değil kömür kokusu da yayılıyor. Çünkü mangalarında odun kömürü yakılıyor. Bu kömürden yayılan yoğun koku sizi rahatsız ediyor.

Beyoğlu, eğlence merkezlerinin olduğu yirmi dört saat hayatın devam ettiği bir semtimiz. Hemen her ara sokakta bar veya meyhaneye mevcut. Bu mekânlarda eğlenenlerin geleneği olmuş çorbacı dükkânları da bir hayli fazla ve bu dükkânlarda hazırlanan

paça ve işkembe kokusuna birçok sokakta rastlayabiliyorsunuz. Beyoğlu'nun ara sokaklarında işkembe kokusu kadar yoğun bir başka koku da idrar kokusu. Geceleri sokakta hayatın devam ettiği bu semtte geceleri birçok köşe tuvalet olarak kullanılıyor. Ülkenin en değerli semtinin en kötü belediyeclik anlayışı ile yönetilmeye çalışılması sorunları ortadan kaldırmak yerine böyle yeni sorunlar üretiyor.

Bu tarihi semtin alt yapısı da tarihi denecek kadar eski olduğu ve artan nüfusa göre düzenlenmediği için özellikle losodlu günlerde mağazalardan ağır

bir koku Beyoğlu'nu kaplıyor. Beş sene öncesine kadar yılda milyonlarca turistini ziyaret ettiği Beyoğlu'na son yıllarda Ortadoğulu turistlerden başka gelen yok. Esnaf gelen turistlerin isteklerini karşılamak için onlarca yeni nargileli dükkânı açmış durumda. Bu dükkânlardan yayılan meyve kokularına sokaklarda rastlıyorsunuz.

Tarihi İstiklal Caddesi'ni arkamızda bıraktığımızda hafızamızda simit tezgâhlarından başka hoş kokuya rastlamadık. Karaköy'e inen yokuşun başında yan yana dizilmiş taze meyve suyu tezgâhlarından meyve kokusu alıyoruz. Sağlı sollu dönercilerden yayılan yanmış yağ ve et kokusu bu hoş kokuyu da bastırıyor maalesef. Koca semtte ne bir ağaç ne de bir çiçek kokusuna rastladım. Tüm tarihi yok edip yerine beton döken anlayışın Beyoğlu'nda çiçek kokusunu özlediğini düşünmek de yanlış olur.

Karaköy'e indikçe deniz kokusuyla karşılaşılabiliyorsunuz ama onu da engelleyen vapur iskesinden yoğun şekilde gelen egzoz dumanı oluyor.

Bir semtin koku haritasını çıkarırken var olan kokular kadar, yok edilen kokular da önem arz ediyor. İstanbul'un bu tarihi semtinde yok edilen ihlamlar kokusuna, lale kokusuna, esans kokusuna artık hiç rastlayamıyoruz. Betona dayalı belediyeclik anlayışı kentin dokusuna da kokusuna da zarar veriyor. Beyoğlu tarihinde olmadığı kadar acı çekiyor.

Tüm tarihi yok edip yerine beton döken anlayışın Beyoğlu'nda çiçek kokusunu özlediğini düşünmek de yanlış olur.

BOM

Durakları belli olmayan kırmızı bir trenin hep aynı hızla yol almış gibi geçti zaman. Bildim ki, zamanın en büyük tokadı, saniyenin saniyeye, dakikanın dakikaya, yılın yıla eşit olmasıymış, ne hızlı ne yavaş hep aynı an. An, sayıyla 11, yazıyla kötü bir ömür kadar önce yaşandı. Mevsim, eriklerin güneşin sevgisiyle ekşiden tatlıya geçtiği günlerdi... Elimdeki kesekâğdında yavaş yavaş uzulayan papaz eriklerinden hatırlıyorum, bir de kişin zincirlerinden kurtulan güneşi.

Asil ve bilge bir güneş vardı o gün gökyüzünde. Bütün yıl konuşmuş ancak sanki o gün konuşmuş, aslında küsmüş gibiydi. Yani anlayacağınız haziran, haziran gibiydi o zaman. Yer, otoban kenarlarına mecburen dikilmiş zambaklar gibi duran avuç içi bir park. Biz, mutlu olalım diye enginarın kılıcına bile kızan kırım, kalıksız sevgisiyle ben, bir de Sultan. Sultan altı yaşında o zaman. Altıncı ayı gibi yılın. Haziran gibi. Kişi bahan atlatmış, özlemlerle gelen bir yaz gibi. Yarı ciddi yarı şaka ayarını oyunlarında bir türlü tutturamayan ebeveynlerin meşrulasımaşmış haliziy iktimiz de. Konuşmadın kararlar alıyorduz, Sultan'ın insan, Sultan'ı çocuk kılmak adına küsen bir güneşin gölgesinde. Eylem, oynuyoruz.

Ben en çok tahterevalliyi seviyorum ama o annesi ile kaydrağı seviyor. Aslında maşığı aynı diye düşünüyorum. Yükseklikten aşağıya inmenin verdiği korkuyla karışık o haz. Ancak ben denge uğruna devrimciyim, onlar ana kız anarşist galiba diyorum. Son erdiği de diyorum o sırada, devrimcilikten eser yok. Kaydırak, kenarları mini mini ellerle soyulmuş olsa da, ayıççek sarısı. Sarı kolçakların altındaki griyi görünce diyorum ki çocuklardan saklayamazsın gerçeği. Ana kız kayıyorlar ben hâlâ tahterevallideyim yekpare, kendi kendime bir denge tutturur gibi yapıyorum ana aslında duygu sömürsü benimsiki... Ben bilmez miyim kendimi diyorum saat başı hatırladığım konuşluğuma kızarak,

e yaş kırk iki o gün, bugün elli üç... Birbirine sarılır iki kahkaha duyuyorum. Ana kız, otuz iki dişi tekmi... Kıskanıyorum bir de yetmiyör içleriyorum, bu sefer ergenliğime özlerek. Üslubu sertleştiriyorum bir anda, ulan bok mu vardı diyorum tahterevalliyi sevecek. Sınırlı eyleme dökmek için kesekâğdını buruşturup çöpe basket atıyorum olgunluğuma özenerek.

Sen de sevsene kaydrağı işte derken içimdeki tarifsiz sesle, ben diyeyim elli dokuzuncu siz deyin altımsıncı kere kayıyor Sultan. En sonunda artık yoruluyor ama hâlâ kıpır kıpır, işte budur benim kızım, tıpkı babası diyorum bugünümü yaşayarak. Kesin sırtı teriçinde derken benden

hep bir adım önde olan karımın çoktan peçeteyi çıkardığını fark ediyorum ve bir şarkı kulaklarım da, "Gökyüzünde yalnız gezen yıldızlar" Sesli

söylemeye kalkıyorum dikkat çekmek için, ama çocuk nereden bilsin bu şarkıyı diyerek yarımından korkuyorum utanarak susuyorum.

Yoruluyor Sultan, haliyle tertemiz çocuk kalbi. Teni sanki ilk beyaz, yanakları kıpkırmızı. Nefesi yut ve tek bir nefes gibi adeta. Bana bakıyor, önde iki dişi yok. Gülümsüyorum...

Bom.

Bom, bombanın şişir hali... Gerçek, havada bir kaydırak, küllerii uçuran kesekâğıdı, bir tutam hayat, bir de Sultan.

Bom.

Sultan papağanları yüksek uçar.

Sessizlik.

Kızımız Sultan sarı saçları ile havalandı... Yemeyiş ağağları geçti sapsarı bir kanatla... Bulutlara doğu ileleride patı pati.

Şimdi bugün, ben aynı parktaym. Annesi kaydırakta, ben banktaım.

Kötü bir ömür kadar önce yaşandı her şey.

Kötü bir ömür kadar önce yaşandı her şey.

Yenilgi

Her kaybediş aslında zafere doğru atılan bir adım gibi görülebilir miydi?

Biliyorsunuz, ne zaman yepyeni bir atılıma hazırlansam her seferinde yere serilirim. Yine yere seriliyeme gidiyorum, bunu yüreğimin en derinlerinde hissediyorum. Her şey yağmen ve her şey karşı, bu sefer bir parça daha umutluuyum.

Ne demişti Samuel Beckett "Hep denedin, hep yenildin olsun. Yine dene yine yenil. Daha iyi yenil." Her seferinde bir öncekinden daha iyi yenilim. Çabalarım hep iyi kilerim keşkelerimden daha fazla olsun diyeydi. Çünkü keşkelerin çözümü yoktu. Zaman avuçlarımızın arasından kum taneleri gibi akıp giderken öylece bakmak olur muydu? Yakışık alır mıydı? Aşklar, acılar, kayıplar, kaybedişler, olmasa anlamı var mıydı kadehlerin, küllükte biriken canına yandıgım izmaritler...

Geçmiş acıları olmadan geleceğe -daha iyi yenilmeye giderken dahi- nasıl umutla bakılırdı? Aynı yerden bu kadar çok kırılır mıydı bir kalp? Her kaybediş aslında zafere doğru atılan bir adım gibi görülebilir miydi?

Bütün bütün aklında geçerken genç kadın kayalıklarda oturmuş önünde sanki sonsuzluğa doğru uzanırcaına duran maviliğe bakıyor, uzun siyah saçları rüzgarda savrulurken yüzüne çarpıyordu. Hayatında iyide dair ne varsa kaybetmişti... Önce annesi, sonrababasıve sevdiği adam... Ama bu dünyaya düştüyse varlığını bir anlamı olmalıydı. Öyle ya insan sadece bu dünyaya yenilmek, daha iyi yenilmek için gelmiş olamazdı.

Rüzgar iyiden iyide fırtınaya dönüşmüş, yağmur başlamıştı. Bir yandan yağmurdan kaçmak bir yandan delice insanmak istiyordu. Kalktı, yağmuru tadını çıkararak elleri cebinde yürüdü. İnsanlar yağmurdan kaçarak kendilerine bir şakak alı ararken genç kadın her şey yağmen ve her şey karşı bir parça daha umutlu yeniden yenilmeye gidiyordu.

Bu yazı geçen sayıda EMRAH SERBES'in yazdığı Gerisi Sende köşesine gönderilenler arasında seçilmiştir.

Öyküyü tamamla #bavuldergi Etiketle - Paylaş
Sabahın köründe ya da beklenmedik bir zamanda
çalan telefon ve kapı zillerini oldum bittim
sevmemişimdir. Sınav zamanları ders çalışmak için
çok erken bir saate ayarladığım cep telefonumun
sesi de, soğuk duş etkisi yapar bende.

Bi Garip İşler

Merhaba Bavul dergimizin süpersonik okuru. Seni kaçıracağım ben bu dergiden, söyleyeyim. Seni sadece benim okurum yapacağım. Daha sonra sizden aldığım bu güçle, kendi başıma dergi çıkaracağım. Dergimiz sadece üç satacak, hemen batacağım. Böyle çok şahane hayallerim var. Bir yerde de insan dediğin hayalle yaşar. Ne diyordum. Piheey, başladım yine diyememelere. Hemen. Aslında şöyle bir durum var. Ben bu ay size ne'den bahsetmeyeceğimi bilmiyorum. Biliyorsunuz her ay size bir şeyden bahsetmiyorum. Bu ay ne'den bahsetmeyeceğimi bir türlü bulamadım. Ne'den bahsetmeyeceğimi bir bulsam nasıl bahsetmeyeceğim o mevzudan, aklınız çıkar. Olağanüstü bir şekilde bahsetmeyeceğim fakat işte ne'den bahsetmeyeceğimi bir türlü bulamıyorum. Deli çıkacağım. Resmen yaratamama sıkıntısı yaşıyorum. Yaratamadığım için varım ben. Herkes bir şeyler yaratıyor. Ben yaratamıyorum. Beni de özel kılan bu galiba. Tin tın. Bomboş bir beynim var. Neyse, ne diyordum. Dur bir şey diyeceğim galiba. Çıkacak galiba bir şey. Çıkmadı. Bir keresinde de noldu bak. Arkadaşlarla içiyorduz bir akşam. Alt kat evi bu. Benim ev. Alt kat ama balkon da var. O kadar da alt kat değil yani. Bu arada araya giriyorum, kendim kendimin arasına giriyorum resmen şu anda, bundan yıllar önce benim alt katımda bir teyze oturuyordu, ruh hastasıydı, gece gündüz demez, kocasını döverdi, taşınyordum gürlütüden kaçıp, bir ay içinde alt katım boşalıyord, teyze gelip yerleşiyordu, teyze resmen alt katımı kovalıyordu, en alt kata taşındım da kurtuldum kendisinden, sonra unuttu zaten beni, şimdi de en üst kattayım ama hala tedirginim, olur mu olur, gelir mi gelir, kocasını sopalarm mı, sopalara, yapar mı yapar. İçiyorduz işte arkadaşlarla, bir arkadaş var, sevgilişu bunu dehlmiş, çıkıyor balkona, bir süre sonra kapı çalıyor, açıyoruz kapıyı,

bu. Sonra yine balkona çıkıyor, sonra yine kapı çalıyor, açıyoruz, yine bu. Bu böyle defalarca şeyapınca, "noluyo lan" dedim. Olay şuymuş. Bu geri zekalı, balkona çıkıp intihar ediyormuş her defasında, atlıyormuş aşağı, ölmüyormuş, eve geri dönüyormuş. Bir gecede tam sekiz kere intihar etmiş, ölmemiş şuuruz. Ne diyordum. Şubat'ta da denize girdiydik biz arkadaşlar canak çocukkene bir keresinde de bak. Çengelköy'de. Yalıların orada. Soğuğu takmıyoruz da, donla denize girince, o don kurumuyor, e üzerine pantulu çekince don izi beliriyor, anne baba kızıyor, yapılanları hesabını vermek gerekiyor. Halbuki yani anne baba dediğin, çok az şey bilmelidir. Kırmızı çizgi bir yerde de. Ama işte mevzu bahis don olunca da şeyapamıyosun. Don çünkü bu, başka bir şey değil. Başka bir şey olsa bu kadar şey olmaz ama işte bu don yani, başka bir şey değil. Çıkardık donları, dal şey girdik denize. Çocuğuz ama o kadar da çocuk değiliz aslında, yaş yirmiler. Aramızda düzenli seks hayatı olan bile var. Tabii tabii, doktorla falan gidiyor arada bir çünkünü göstermeye. Denizdeyiz işte öyle. Tam bir ayıyız. Hohoho, hahaha, çimiyoruz. Derken insanlar gelmeye başladı kıyıya doğru. Çok insan geldi yani. Aile falan var. Kıyıya gelesileri tutmuş. Şubat şubat. Denizin içinde kalakaldık öyle. Giysilerimiz, donlarımız kıyıda. Denizin içinde bayağı donma noktasına geldik. O an bir düşünce aldı beni. Öleyim mi, yoksa rezilliği göz önüne mi alayım. Çıki mivereyim sahile öyle. Tartıştık bunu arkadaşlarla okeyanusun ortasında. Ölmeğe karar verdik. Ölüyoruz yani. Tam ölüyoruz, baktık gidiyorlar. Denizden çıktığımızda mosmorduk. Üç ay hastanede yattım. Bir arkadaşımızı olay gününün akşamına kaybettik ama zaten sevmiyorduk kendisini. Öbür arkadaşlar da öldü sırasıyla, bir tek ben kaldım. Bu da böyle bir animdir. Önümüzdeki ay görürsüz o zaman. İyi bak kendine. Hoşça kal bi de

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranterey.org>

Yazan: Canan Tan ve
Öyküyü tamamlayıp gerisende@gmail.com adresine
gönderilebilirsiniz. Seçilen öykü gelecek ay dergimizde
yayınlanacaktır.

**BERTOLT
BRECHT**

**İyi insan olacağınıza
Öyle bir yere götürün
ki dünyayı
iyilik beklenmesin!**

**Tahir olmak da ayıp
değil Zühre olmak da
hattâ sevda
yüzünden ölmek de
ayıp değil.**

NÂZİM HİKMET

- İmtiyaz Sahibi: BRG Basın Yayın Reklam ve Org. San. Tic. Ltd Şti adına Ümit Bektaş
- Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Kemal Can Kayar
- Yayın Kurulu: Önder Abay, Barış İnce, Umurt Yiğit
- Edebiyat Danışmanı: Onur Behramoğlu
- Editörler: Esra Tannibilir, Duygu Temel, Gizem Çıtak, Yeşim Coşkun
- Sokak Ekibi: Can Binali Aydın, Onur Tuncay, Efe Subaşı, Meral Çınar, Selin Kalkan, Merve Bavra
- Reklam ve İletişim: reklam@brgjans.com
- Kapak İllüstrasyon: Ethem Onur Bilgiç
- Arka Kapak İllüstrasyon: Onur Yürek
- Grafik Tasarım: Erdal Bektaş
- İletişim: 0(212) 260 5878 - iletisim@bavuldergi.com - reklam@brgjans.com
- Adres: Cihannüma Mahallesi, Barbaros Bulvarı, Petek Apartmanı, No:73 Kat:3 Beşiktaş
- Baskı: UNIPRINT Basım Sanayi ve Tic. A.Ş.
- Adres: Ömerli Mah. Hadimköy - İstanbul Cad.No.159
- Hadimköy Arnavutköy 34555 İstanbul /TÜRKİYE
- Tel: +90 212 798 2840 / Faks : +90 212 798 2063 - www.apa.com.tr
- Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 2110

BAVUL

Anlık İleti

Önder: Arkadaşlar siz de acıktınız mı?

Yeşim: Yes, i am not. Yani henüz acıkmamışlar demek.

Kemal: Because?...

Yeşim: Because ne?

Kemal: Yani sen acıktın mı?

Umut: Cibuti'de İngilizce kursuna gitmeniz faydalı olmuş arkadaşlar.

Hilmi: Mesela benim İngilizce'de tahrik olduğum kelime: Excuse me. İngilizlerin olduğu bir ortama girdiğimde "Excuse me" deyip çıkıyorum.

Can Binali: Spice Girls ne demek?

Efe: Baharat Kızlar abi.

Can Binali: Baharat ne alaka oğlum?

Efe: Siltiltilmiş abi andan.

Duygu: Ben bugün ofise iş görüşmesine geldim, dünyanın en yakışıklısı Önder Abay'ı gördüm.

Gizem: Beşiktaş'ta bir kafede oturuyorum, bütün kızlar çok güzel, erkeklerin hepsi çok çirkin. Hele o çocuk şortlarını giymeye başladılar yine. İstanbul'da şort giymek arkadaşım. Gidin, deniz kenarında giyin.

Umut: Kısa kollu gömlek ve şort giyme hakkımız engellenemez.

Selin: Her şey değişir, çiziz değişmez Merve.

Kemal: Burada kariyer falan yok, burası bir macera.

Umut: Ya Jon Snow'dan Ters Köşe alırsız, ne var ki?

Pınar: Ben Hıdırellez kutlama yerini karıştırdım. Ahırkapı yerine Fındıkzade'ye gitmişim. Tabii yeri karıştırmış olmam Roman havası oynamama engel olmadı.

Efe: Arkadaşlar bir mecalim var. Hızlandırılmış Roman havası kursu bulamadığım için ben aranızda olamayacağım.

Onur: Selamsız Mahalle'si'ne haber yapmaya gidiyorum. Akşama kadar benden haber alamazsanız lütfen polisi arayın.

Kemal: "Haber yapmaya giden genç haber oldu" başlığı hazırladım ben, Onur ne olur ne olmaz. Bu arada Hilmi kim?

Selin: Mesleğime karar verdim. Mevsimlik kiraz içişi olmak istiyorum, böylelikle istediğim kadar kiraz yiyebilirim.

Önder: Arkadaşlar bir derginin sonuna geldik. Siz bu dergiyi okurken ben çok uzaktaydım, Avrupa'da geziyor olacağım.

BAVUL

Kiřinin şiir yüzünden mahvolması
bir onurdur.

Oscar Wilde